

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

10 juin 2013

PROJET DE LOI PROGRAMME**AMENDEMENTS**

déposés en commission des Affaires sociales

Avis du Conseil d'État
n° 53 433/2 du 3 juin 2013Avis du Conseil d'État
n° 53 432/2 du 3 juin 2013Avis du Conseil d'État
n° 53 998 du 29 mars 2013**N° 1 DU GOUVERNEMENT**Titre 8 (*nouveau*)**Insérer un titre 8, rédigé comme suit:***“Titre 8. Pensions”.*

Documents précédents:

Doc 53 **2853/ (2012/2013):**001: Projet de loi-programme.
002: Amendements.BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

10 juni 2013

ONTWERP VAN PROGRAMMAWET**AMENDEMENTEN**

ingediend in de commissie voor de Sociale Zaken

Advies van de Raad van State
Nr. 53 433/2 van 3 juni 2013Advies van de Raad van State
Nr. 53 432/2 van 3 juni 2013Advies van de Raad van State
Nr. 52 998 van 29 maart 2013**Nr. 1 VAN DE REGERING**Titel 8 (*nieuw*)**Een titel 8 invoegen, luidend als volgt:***“Titel 8. Pensioenen”.*

Voorgaande documenten:

Doc 53 **2853/ (2012/2013):**001: Ontwerp van programmawet.
002: Amendementen.

N° 2 DU GOUVERNEMENT

Art. 56 à 83 (nouveau)

Dans le titre 8 précité, insérer un chapitre 1er, comprenant les articles 56 à 83, rédigé comme suit:

“Chapitre 1er : Cumul des pensions du secteur public avec des revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle ou avec un revenu de remplacement

Section 1re. Champ d'application et définition

Art. 56. Le présent chapitre s'applique aux pensions de retraite et de survie visées à l'article 38 de la loi du 5 août 1978 de réformes économiques et budgétaires et à l'article 80 de la loi du 3 février 2003 apportant diverses modifications à la législation relative aux pensions du secteur public.

Art. 57. Pour l'application de la présente loi:

1° il faut entendre par “activité professionnelle”: toute activité susceptible de produire des revenus professionnels.

2° il faut entendre “revenus professionnels”: les revenus visés à l'article 23, § 1er, 1°, 2° ou 4°, ou à l'article 228, § 2, 3° ou 4°, du Code des impôts sur les revenus, coordonné par l'arrêté royal du 10 avril 1992 et confirmé par la loi du 12 juin 1992, mêmes s'ils sont acquis par personne interposée, et tous les revenus de même nature acquis dans un pays étranger ou auprès d'une institution de droit international public.

Les indemnités de départ ou tout autre avantage en tenant lieu accordés aux membres des parlements de l'État fédéral, des Communautés et des Régions doivent également être considérées comme des revenus professionnels.

Pour l'application du premier et du deuxième alinéa, une indemnité de préavis, une indemnité de départ, une indemnité de licenciement ou tout autre avantage en tenant lieu, sont censés se répartir uniformément sur la durée du préavis.

Ne sont pas considérés comme revenus professionnels:

a) le double pécule de vacance;

Nr. 2 VAN DE REGERING

Art. 56 tot 83 (nouveau)

In de voornoemde titel 8, een hoofdstuk 1 invoegen dat de artikelen 56 tot 83 bevat, luidend als volgt:

“Hoofdstuk 1. Regeling van de cumulatie van pensioenen van de overheidssector met inkomsten voortvloeiend uit de oefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen

Afdeling 1. Toepassingsgebied en definitie

Art. 56. Dit hoofdstuk van toepassing op de rust- en overlevingspensioenen bedoeld in artikel 38 van de wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen en artikel 80 van de wet van de wet van 3 februari 2003 houdende diverse wijzigingen aan de wetgeving betreffende de pensioenen van de openbare sector.

Art. 57. Voor de toepassing van deze wet:

1° moet onder “beroepsactiviteit” worden verstaan: iedere activiteit die beroepsinkomsten kan opleveren.

2° moet onder “beroepsinkomsten” worden verstaan: de inkomsten bedoeld in artikel 23, § 1, 1°, 2° of 4°, of in artikel 228, § 2, 3° of 4°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, gecoördineerd door het koninklijk besluit van 10 april 1992 en bekrachtigd bij de wet van 12 juni 1992, zelfs indien ze door een tussenpersoon worden verworven, en alle gelijkaardige inkomsten verworven in een vreemd land of bij een instelling van internationaal publiek recht.

De afscheidsvergoedingen of elk als zodanig geldend voordeel toegekend aan de leden van de parlementen van de Federale Staat en van de Gemeenschappen en de Gewesten worden ook beschouwd als beroepsinkomsten.

Voor de toepassing van het eerste en tweede lid wordt een opzeggingsvergoeding, een afscheidsvergoeding, een ontslagvergoeding of een als zodanig geldend voordeel, geacht gelijkmatig gespreid te zijn over de duur van de opzeggingstermijn.

Worden niet beschouwd als beroepsinkomsten:

a) het dubbel vakantiegeld;

b) Les arriérés visés à l'article 171, 5°, b), d) et e) du Code des impôts sur les revenus;

c) sous condition de déclaration visée à l'article 73, les revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle qui consiste en la création d'œuvres scientifiques ou en la réalisation d'une création artistique, et qui n'a pas de répercussion sur le marché du travail, pour autant que l'intéressé n'ait pas la qualité de commerçant au sens du Code de commerce;

d) les revenus provenant de l'exercice jusqu'à son terme, d'un mandat politique ou d'un mandat de président ou de membre d'un centre public d'aide sociale, pour autant que ce mandat ait débuté avant la date de prise de cours de la pension et au plus tard le dernier jour du mois du 65ème anniversaire du mandataire;

e) les revenus provenant de l'exerce jusqu'à son terme, d'un mandat auprès d'un organe de gestion, d'administration ou de direction d'un établissement public, d'une institution d'utilité publique, d'une association de commune, ou d'un mandat d'administrateur ordinaire dans une entreprise publique autonome, pour autant que ce mandat ait débuté avant la date de prise de cours de la pension et au plus tard le dernier jour du mois du 65ème anniversaire du mandataire. Cette dérogation prend fin au plus tard le dernier jour du mois au cours duquel le titulaire atteint l'âge de 67 ans ou, si l'intéressé exerce encore à ce moment un mandat visé au d), au plus tard à l'expiration de ce mandat.

3° il faut entendre par "activité professionnelle comme travailleur salarié": une activité professionnelle régie par la législation relative aux contrats de travail ou par un statut légal ou réglementaire analogue.

4° il faut entendre par "revenus professionnels comme travailleur salarié": les revenus professionnels bruts qui proviennent de l'exercice d'une activité professionnelle comme travailleurs salariés..

5° il faut entendre par "activité professionnelle comme travailleur indépendant": l'exercice d'une activité en qualité de travailleur indépendant ou comme aidant, qui entraîne l'assujettissement à l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, ou qui est exercé en qualité de conjoint aidant.

6° il faut entendre par "revenus professionnels comme travailleur indépendant": les revenus professionnels qui proviennent de l'exercice d'une activité professionnelle comme travailleur indépendant. Pour la fixation de ces revenus il faut prendre en compte les revenus bruts,

b) de achterstallige bedragen bedoeld in artikel 171, 5°, b), d) en e) van het Wetboek van de inkomstenbelastingen;

c) mits een in artikel 73 bedoelde verklaring, de inkomsten voortvloeiend uit een beroepsactiviteit die bestaat in het scheppen van wetenschappelijke werken of het tot stand brengen van een artistieke schepping en die geen weerslag heeft op de arbeidsmarkt, voor zover de betrokkene geen handelaar is in de zin van het Wetboek van koophandel;

d) de inkomsten uit een politiek mandaat of een mandaat van voorzitter of van lid van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn tot het verstrijkt, voor zover dit mandaat vóór de ingangsdatum van het pensioen en uiterlijk de laatste dag van de maand van de 65e verjaardag van de mandataris is ingegaan;

e) de inkomsten uit een mandaat bij een beheers-, bestuurs- of directieorgaan van een openbare instelling, een instelling van openbaar nut, een vereniging van gemeenten of een mandaat van gewoon bestuurder bij een autonoom overheidsbedrijf tot het verstrijkt, voor zover dit mandaat vóór de ingangsdatum van het pensioen en uiterlijk de laatste dag van de maand van de 65e verjaardag van de mandataris is ingegaan. Deze afwijking vervalt uiterlijk de laatste dag van de maand tijdens welke de titularis de leeftijd van 67 jaar bereikt of, indien de belanghebbende op dat ogenblik nog een in d) bedoeld mandaat uitoefent, uiterlijk bij het verstrijken van dit laatste mandaat.

3° moet onder "beroepsactiviteit als werknemer" worden verstaan: een beroepsactiviteit die onder de toepassing valt van de wetgeving op de arbeidsovereenkomsten of van een soortgelijk wettelijk of reglementair statuut.

4° moet onder "beroepsinkomsten als werknemer" worden verstaan: de bruto beroepsinkomsten die voortvloeien uit een beroepsactiviteit als werknemer.

5° moet onder "beroepsactiviteit als zelfstandige" worden verstaan: een beroepsactiviteit als zelfstandige of als helper die de onderwerping aan het koninklijk besluit Nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen tot gevolg heeft, of die wordt uitgeoefend in de hoedanigheid van meewerkende echtgenoot

6° moet onder "beroepsinkomsten als zelfstandige" worden verstaan: beroepsinkomsten die voortvloeien uit de uitoefening van een beroepsactiviteit als zelfstandige. Voor de vaststelling van deze inkomsten worden de bruto-inkomsten in aanmerking genomen, verminderd

diminués des dépenses ou charges professionnelles et le cas échéant des pertes professionnelles, retenus par le Service Public Fédéral Finances pour l'établissement de l'impôt relatif à l'année concernée. Si l'activité comme aidant est exercée par un conjoint aidant qui est soumis à l'arrêté royal n° 38 précité du 27 juillet 1967, la rémunération accordée doit être prise en considération. Si l'activité comme aidant est exercée par un conjoint aidant qui n'est pas soumis à l'arrêté royal n° 38 précité du 27 juillet 1967, il y a lieu de prendre en considération la partie des revenus professionnels du conjoint-exploitant qui est attribuée à l'aidant conformément au Code des impôts sur les revenus.

La quote-part des revenus professionnels attribuée au conjoint aidant conformément à l'article 87 du Code des impôts sur les revenus, est ajoutée aux revenus de l'exploitant.

Dans les revenus professionnels visés à l'alinéa précédent, ne sont toutefois compris ni le montant des cotisations payées en application de l'arrêté royal n° 38 précité ou des arrêtés royaux portant des mesures relatives à la modération des revenus, imposées aux travailleurs indépendants en vertu des lois des 6 juillet 1983 et 27 mars 1986 accordant certains pouvoirs spéciaux au Roi, avant la prise de cours effective de la pension et remboursées au bénéficiaire après celle-ci, ni le montant des intérêts moratoires acquis au bénéficiaire.

Si l'activité comme travailleur indépendant, aidant ou conjoint aidant est exercée à l'étranger, il est tenu compte du revenu professionnel imposable issu de cette activité.

Si l'activité comme travailleur indépendant, aidant ou conjoint aidant est, en raison de sa nature ou de circonstances particulières, interrompue durant une ou plusieurs périodes d'une année déterminée, elle est présumée avoir été exercée sans interruption durant l'année envisagée. Les revenus professionnels d'une année civile sont toujours censés être répartis uniformément sur les mois d'activité réelle ou présumée de l'année en cause, à moins que l'intéressé n'apporte la preuve du contraire. Cette preuve contraire peut uniquement être apportée pour l'année de prise de cours de la pension;

7° il faut entendre par "tout autre activité mandat, charge ou office": toute autre activité professionnelle qui ne peut être considérée comme une activité professionnelle comme travailleur salarié ou travailleur indépendant.

met de beroepsuitgaven of —lasten en, desgevallend, met de beroepsverliezen, dat weerhouden werd door de Federale Overheidsdienst Financiën voor de vaststelling van de aanslag betreffende het betrokken jaar. Indien de activiteit als helper uitgeoefend wordt door de meewerkende echtgenoot die onderworpen is aan het voormeld koninklijk besluit Nr. 38 van 27 juli 1967, dient de toegekende bezoldiging in aanmerking genomen te worden. Indien de activiteit als helper uitgeoefend wordt door de meewerkende echtgenoot die niet onderworpen is aan het voormeld koninklijk besluit Nr. 38 van 27 juli 1967, dient het deel van de beroepsinkomsten van de echtgenoot-uitbater in aanmerking genomen te worden dat aan de helper toegekend wordt overeenkomstig het Wetboek van de inkomstenbelastingen.

Het gedeelte van de beroepsinkomsten dat overeenkomstig artikel 87 van het Wetboek van inkomstenbelasting aan de meewerkende echtgenoot wordt toegekend, wordt bij de inkomsten van de uitbater gevoegd.

In het onder het voorgaande lid beoogde beroepsinkomen worden evenwel niet begrepen het bedrag van de bijdragen betaald in toepassing van het voormelde koninklijk besluit nr. 38 of van de koninklijke besluiten houdende maatregelen betreffende de inkomensmatiging opgelegd aan de zelfstandigen krachtens de wetten van 6 juli 1983 en 27 maart 1986 tot toekenning van bijzondere machten aan de Koning, vóór de effectieve ingangsdatum van het pensioen en terugbetaald aan de gerechtigde na voornoemde datum, noch het bedrag van de verwijlntresten toegekend aan de gerechtigde.

Indien de activiteit als zelfstandige, als helper of als meewerkende echtgenoot in het buitenland wordt uitgeoefend, wordt rekening gehouden met het belastbaar beroepsinkomen uit deze activiteit.

Indien de activiteit als zelfstandige, als helper of als meewerkende echtgenoot, omwille van de aard ervan of van bijzondere omstandigheden, gedurende één of meerdere periodes van een bepaald jaar wordt onderbroken, wordt ze verondersteld gedurende het beoogde jaar zonder onderbreking te zijn uitgeoefend. Het beroepsinkomen van een kalenderjaar wordt steeds geacht eenvormig verdeeld te zijn over de maanden van werkelijke of vermoede activiteit tijdens het betrokken jaar, tenzij de betrokkene het tegenbewijs levert. Dit tegenbewijs kan uitsluitend geleverd worden voor het jaar waarin het pensioen ingaat.

7° moet onder "iedere andere activiteit, mandaat, ambt of post" worden verstaan: iedere beroepsactiviteit die niet kan worden beschouwd als een beroepsactiviteit als werknemer of zelfstandige.

8° il faut entendre par “revenus professionnels provenant de toute autre activité”: les revenus professionnels bruts provenant de l'exercice de tout autre activité, mandat, charge ou office, quelle que soit sa dénomination.

9° le traitement d'attente accordé à un agent mis en disponibilité est considéré comme un revenu professionnel;

10° par “revenu de remplacement” il faut entendre:

a) l'allocation pour cause d'interruption de carrière ou de réduction des prestations ou de crédit-temps;

b) l'allocation de chômage;

c) l'indemnité complémentaire accordée dans le cadre d'une pré pension conventionnelle;

d) l'indemnité d'incapacité primaire;

e) l'indemnité d'invalidité.

Pour l'application de la présente loi, les divers avantages accordés en vertu d'une législation étrangère ou par une institution de droit international public et tenant lieu d'un des avantages visés sous a) à d), sont assimilés à ceux-ci.

11° par “organisme de pensions du secteur public”, il faut entendre le Service des Pensions du Secteur public et tout autre service qui accorde une pension visée à l'article 2.

Section 2. Cumul de pensions de retraite ou de survie avec des revenus professionnels.

Sous section 1. Disposition générale

Art. 58. Sauf dans les situations et sous les conditions définies ci-après, une pension de retraite ou de survie ne peut être cumulée avec des revenus professionnels.

Sous section 2. Cumul d'une ou plusieurs pensions de retraite ou de survie avec des revenus professionnels pour les années civiles postérieures à celles durant laquelle l'âge de 65 ans est atteint.

Art. 59. Pour les années civiles postérieures à celle durant laquelle elle atteint l'âge de 65 ans, une personne qui bénéficie d'une ou plusieurs pensions de retraite ou de survie peut:

8° moet onder “beroepsinkomsten uit iedere andere activiteit” worden verstaan: de bruto beroepsinkomsten die voortvloeien uit iedere andere activiteit, mandaat, ambt of post, ongeacht de benaming ervan.

9° wordt het wachtgeld toegekend aan een in beschikbaarheid geplaatst personeelslid beschouwd als een beroepsinkomen;

10° moet onder “vervangingsinkomen” worden verstaan:

a) de uitkering wegens loopbaanonderbreking, wegens vermindering van de arbeidsprestaties of wegens tijdskrediet;

b) de werkloosheidsuitkering;

c) de aanvullende vergoeding toegekend in het kader van een conventioneel brugpensioen;

d) de primaire ongeschiktheidsuitkering;

e) de invaliditeitsuitkering.

Voor de toepassing van deze wet worden de verschillende voordelen toegekend krachtens een buitenlandse wetgeving of door een instelling van internationaal publiek recht die van dezelfde aard zijn als een van de voordelen bedoeld onder a) tot d), ermee gelijkgesteld.

11° moet onder “pensioeninstelling van de overheidssector” worden verstaan de Pensioendienst voor de overheidssector en elke andere instelling die een pensioen bedoeld in artikel 2 toekent.

Afdeling 2. Cumulatie van rust- of overlevingspensioenen met beroepsinkomsten.

Onderafdeling 1. Algemene bepaling

Art. 58. Uitgezonderd in de situaties en onder de voorwaarden die hierna bepaald worden, mag een rust- of een overlevingspensioen niet gecumuleerd worden met beroepsinkomsten.

Onderafdeling 2. Cumulatie van één of meerdere rust- of overlevingspensioenen met beroepsinkomsten voor de kalenderjaren die volgen op dit waarin de leeftijd van 65 jaar bereikt wordt.

Art. 59. Voor de kalenderjaren die volgen op dit waarin hij de leeftijd van 65 jaar bereikt, mag de persoon die één of meerdere rust- of overlevingspensioenen geniet:

1° exercer une activité professionnelle comme travailleur salarié pour autant que les revenus professionnels comme travailleur salarié payés durant l'année civile, ne dépassent pas 21 865,23 EUR;

2° exercer une activité professionnelle comme travailleur indépendant pour autant que les revenus professionnels comme travailleur indépendant ne dépassent pas par année civile 17 492,17 EUR;

3° exercer tout autre activité, mandat, charge ou office, pour autant que les revenus professionnels provenant de ces autres activités payés durant l'année civile ne dépassent pas 21 865,23 EUR.

Art. 60. Par dérogation à l'article 59, la personne qui bénéficie d'une ou plusieurs pensions de retraite ou d'une ou plusieurs pensions de retraite et de survie, peut cumuler ces pensions de manière illimitée avec des revenus professionnels pour les années civiles postérieures à celle durant laquelle elle atteint l'âge de 65 ans, si au moment de la prise de cours de sa première pension de retraite conformément à l'article 68, alinéa 2, elle prouve une carrière d'au moins 42 années civiles calculées conformément à la réglementation applicable à la pension anticipée dans le régime des travailleurs salariés.

Par dérogation à l'alinéa 1er, la personne qui a été mise à la retraite d'office peut, pour les années civiles postérieures à celle durant laquelle elle atteint l'âge de 65 ans, cumuler de manière illimitée avec des revenus professionnels une ou plusieurs pensions de retraite ou une ou plusieurs pensions de retraite et de survie à partir du moment où elle prouve une carrière d'au moins 42 années civiles calculées conformément à la réglementation applicable à la pension anticipée dans le régime des travailleurs salariés mais sans tenir compte des années civiles pendant lesquelles une pension de retraite a été totalement ou partiellement payée. Toutefois, s'il s'agit d'une personne qui a été mise d'office à la retraite avant le 1er janvier 2018, les années civiles durant lesquelles une pension de retraite a été totalement ou partiellement payée peuvent également entrer en considération pour autant que:

a) si la pension a pris cours avant le 1er janvier 2014, l'intéressé exerce une activité professionnelle au 1er janvier 2014;

b) si la pension prend cours après le 31 décembre 2013 mais avant le 1er janvier 2018, l'intéressé exerce une activité professionnelle le 1er janvier de l'année civile qui suit la date de prise de cours de la pension.

1° een beroepsactiviteit als werknemer uitoefenen voor zover de in het kalenderjaar betaalde beroepsinkomsten als werknemer 21 865,23 EUR niet overschrijden;

2° een beroepsactiviteit als zelfstandige uitoefenen voor zover de beroepsinkomsten als zelfstandige per kalenderjaar 17 492,17 EUR niet overschrijden;

3° iedere andere activiteit, mandaat, ambt of post uitoefenen voor zover de in het kalenderjaar betaalde beroepsinkomsten uit iedere andere activiteit 21 865,23 EUR niet overschrijden.

Art. 60. In afwijking van artikel 59 mag de persoon die één of meerdere rustpensioenen geniet of die één of meerdere rust- en overlevingspensioenen geniet, deze pensioenen onbeperkt cumuleren met beroepsinkomsten voor de kalenderjaren die volgen op dit waarin hij de leeftijd van 65 jaar bereikt, indien hij op het ogenblik dat zijn eerste rustpensioen ingaat overeenkomstig artikel 68, tweede lid, een loopbaan van ten minste 42 kalenderjaren bewijst overeenkomstig de regeling die geldt voor het vervroegd pensioen in de regeling van de werknemers.

In afwijking van het eerste lid mag de persoon die ambtshalve op rust werd gesteld, voor de kalenderjaren die volgen op dit waarin hij de leeftijd van 65 jaar bereikt, één of meerdere rustpensioenen of één of meerdere rust- of overlevingspensioenen onbeperkt cumuleren met beroepsinkomsten vanaf het ogenblik waarop hij een loopbaan van ten minste 42 kalenderjaren bewijst overeenkomstig de regeling die geldt voor het vervroegd pensioen in de regeling van de werknemers, maar zonder rekening te houden met de kalenderjaren tijdens dewelke een rustpensioen geheel of gedeeltelijk werd betaald. Indien het evenwel gaat om een persoon die ambtshalve op rust werd gesteld vóór 1 januari 2018, kunnen de kalenderjaren tijdens dewelke een rustpensioen geheel of gedeeltelijk werd betaald, eveneens in aanmerking worden genomen voor zover:

a) indien het pensioen ingaat vóór 1 januari 2014, betrokkene een beroepsactiviteit uitoefent op 1 januari 2014;

b) indien het pensioen ingaat na 31 december 2013 maar vóór 1 januari 2018, betrokkene een beroepsactiviteit uitoefent op 1 januari van het kalenderjaar dat volgt op de ingangsdatum van het pensioen.

Sous section 3. Cumul d'une ou plusieurs pension de retraite ou d'une ou plusieurs pension de retraite et de survie avec des revenus professionnels pour les années civiles antérieures à celle durant laquelle l'âge de 65 ans est atteint.

Art. 61. Pour les années civiles antérieures à celle durant laquelle elle atteint l'âge de 65 ans, la personne qui bénéficie d'une pension de retraite ou d'une pension de survie cumulée avec une pension de retraite, peut:

1° exercer une activité professionnelle comme travailleur salarié pour autant que les revenus professionnels comme travailleur salarié payés durant l'année civile, ne dépassent pas 7 570,00 EUR;

2° exercer une activité professionnelle comme travailleur indépendant pour autant que les revenus professionnels comme travailleur indépendant ne dépassent pas par année civile 6 056, 01 EUR;

3° exercer tout autre activité, mandat, charge ou office, pour autant que les revenus professionnels provenant de ces autres activités payés durant l'année civile ne dépassent pas 7 570 EUR.

Art. 62. Pour les pensions visées ci-après, les montants limites à prendre en considération sont ceux visés à l'article 59 et les revenus professionnels sont ceux afférents à ces mêmes années:

a) les pensions de retraite accordées aux personnes qui ont été mises d'office à la retraite avant l'âge de 65 ans pour une raison autre que l'incapacité physique;

b) les pensions de retraite accordées aux anciens membres du personnel de carrière des cadres d'Afrique;

c) les pensions de retraite qui ont pris cours avant le 1er juillet 1982.

Sous section 4. Cumul d'une seule ou de plusieurs pensions de survie avec des revenus professionnels pour les années civiles antérieures à celle durant laquelle l'âge de 65 ans est atteint.

Art. 63. Pour les années civiles antérieures à celle durant laquelle elle atteint l'âge de 65 ans, la personne qui bénéficie exclusivement d'une ou plusieurs pensions de survie, peut:

Onderafdeling 3. Cumulatie van één of meerdere rustpensioenen of van één of meerdere rust- en overlevingspensioenen met beroepsinkomsten voor de kalenderjaren vóór het kalenderjaar waarin de leeftijd van 65 jaar wordt bereikt.

Art. 61. Voor de kalenderjaren vóór het kalenderjaar waarin hij de leeftijd van 65 jaar bereikt, mag de persoon die een rustpensioen geniet of een overlevingspensioen met een rustpensioen cumuleert dit pensioen of deze pensioenen cumuleren met:

1° een beroepsactiviteit als werknemer uitoefenen voor zover de in het kalenderjaar betaalde beroepsinkomsten als werknemer 7 570 EUR niet overschrijden;

2° een beroepsactiviteit als zelfstandige uitoefenen voor zover de beroepsinkomsten als zelfstandige per kalenderjaar 6 056,01 EUR niet overschrijden;

3° iedere andere activiteit, mandaat, ambt of post uitoefenen voor zover de in het kalenderjaar betaalde beroepsinkomsten uit iedere andere activiteit 7 570 EUR niet overschrijden.

Art. 62. Voor de volgende pensioenen zijn de in aanmerking te nemen grensbedragen deze bedoeld in artikel 59 en zijn de beroepsinkomsten deze die betrekking hebben op dezelfde jaren:

a) een rustpensioen toegekend aan een persoon die om een andere reden dan lichamelijke ongeschiktheid vóór de leeftijd van 65 jaar ambtshalve op rust gesteld werd;

b) een rustpensioen toegekend aan een gewezen lid van het beroepspersoneel van de kaders in Afrika;

c) een vóór 1 juli 1982 ingegaan rustpensioen.

Onderafdeling 4. Cumulatie van uitsluitend één of meerdere overlevingspensioenen met beroepsinkomsten voor de kalenderjaren vóór het kalenderjaar waarin de leeftijd van 65 jaar bereikt wordt.

Art. 63. Voor de kalenderjaren vóór het kalenderjaar waarin hij de leeftijd van 65 jaar bereikt, mag de persoon die uitsluitend één of meerdere overlevingspensioenen geniet:

1° exercer une activité professionnelle comme travailleur salarié pour autant que les revenus professionnels comme travailleur salarié payés durant l'année civile, ne dépassent pas 17 625,60 EUR;

2° exercer une activité professionnelle comme travailleur indépendant pour autant que les revenus professionnels comme travailleur indépendant ne dépassent pas par année civile 14 100,48 EUR;

3° exercer tout autre activité, mandat, charge ou office, pour autant que les revenus professionnels provenant de ces autres activités payés dans l'année civile ne dépassent pas 17 625,60 EUR.

Art. 64. Par dérogation à l'article 61, pour la personne qui bénéficie exclusivement d'une ou plusieurs pensions de survie et qui, dans le courant d'une l'année civile durant laquelle elle n'a pas encore atteint l'âge de 65 ans, a droit à une ou plusieurs pensions de retraite, l'article 9 s'applique jusqu'au 31 décembre de l'année civile de la date de prise de cours de la pension de retraite.

Sous section 5. Cumul d'une ou plusieurs pensions de retraite ou de survie avec des revenus professionnels pour l'année civile durant laquelle l'âge de 65 ans est atteint.

Art 65. § 1er. Pour l'année civile au cours de laquelle une personne qui bénéficie d'une ou plusieurs pensions de retraite ou de survie atteint l'âge de 65 ans, les montants limites et les revenus professionnels pris en considération sont déterminés conformément au § 2.

§ 2. Les dispositions des sous-sections 3 et 4 sont applicables pour la période comprise entre le 1er janvier de l'année civile visée au § 1er et le dernier jour du mois au cours duquel la personne visée atteint l'âge de 65 ans.

Les dispositions de l'article 59 sont applicables pour la période comprise entre le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel la personne visée atteint l'âge de 65 ans et le 31 décembre de l'année civile visée au § 1er.

Pour chacune des deux périodes définies ci-avant, les montants limites sont multipliés par une fraction dont le dénominateur est égal à 12 et dont le numérateur est égal au nombre de mois que comporte la période tandis que les revenus professionnels pris en considération sont ceux afférents à ces mêmes périodes.

1° een beroepsactiviteit als werknemer uitoefenen voor zover de in het kalenderjaar betaalde beroepsinkomsten als werknemer 17 625,60 EUR niet overschrijden;

2° een beroepsactiviteit als zelfstandige uitoefenen voor zover de beroepsinkomsten als zelfstandige per kalenderjaar 14 100,48 EUR niet overschrijden;

3° iedere andere activiteit, mandaat, ambt of post uitoefenen voor zover de in het kalenderjaar betaalde beroepsinkomsten uit iedere andere activiteit 17 625,60 EUR niet overschrijden.

Art. 64. In afwijking van artikel 61 is voor de persoon die uitsluitend één of meerdere overlevingspensioenen geniet en die in de loop van een kalenderjaar waarin hij de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt, gerechtigd wordt op één of meerdere rustpensioenen, artikel 9 van toepassing op alle pensioenen die deze persoon geniet tot 31 december van het kalenderjaar van het ingaan van het rustpensioen.

Onderafdeling 5. Cumulatie van één of meerdere rust- of overlevingspensioenen met beroepsinkomsten voor het kalenderjaar waarin de leeftijd van 65 jaar bereikt wordt.

Art. 65. § 1. Voor het kalenderjaar in de loop van hetwelk een persoon die één of meerdere rust- of overlevingspensioenen geniet de leeftijd van 65 jaar bereikt, worden de grensbedragen en de in aanmerking te nemen beroepsinkomsten bepaald overeenkomstig paragraaf 2.

§ 2. De bepalingen van de onderafdelingen 3 en 4 zijn van toepassing voor de periode begrepen tussen de eerste januari van het in § 1 bedoelde kalenderjaar en de laatste dag van de maand in de loop van dewelke de betrokken persoon de leeftijd van 65 jaar bereikt.

De bepalingen van artikel 59 zijn van toepassing voor de periode begrepen tussen de eerste dag van de maand die volgt op deze in de loop van dewelke de betrokkene de leeftijd van 65 jaar bereikt en 31 december van het in § 1 bedoelde kalenderjaar.

Voor elkeen van de twee hiervoor gedefinieerde perioden worden de grensbedragen vermenigvuldigd met een breuk waarvan de noemer gelijk is aan 12 en waarvan de teller gelijk is aan het aantal maanden die deze periode omvat terwijl de in aanmerking te nemen beroepsinkomsten deze zijn die betrekking hebben op diezelfde perioden.

§ 3. Par dérogation aux §§ 1 et 2, la personne qui a été mise à la retraite d'office peut, pour la période visée au § 2, alinéa 2, cumuler de manière illimitée avec des revenus professionnels une ou plusieurs pensions de retraite ou une ou plusieurs pensions de retraite et de survie à partir du moment où elle prouve une carrière d'au moins 42 années civiles calculées conformément à la réglementation applicable à la pension anticipée dans le régime des travailleurs salariés mais sans tenir compte des années civiles pendant lesquelles une pension de retraite a été totalement ou partiellement payée. Toutefois, s'il s'agit d'une personne qui a été mise d'office à la retraite avant le 1er janvier 2018, les années civiles durant lesquelles une pension de retraite a été totalement ou partiellement payée peuvent également entrer en considération pour autant que:

a) si la pension a pris cours avant le 1er janvier 2014, l'intéressé exerce une activité professionnelle au 1er janvier 2014;

b) si la pension prend cours après le 31 décembre 2013 mais avant le 1er janvier 2018, l'intéressé exerce une activité professionnelle le 1er janvier de l'année civile qui suit la date de prise de cours de la pension.

Sous section 6. Dispositions communes

Art. 66. L'exercice simultané ou successif de différentes activités professionnelles, est autorisé pour autant que le total des revenus professionnels comme travailleur indépendant, de 80 pourcent des revenus professionnels comme travailleur salarié et des revenus professionnels provenant de toute autre activité, n'excède pas, par année civile, 17 492,17 EUR, 6 056,01 EUR ou 14 100,48 EUR, selon qu'il s'agit d'un bénéficiaire de pension visé à l'article 59 ou 62, visé à l'article 61, ou visé à l'article 63 ou 64.

Art. 67. Lorsque dans le courant d'une année civile déterminée, le bénéficiaire ou son conjoint perçoit des allocations familiales ou des allocations qui en tiennent lieu pour au moins un enfant:

- le montant de 21 865,23 EUR prévu à l'article 5, 1° et 3° est augmenté de 4 731,27 EUR;
- le montant de 17 492,17 EUR prévu aux articles 5, 2°, et 12, est augmenté de 3 785,00 EUR;
- le montant de 7 570,00 EUR prévu à l'article 7, 1° et 3°, est augmenté de 3 785,02 EUR;
- le montant de 6 056,01 EUR prévu aux articles 7, 2°, et 12, est augmenté de 3 028,00 EUR;

§ 3. In afwijking van de §§ 1 en 2 mag de persoon die ambtshalve op rust gesteld werd, voor de in § 2, tweede lid, bedoelde periode, één of meerdere rustpensioenen of één of meerdere rust- of overlevingspensioenen onbeperkt cumuleren met beroepsinkomsten vanaf het ogenblik waarop hij een loopbaan van ten minste 42 kalenderjaren bewijst overeenkomstig de regeling die geldt voor het vervroegd pensioen in de regeling van de werknemers, maar zonder rekening te houden met de kalenderjaren tijdens dewelke een rustpensioen geheel of gedeeltelijk werd betaald. Indien het evenwel gaat om een persoon die ambtshalve op rust werd gesteld vóór 1 januari 2018, kunnen de kalenderjaren tijdens dewelke een rustpensioen geheel of gedeeltelijk werd betaald, eveneens in aanmerking worden genomen voor zover:

a) indien het pensioen ingaat vóór 1 januari 2014, betrokkene een beroepsactiviteit uitoefent op 1 januari 2014;

b) indien het pensioen ingaat na 31 december 2013 maar vóór 1 januari 2018, betrokkene een beroepsactiviteit uitoefent op 1 januari van het kalenderjaar dat volgt op de ingangsdatum van het pensioen.

Onderafdeling 6. Gemeenschappelijke bepalingen

Art. 66. De gelijktijdige of achtereenvolgende uitoefening van verscheidene beroepsactiviteiten is toegelaten voor zover het totaal van de beroepsinkomsten als zelfstandige, en van 80 percent van de beroepsinkomsten als werknemer en de beroepsinkomsten uit iedere andere activiteit, per kalenderjaar, niet meer bedraagt dan 17 492,17 EUR, 6 056,01 EUR of 14 100,48 EUR, naargelang het gaat om een pensioengerechtigde beoogd in artikel 59 of 62, beoogd in artikel 61, of beoogd in artikel 63 of 64.

Art. 67. Indien de gerechtigde of zijn echtgenoot in de loop van een bepaald kalenderjaar kinderbijslag of een als zodanig geldende tegemoetkoming ontvangt voor ten minste één kind, wordt of worden voor datzelfde kalenderjaar:

- het bedrag van 21 865,23 EUR bepaald bij artikel 5, 1° en 3°, met 4 731,27 EUR verhoogd;
- het bedrag van 17 492,17 EUR bepaald bij de artikelen 5, 2°, en 12, met 3 785,00 EUR verhoogd;
- het bedrag van 7 570,00 EUR bepaald bij artikel 7, 1° en 3°, met 3 785,02 EUR verhoogd;
- het bedrag van 6 056,01 EUR bepaald bij de artikelen 7, 2°, en 12, met 3 028,00 EUR verhoogd;

— le montant de 17 625,60 EUR prévu à l'article 9, 1° et 3°, est augmenté de 4 406,40 EUR;

— le montant de 14 100,48 EUR prévu aux articles 9, 2°, et 12, est augmenté de 3 525,12 EUR;

Les dispositions de l'alinéa 1er sont également applicables au bénéficiaire ou à son conjoint qui élève son propre enfant ou un enfant adopté, pour lequel il n'est pas en droit de percevoir des allocations familiales:

1° si l'enfant est âgé de moins de 14 ans;

2° si le bénéficiaire ou son conjoint perçoit pour l'enfant âgé de 14 ans ou plus, des allocations d'orphelins à charge de l'Office de sécurité d'outre-mer;

3° si l'enfant âgé de 14 ans ou plus, pour lequel il n'est pas satisfait à la condition mentionnée au 2°:

a) n'a pas atteint l'âge de 21 ans et est lié par un contrat d'apprentissage ou un autre engagement tels qu'ils sont visés à l'article 4 de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs;

b) n'a pas atteint l'âge de 25 ans et suit des cours du jour dont la durée est au moins égale à celle fixée par la réglementation fixant les conditions auxquelles les allocations familiales sont accordées en faveur de l'enfant qui suit des cours;

c) est atteint d'une incapacité de travail de 66 % au moins.

Art. 68. Pour l'année de prise de cours de la pension, les montants limites fixés conformément aux articles 59 et 61 à 67 sont multipliés par une fraction dont le dénominateur est 12 et dont le numérateur est égal au nombre de mois entiers que comporte la période comprise entre la date de prise de cours de la pension et le terme de cette année, et les revenus professionnels visés par ces articles sont ceux ayant trait à la période définie ci-avant.

Pour l'application de l'alinéa 1er, la pension est censée prendre cours lorsqu'elle est payée pour la première fois. En cas de paiement d'arrérages échus, seule la date d'échéance est prise en compte.

Art. 69. § 1er. Si, pour une année civile déterminée, les revenus professionnels dépassent d'au moins 25 %

— het bedrag van 17 625,60 EUR bepaald bij artikel 9, 1° en 3°, met 4 406,40 EUR verhoogd;

— het bedrag van 14 100,48 EUR bepaald bij de artikelen 9, 2°, en 12, met 3 525,12 EUR verhoogd.

De bepalingen van het eerste lid zijn ook toepasselijk op de gerechtigde of zijn echtgenoot die zijn eigen of geadopteerd kind opvoedt, waarvoor hij geen aanspraak kan maken op kinderbijslag, indien:

1° het kind jonger is dan 14 jaar;

2° de begunstigde of zijn echtgenoot voor het kind van 14 jaar of ouder wezenbijslag ten laste van de Dienst voor overzeese sociale zekerheid geniet;

3° het kind van 14 jaar of ouder waarvoor niet is voldaan aan de onder 2° vermelde voorwaarde:

a) jonger is dan 21 jaar en verbonden is door een leerovereenkomst of een andere verbintenis bedoeld in artikel 4 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;

b) jonger is dan 25 jaar en leergangen in het dagonderwijs volgt waarvan de duur ten minste gelijk is aan die vastgesteld bij de regelgeving tot vaststelling van de voorwaarden waaronder kinderbijslag wordt verleend ten behoeve van het kind dat onderwijs volgt;

c) minstens 66 % arbeidsongeschikt is.

Art. 68. Voor het jaar waarin het pensioen ingaat worden de overeenkomstig de artikelen 59 en 61 tot 67 vastgestelde grensbedragen vermenigvuldigd met een breuk waarvan de noemer gelijk is aan 12 en de teller gelijk aan het aantal gehele maanden dat de periode omvat die begrepen is tussen de ingangsdatum van het pensioen en het einde van het jaar, en zijn de in deze artikelen bedoelde beroepsinkomsten die welke betrekking hebben op de hiervoor beschreven periode.

Voor de toepassing van het eerste lid wordt het pensioen geacht in te gaan wanneer het de eerste maal wordt betaald. In geval van betaling van vervallen achterstallen, wordt enkel de vervaldatum in aanmerking genomen.

Art. 69. § 1. Indien, voor een bepaald kalenderjaar, de beroepsinkomsten met ten minste 25 % het overeen-

le montant limite fixé conformément aux articles 59, 61 à 66 ou 68, le paiement de la pension est suspendu pour cette même année.

Si, pour une année civile déterminée, les revenus professionnels dépassent de moins de 25 % le montant limite fixé aux articles 59, 61 à 66 ou 68, la pension est, pour cette même année, réduite à concurrence du pourcentage de dépassement.

§ 2. Par dérogation au § 1er, pour l'année civile durant laquelle la personne concernée atteint l'âge de 65 ans:

a) si pour la période définie à l'article 65, § 2, alinéa 1er ou 2, les revenus professionnels afférents à cette même période dépassent d'au moins 25 % le montant limite découlant de l'application de l'article 11, § 2, alinéa 3, le paiement de la pension est suspendu pour cette même période;

b) si pour la période définie à l'article 65, § 2, alinéa 1er ou 2, les revenus professionnels afférents à cette même période dépassent de moins de 25 % les montants limites découlant de l'application de l'article 65, § 2, alinéa 3, la pension est pour la même période réduite à concurrence du pourcentage de dépassement.

Toutefois, si le résultat est plus favorable pour l'intéressé, les revenus professionnels afférents à l'année civile entière sont comparés avec un montant limite composé proportionnellement qui est fixé en faisant la somme, d'une part, du montant limite visé à l'article 65, § 2, alinéa 1er, multiplié par une fraction dont le dénominateur est égal à 12 et dont le numérateur est égal au nombre de mois couvrant la période définie à cette même alinéa et, d'autre part, du montant limite visé à l'article 65, § 2, alinéa 2, multiplié par une fraction dont le dénominateur est égal à 12 et dont le numérateur est égal au nombre de mois couvrant la période définie à cette même alinéa. La pension est alors payée ou réduite pour toute l'année civile selon les règles prévues au § 1er.

Pour l'application des alinéas 1er et 2, pour la personne qui au moment de la prise de cours de sa première pension de retraite conformément à l'article 68, alinéa 2, prouve une carrière d'au moins 42 années civiles calculées conformément à la réglementation applicable à la pension anticipée dans le régime des travailleurs salariés, les revenus professionnels afférents à la période visée à l'article 65, § 2, alinéa 2 n'entrent pas en ligne de compte.

komstig de artikelen 59, 61 tot 66 of 68 vastgestelde grensbedrag overschrijden, wordt de betaling van het pensioen geschorst voor datzelfde jaar.

Indien, voor een bepaald kalenderjaar, de beroepsinkomsten met minder dan 25 % het overeenkomstig de artikelen 59, 61 tot 66 of 68 vastgestelde grensbedrag overschrijden, wordt, voor datzelfde jaar, het pensioen verminderd naar rata van het percentage van de overschrijding.

§ 2. In afwijking van § 1 wordt voor het kalenderjaar gedurende hetwelk de betrokken persoon de leeftijd van 65 jaar bereikt:

a) indien voor de periode gedefinieerd in artikel 65, § 2, eerste of tweede lid, de beroepsinkomsten die op diezelfde periode betrekking hebben het grensbedrag dat voortvloeit uit de toepassing van artikel 11, § 2, derde lid, met ten minste 25 % overschrijden, de betaling van het pensioen voor diezelfde periode geschorst;

b) indien voor de periode gedefinieerd in artikel 65, § 2, eerste of tweede lid, de beroepsinkomsten die op diezelfde periode betrekking hebben het grensbedrag dat voortvloeit uit de toepassing van artikel 65, § 2, derde lid, met minder dan 25 % overschrijden, het pensioen voor dezelfde periode verminderd ten belope van het percentage van de overschrijding.

Indien het resultaat voor de betrokkene gunstiger is, worden de beroepsinkomsten die betrekking hebben op het volledige kalenderjaar vergeleken met een proportioneel samengesteld grensbedrag dat vastgesteld wordt door de som te maken van, enerzijds, het in artikel 65, § 2, eerste lid, bedoelde grensbedrag vermenigvuldigd met een breuk waarvan de noemer gelijk is aan 12 en waarvan de teller gelijk aan het aantal maanden die de in datzelfde lid gedefinieerde periode omvat en, anderzijds, het in artikel 65, § 2, tweede lid, bedoelde grensbedrag vermenigvuldigd met een breuk waarvan de noemer gelijk is aan 12 en waarvan de teller gelijk is aan het aantal maanden die de in datzelfde lid gedefinieerde periode omvat. Het pensioen wordt vervolgens betaald of verminderd voor het gehele kalenderjaar overeenkomstig de in § 1 bepaalde regels.

Voor de toepassing van het eerste en tweede lid worden, voor de persoon die op het ogenblik waarop zijn eerste rustpensioen ingaat overeenkomstig artikel 68, tweede lid, 42 kalenderjaren bewijst, berekend overeenkomstig de regeling die geldt voor het vervroegd pensioen in de regeling van de werknemers, de beroepsinkomsten die betrekking hebben op de in artikel 65, § 2, tweede lid, bedoelde periode niet in aanmerking genomen.

§ 3. Pour l'application des paragraphes précédents, le pourcentage de dépassement est calculé, le cas échéant, jusqu'au centième près. Le pourcentage obtenu est arrondi à l'unité supérieure si la première décimale atteint au moins cinq. Dans le cas contraire, la décimale est négligée.

§ 4. Par dérogation aux §§ 1er et 2, si l'application du § 1er ou 2 a pour effet d'entraîner la suspension ou la réduction soit:

a) d'une pension de survie, cette pension de survie, l'année civile durant laquelle la pension de retraite prend cours, est, pendant les mois du cumul avec la pension de retraite, soit payée intégralement soit diminuée du pourcentage de réduction applicable à la pension de retraite, selon que respectivement la pension de retraite est payée intégralement ou affectée d'un pourcentage de réduction;

b) d'une pension visée à l'article 62, cette pension est réduite de 20 % ou 10 % selon que, abstraction faite des bonifications de temps accordées du chef d'emprisonnement, de déportation, de services militaires de guerre et de services assimilés, elle atteint ou n'atteint pas les 3/4 du traitement ayant servi de base à sa liquidation. S'il s'agit de membres du personnel navigant de l'aviation militaire ayant acquis la qualité de militaire de carrière avant le 1er janvier 1979, la limite précitée des 3/4 est remplacée par 9/10. Pour les années civiles à partir du 1er janvier 2018, ce littera s'applique uniquement si la pension a pris cours avant cette date et si le titulaire de la pension exerce une activité professionnelle au 1er janvier 2018.

c) d'une pension de survie ayant pris cours avant le 1er juillet 1982, cette pension est réduite de 10 %. Pour les années civiles à partir du 1er janvier 2018, ce littera s'applique uniquement si le titulaire de cette pension exerce une activité professionnelle au 1er janvier 2018.

L'alinéa 1er ne s'applique que pour autant qu'il soit plus favorable pour l'intéressé.

Art. 70. Les montants annuels visés aux articles 59, 61, 63, 66 et 67 sont applicables aux revenus professionnels perçus en 2013. A partir de 2014, ces montants sont adaptés chaque année à l'indice des salaires conventionnels pour employés du troisième trimestre selon la formule suivante: les nouveaux montants sont égaux aux montants de base multipliés par le nouvel indice et divisés par l'indice de départ. Le résultat obtenu est arrondi à l'unité supérieure si la première décimale est au moins égale à cinq; dans le

§ 3. Voor de toepassing van de voorgaande paragrafen wordt het percentage van de vermindering, in voorkomend geval, berekend tot op één honderdste. Het aldus bekomen percentage wordt tot de naast hogere eenheid afgerond wanneer de eerste decimaal ten minste vijf is. In het tegenovergestelde geval wordt de decimaal verwaarloosd.

§ 4. In afwijking van §§ 1 en 2 wordt, indien de toepassing van §§ 1 of 2 de schorsing of de vermindering tot gevolg heeft van:

a) een overlevingspensioen, dit overlevingspensioen, in het kalenderjaar waarin het rustpensioen ingaat, tijdens de maanden van cumulatie met het rustpensioen, hetzij volledig betaald hetzij verminderd met het op het rustpensioen toepasselijke verminderingspercentage, naargelang het rustpensioen respectievelijk volledig betaald wordt of een verminderingspercentage ondergaat;

b) een in artikel 62 bedoeld pensioen, dit pensioen met 20 % of 10 % verminderd al naargelang dit pensioen, zonder dat rekening gehouden wordt met de tijdsbonificaties toegekend uit hoofde van hechtenis, deportatie, militaire oorlogsdiensten en ermee gelijkgestelde diensten, al dan niet 3/4 bereikt van de wedde die als grondslag heeft gediend voor de vereffening ervan. Indien het leden van het varend personeel van de militaire luchtvaart betreft die vóór 1 januari 1979 de hoedanigheid van beroepsmilitair hebben verworven, wordt voormelde 3/4-grens vervangen door 9/10. Voor de kalenderjaren vanaf 1 januari 2018 is deze littera uitsluitend van toepassing indien dit pensioen vóór die datum is ingegaan en indien de titularis van dit pensioen een beroepsactiviteit uitoefent op 1 januari 2018.

c) een vóór 1 juli 1982 ingegaan overlevingspensioen, dit pensioen met 10 % verminderd. Voor de kalenderjaren vanaf 1 januari 2018 is deze littera uitsluitend van toepassing indien de titularis van dit pensioen een beroepsactiviteit uitoefent op 1 januari 2018.

Het eerste lid is uitsluitend van toepassing indien dit voordeliger is voor de betrokkene.

Art. 70. De in de artikelen 59, 61, 63, 66 en 67 bedoelde jaarbedragen zijn van toepassing op de beroepsinkomsten ontvangen in 2013. Vanaf 2014 zullen deze bedragen op 1 januari van elk jaar aangepast worden in functie van het indexcijfer van de conventionele lonen voor bedienden van het derde trimester volgens volgende formule: de nieuwe bedragen zijn gelijk aan de basisbedragen vermenigvuldigd met het nieuw indexcijfer en gedeeld door de startindex. Het bekomen resultaat wordt afgerond op tot de naast

cas contraire, la décimale est négligée. Les nouveaux montants sont publiés au Moniteur belge. Ils sont d'application à partir du 1er janvier de l'année qui suit celle de leur adaptation.

Pour l'application de l'alinéa précédent, il faut entendre par:

1° l'indice des salaires conventionnels pour employés: l'indice établi par le Service public fédéral Emploi, Travail et Concertation sociale sur base du calcul de la moyenne de la rémunération des employés adultes du secteur privé tel qu'il est fixé par convention collective de travail;

2° montants de base: les montants en vigueur au 1er janvier 2013;

3° nouvel indice: l'indice du troisième trimestre de 2013 et des années suivantes;

4° indice de départ: l'indice du troisième trimestre de 2012.

Art. 71. § 1er. En cas de cumul d'une pension de survie avec une pension de retraite, les dispositions des articles 59 à 62 et l'article 69, § 4, a) sont applicables quel que soit le régime dans lequel la pension de retraite est accordée.

§ 2. Les dispositions des articles 63 et 64 sont également applicables lorsque l'intéressé bénéficie en outre d'une ou de plusieurs pensions de survie accordées dans un autre régime de pension.

§ 3. Pour l'application de l'article 60, il est également tenu compte d'une ou de plusieurs pensions de retraite dont l'intéressé bénéficie dans un autre régime de pension.

Section 3. Cumul d'une pension de retraite ou de survie avec un revenu de remplacement.

Art. 72. La pension de retraite ou de survie est suspendue pour les mois calendrier au cours desquels la personne qui bénéficie de cette pension perçoit effectivement un revenu de remplacement, à moins que la personne concernée ne renonce au paiement du revenu de remplacement.

Par dérogation à l'alinéa 1er, une pension de survie peut être cumulée avec un revenu de remplacement

hogere eenheid wanneer de eerste decimaal ten minste vijf is; in het tegenovergestelde geval wordt de decimaal verwaarloosd. De nieuwe bedragen worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Ze zijn van toepassing vanaf 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar van hun aanpassing.

Voor de toepassing van het vorige lid dient te worden verstaan onder:

1° het indexcijfer van de conventionele lonen voor bedienden: het indexcijfer dat bepaald wordt door de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg, op basis van de berekening van het gemiddelde loon van de volwassen bedienden van de privésector, vastgesteld bij collectieve arbeidsovereenkomst;

2° basisbedragen: de bedragen die van kracht zijn op 1 januari 2013;

3° nieuwe index: de index van het derde trimester van 2013 en van de volgende jaren;

4° startindex: het indexcijfer van het derde trimester van 2012.

Art. 71. § 1. In geval van cumulatie van een overlevingspensioen met een rustpensioen zijn de bepalingen van de artikelen 59 tot 62 en artikel 69, § 4, a) toepasselijk, ongeacht de regeling waarin het rustpensioen is toegekend.

§ 2. De bepalingen van de artikelen 63 en 64 zijn eveneens van toepassing wanneer de betrokkene bovendien één of meerdere overlevingspensioenen geniet die in een andere pensioenregeling worden toegekend.

§ 3. Voor de toepassing van artikel 60 wordt eveneens rekening gehouden met één of meerdere rustpensioenen die de betrokkene in een andere pensioenregeling geniet.

Afdeling 3. Cumulatie van rust- of overlevingspensioenen met een vervangingsinkomen.

Art. 72. Het rust- of overlevingspensioen wordt geschorst gedurende de kalendermaanden tijdens de welke de persoon die dit pensioen geniet, effectief een vervangingsinkomen ontvangt, tenzij de betrokkene aan de betaling van zijn vervangingsinkomen verzaakt.

In afwijking van het eerste lid mag het overlevingspensioen met een vervangingsinkomen gecumuleerd

durant une période unique de maximum douze mois civils consécutifs ou non.

Pour l'application de l'alinéa 2, les mois calendrier au cours desquels le cumul entre une pension de survie et un revenu de remplacement était autorisé conformément aux règles en vigueur avant le 1er janvier 2013, sont déduits de la période unique de maximum douze mois civils consécutifs ou non.

Si, en vertu de alinéa 2, le montant payable d'une pension de survie dépasse 661,24 EUR par mois, il doit être limité à ce montant. Ce montant est lié au coefficient de majoration 1,6084 de l'indice-pivot 138,01 et suit l'évolution de l'indice des prix à la consommation de la même manière que les pensions de retraite et de survie à charge du Trésor public.

Art. 73. Lorsque le bénéficiaire d'une pension de survie et d'un revenu de remplacement a obtenu ou obtient une pension de retraite à charge d'un régime belge ou étranger qui n'est pas cumulable avec ce revenu de remplacement, les dispositions de l'article 72, alinéa 2, cessent d'être applicables à partir de la date de prise de cours de la pension de retraite.

Section 4. Dispositions communes

Art. 74. § 1er. La personne qui bénéficie d'une ou plusieurs pensions de retraite ou de survie visées à l'article 56, et qui exerce une activité professionnelle ou qui bénéficie d'un revenu de remplacement, n'est pas tenue de faire une déclaration d'exercice de cette activité professionnelle ou de bénéfice d'un revenu de remplacement, à l'exception des cas suivants:

1° le premier paiement d'une pension de retraite ou de survie visée à l'article 56;

2° l'exercice d'une activité professionnelle visé à l'article 57, 7°;

3° le bénéfice d'un revenu de remplacement;

4° l'exercice d'une activité professionnelle à l'étranger ou le bénéfice d'un revenu de remplacement à l'étranger.

§ 2. Les déclarations d'exercice, de reprise ou de cessation d'une activité professionnelle ou de bénéfice

worden gedurende een eenmalige periode van maximaal twaalf al dan niet opeenvolgende kalendermaanden.

Voor de toepassing van het tweede lid worden de kalendermaanden waarin de cumulatie tussen een overlevingspensioen en een vervangingsinkomen was toegelaten ingevolge de regels van kracht vóór 1 januari 2013, in mindering gebracht van de eenmalige periode van maximaal twaalf al dan niet opeenvolgende kalendermaanden.

Indien het krachtens het tweede lid betaalbaar bedrag van een overlevingspensioen 661,24 EUR per kalendermaand overschrijdt, wordt dit bedrag tot dit laatste bedrag beperkt. Dit bedrag is vastgesteld aan de verhogingscoëfficiënt 1,6084 van het spilindexcijfer 138,01 en volgt de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijs op dezelfde wijze als de rust- en overlevingspensioenen ten laste van de Staatskas.

Art. 73. Wanneer de gerechtigde op een overlevingspensioen en een vervangingsinkomen, gerechtigd wordt of is op een rustpensioen ten laste van een Belgische of buitenlandse regeling dat niet cumuleerbaar is met dat vervangingsinkomen, zijn de bepalingen van artikel 72, tweede lid, niet langer van toepassing vanaf de ingangsdatum van het rustpensioen.

Afdeling 4. Gemeenschappelijke bepalingen

Art. 74. § 1. De persoon die één of meerdere rust- of overlevingspensioenen geniet beoogd in artikel 56, en die een beroepsactiviteit uitoefent of een vervangingsinkomen geniet, is niet gehouden tot de verklaring van uitoefening van deze beroepsactiviteit of genot van vervangingsinkomen, tenzij in de volgende gevallen:

1° de eerste betaling van een in artikel 56 beoogd rust- of overlevingspensioen;

2° de uitoefening van een in artikel 57, 7° beoogde beroepsactiviteit;

3° het genot van een vervangingsinkomen;

4° de uitoefening van een beroepsactiviteit in het buitenland of het genot van een vervangingsinkomen in het buitenland.

§ 2. De verklaringen van uitoefening, van herneming of van stopzetting van een beroepsactiviteit of van

d'un revenu de remplacement faites auprès de l'Office national des pensions et auprès de l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants, valent comme déclaration auprès de l'organisme de pensions du secteur public.

§ 3. La déclaration d'exercice, de reprise ou de cessation d'une activité professionnelle ou le bénéfice d'un revenu de remplacement faite à une institution de pension du secteur public, vaut à l'égard d'une autre institution de pension du secteur public.

§ 4. La déclaration visée au § 1er, 2° à 4°, doit être faite avant le début de l'activité professionnelle ou du bénéfice d'un revenu de remplacement. Elle est également considérée comme préalable lorsqu'elle est effectuée dans les trente jours suivant le début de l'activité professionnelle ou du bénéfice du revenu de remplacement, ou la date de notification de la décision d'octroi de la pension.

§ 5. Le non-respect des obligations visées aux §§ 1er à 4 est assimilé au dol ou à la fraude et suspend le délai de prescription.

Art. 75. Si, en cas d'enquête sur les revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle ou sur le bénéfice d'un revenu de remplacement, le bénéficiaire d'une pension ne donne pas suite dans les 45 jours à la demande d'information émanant de l'organisme de pensions du secteur public, le paiement de la pension est suspendue à titre préventif aussi longtemps que les informations demandées ne sont pas communiquées, et le délai de prescription relatif aux années civiles dans lesquels se situent les revenus faisant l'objet de l'enquête, est suspendu.

Art. 76. Si une pension de retraite ou de survie qui doit être suspendue ou réduite en application de la présente loi est composée de plusieurs éléments, la suspension ou la réduction s'applique à chacun de ceux-ci.

Art. 77. Le délai prévu à l'article 59, § 1er de la loi du 24 décembre 1976 relative aux propositions budgétaires 1976-1977, est porté à trois ans lorsque, dans le cadre de l'application de la présente loi, il doit être procédé à la récupération de sommes payées indûment suite au fait que le montant des revenus est supérieur aux montants limites fixés par la présente loi. Toutefois, ce délai de prescription ne court qu'à compter du 1er juin de l'année civile suivant celle où le dépassement des montants limites s'est produit.

genot van een vervangingsinkomen, afgelegd bij de Rijksdienst voor pensioenen en het Rijksinstituut voor de verzekeringen der zelfstandigen, zijn geldig ten opzichte van de pensioeninstelling van de overheidssector.

§ 3. De verklaringen van uitoefening, van herneming of van stopzetting van een beroepsactiviteit of van genot van een vervangingsinkomen, afgelegd bij een pensioeninstelling van de overheidssector, zijn geldig ten opzichte van een andere pensioeninstelling van de overheidssector.

§ 4. De in § 1, 2° tot 4°, beoogde verklaring moet vóór de aanvang van de beroepsactiviteit of het genot van het vervangingsinkomen geschieden. Zij wordt eveneens als voorafgaandelijk beschouwd wanneer zij ingediend wordt binnen de dertig dagen volgend op de aanvang van de beroepsactiviteit of het genot van het vervangingsinkomen of op de datum van de betekening van de beslissing houdende toekenning van het pensioen.

§ 5. Het niet naleven van de in de §§ 1 tot 4 bedoelde verplichtingen wordt gelijkgesteld met arglist en bedrog en schorst de verjaringstermijn.

Art. 75. Indien de pensioengerechtigde in geval van een onderzoek naar inkomsten ingevolge de uitoefening van een beroepsactiviteit of het genot van een vervangingsinkomen, niet binnen een termijn van 45 dagen gevolg geeft aan de door de pensioeninstelling van de overheidssector gevraagde inlichtingen, wordt de betaling van het pensioen preventief geschorst tot zolang de gevraagde gegevens niet verstrekt zijn en wordt de verjaringstermijn met betrekking tot de kalenderjaren waarin de inkomsten zich situeren die het voorwerp uitmaken van het onderzoek, geschorst.

Art. 76. Indien een rust- of overlevingspensioen dat met toepassing van deze wet geschorst of verminderd dient te worden, samengesteld is uit meerdere elementen, is de schorsing of de vermindering op elk daarvan toepasselijk.

Art. 77. De termijn bepaald in artikel 59, § 1 van de wet van 24 december 1976 betreffende de budgettaire voorstellen 1976-1977 wordt op drie jaar gebracht wanneer, in het kader van de toepassing van deze wet, ten onrechte uitbetaalde sommen dienen te worden teruggevorderd als gevolg van het feit dat het bedrag van de inkomsten hoger ligt dan de door deze wet bepaalde grensbedragen. Deze verjaringstermijn begint evenwel slechts te lopen vanaf 1 juni van het kalenderjaar dat volgt op dit waarin de overschrijding van de grensbedragen heeft plaatsgevonden.

Art. 78. En vue de l'application de la présente loi, l'institution de pension du secteur public peut recueillir auprès du Service Public Fédéral Finances les renseignements nécessaires relatifs aux revenus professionnels ou au revenu de remplacement d'un bénéficiaire.

Section 5. Disposition autonome

Art. 79. Pour l'application de toute législation applicable aux pensions visées à l'article 56, la rente d'invalidité, la pension d'invalidité ou toute prestation en tenant lieu, accordées en vertu d'une législation étrangère ou par une institution de droit international public, sont considérées comme une pension de retraite.

Section 6. Dispositions finales

Art. 80. La loi du 5 avril 1994 régissant le cumul des pensions du secteur public avec des revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle ou avec un revenu de remplacement, est abrogée.

Art. 81. En vue de maintenir, en matière de cumul de pensions de retraite ou de survie avec des revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle ou avec un revenu de remplacement, l'uniformité des règles prévues dans les différents régimes de pensions, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, modifier les montants annuels visés aux articles 59, 61, 63, 66 et 67.

Art. 82. La personne qui bénéficie d'une ou plusieurs pensions de retraite ou survie visées à l'article 56 et qui exerce en Belgique une activité professionnelle visée à l'article 57, 3° ou 5°, est tenue de faire une déclaration d'exercice de cette activité professionnelle selon les modalités fixées à l'article 74, §§ 4 et 5.

L'alinéa premier est uniquement applicable aux pensions de retraite ou de survie qui ne sont pas gérées par le Service des Pensions du Secteur public, et il cesse d'être d'application à partir du 1er janvier 2015.

La date du 1er janvier 2015 visée à l'alinéa 2 peut être postposée par le Roi par un arrêté délibéré en Conseil des ministres.

Art. 83. Les dispositions de la présente loi produisent leurs effets le 1er janvier 2013 et s'appliquent également aux pensions et cumuls en cours au 31 décembre 2012. Elles s'appliquent aussi aux montants minimums garantis de pension de retraite résultant de l'application de

Art. 78. Voor de toepassing van deze wet mag een pensioeninstelling van de overheidssector, bij de Federale Overheidsdienst Financiën de vereiste inlichtingen inwinnen betreffende de beroepsinkomsten of het vervangingsinkomen van een pensioengerechtigde.

Afdeling 5. Autonome bepaling

Art. 79. Voor de toepassing van alle wetgeving die van toepassing is op de in artikel 56 bedoelde pensioenen wordt de invaliditeitsuitkering, het invaliditeitspensioen of ieder als zodanig geldend voordeel toegekend krachtens een buitenlandse wetgeving of door een instelling van internationaal publiek recht, beschouwd als een rustpensioen.

Afdeling 6. Slotbepalingen

Art. 80. De wet van 5 april 1994 houdende regeling van de cumulatie van pensioenen van de openbare sector met inkomsten voortvloeiend uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen, wordt opgeheven.

Art. 81. Teneinde de uniformiteit te behouden van de regels die inzake de cumulatie van rust- of overlevingspensioenen met inkomsten voortvloeiend uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen bepaald zijn in de verschillende pensioenregelingen, kan de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit, de in de artikelen 59, 61, 63, 66 en 67 bedoelde jaarbedragen wijzigen.

Art. 82. De persoon die één of meerdere rust- of overlevingspensioenen geniet beoogd in artikel 56 en die een in artikel 57, 3° of 5°, beoogde beroepsactiviteit uitoefent in België, is gehouden tot de verklaring van uitoefening van deze beroepsactiviteit overeenkomstig de nadere regels zoals bepaald in artikel 74, §§ 4 en 5.

Het eerste lid is uitsluitend van toepassing op de rust- en overlevingspensioenen die niet door de Pensioendienst voor de overheidssector beheerd worden en het is niet meer van toepassing vanaf 1 januari 2015.

De in het tweede lid bepaalde datum van 1 januari 2015 kan door de Koning uitgesteld worden bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

Art. 83. De bepalingen van deze wet hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2013 en zijn eveneens toepasselijk op de op 31 december 2012 lopende pensioenen en cumulaties. Zij zijn ook toepasselijk op de gewaarborgde minimumbedragen inzake rustpen-

l'article 140, § 3 de la loi du 26 juin 1992 portant des dispositions sociales et diverses, sans toutefois pouvoir procurer à l'intéressé un montant minimum de pension supérieur à celui dont il bénéficiait effectivement au 31 décembre 2012.

Par dérogation à l'alinéa 1er, l'article 74, § 5, entre en vigueur le premier jour du deuxième mois qui suit celui de la publication de la présente loi au Moniteur belge.

Si l'application des modifications apportées par la présente loi a pour conséquence que doivent être diminués des arrérages de pension relatifs à la période comprise entre le 31 décembre 2012 et le premier jour du deuxième mois qui suit celui durant lequel la présente loi est publiée au Moniteur belge, ces arrérages sont durant cette période régis par la législation en vigueur au 31 décembre 2012."

JUSTIFICATION

Introduction

Pour les pensionnés qui souhaitent travailler volontairement après leur pension, l'accord gouvernemental prévoit une réforme du régime de cumul d'une pension avec une activité professionnelle autorisée

L'actuel régime de cumul qui prévoit une limite annuelle pour les revenus autorisés et une sanction en cas de dépassement de cette limite de revenu, est maintenu, mais le pourcentage à partir duquel la pension est suspendue, est porté de 15 % à 25 %. La distinction entre les pensionnés avec et sans charge d'enfant est maintenue.

Pour les personnes qui, en 2013, au moment du premier paiement d'une pension de retraite comptent 42 années de carrière et ont 65 ans, la limite des revenus professionnels est supprimée. Ces pensionnés pourront à l'avenir cumuler de manière illimitée.

Le projet de loi apporte également une réponse aux problèmes liés au fractionnement des limites annuelles de revenus autorisés pour les pensionnés qui bénéficie uniquement d'une pension du secteur public ainsi que pour les pensionnés qui bénéficient de pensions provenant de différents régimes. Ces derniers verront leurs différentes pensions affectées de la même manière en cas de cumul avec un revenu professionnel.

Dorénavant, la même définition de revenus professionnels sera utilisée dans les trois régimes de pensions à l'égard des personnes qui bénéficient de pensions provenant de différents régimes, c'est-à-dire les travailleurs salariés, les indépendants

sioenen voortvloeiend uit de toepassing van artikel 140, § 3 van de wet van 26 juni 1992 houdende sociale en diverse bepalingen, zonder dat zij evenwel aan de betrokkene een hoger minimumpensioenbedrag kunnen opleveren dan datgene dat hij werkelijk genoot op 31 december 2012.

In afwijking van het eerste lid, treedt artikel 74, § 5, in werking op de eerste dag van de tweede maand na die waarin deze wet is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Indien de toepassing van de door deze wet aangebrachte wijzigingen tot gevolg heeft dat pensioenbedragen die betrekking hebben op de periode gelegen tussen 31 december 2012 en de eerste dag van de tweede maand na die waarin deze wet is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad dienen te worden verminderd, worden voor die periode de pensioenbedragen toegerekend overeenkomstig de op 31 december 2012 van kracht zijnde wetgeving."

VERANTWOORDING

Inleiding

Voor gepensioneerden die vrijwillig willen werken na het pensioen voorziet het regeerakkoord in een hervorming wat het combineren van een pensioen met een toegelaten beroepsactiviteit betreft.

Het huidige cumulatiestelsel dat voorziet in jaarlijks toegelaten inkomensgrenzen en een sanctie in overeenstemming met de overschrijding van de inkomensgrens blijft bestaan, maar het percentage vanaf hetwelk het pensioen geschorst wordt, wordt verhoogd van 15 % naar 25 %. Ook het onderscheid tussen gepensioneerden met en zonder kinderlast blijft behouden.

Voor de personen die in 2013 op het ogenblik van de eerste betaling van een rustpensioen 42 loopbaan jaren tellen en de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt, wordt de beroepsinkomensgrens afgeschaft. Deze gepensioneerden zullen in de toekomst onbeperkt kunnen bijverdienen.

Het ontwerp biedt eveneens een oplossing voor de problemen in verband met de fractionering van de jaarlijkse toegelaten inkomensgrenzen, zowel voor gepensioneerden die enkel een pensioen van de overheidssector genieten als voor gepensioneerden die pensioenen van verschillende stelsels genieten. De verschillende pensioenen van deze laatste zullen op dezelfde wijze worden beïnvloed inzake cumulatie met beroepsinkomsten.

Eveneens voor de gepensioneerden die pensioenen ontvangen van verschillende stelsels zal in de drie pensioenstelsel, namelijk dat van de werknemers, de zelfstandigen en de ambtenare, dezelfde definitie voor beroepsinkomsten worden

et les fonctionnaires. Ceci n'est actuellement pas toujours le cas, ce qui donne lieu parfois des problèmes.

Les exceptions actuellement existantes seront en grande partie reprises.

Ainsi, les règles ordinaires de cumul ne s'appliquent pas aux revenus provenant d'une activité artistique ou scientifique. Il en ira aussi de même pour les revenus provenant de mandats politiques ou administratifs.

A l'avenir, le cumul d'une pension de retraite avec un revenu de remplacement, en ce compris les allocations pour cause d'interruption de carrière, crédit-temps ou congés thématiques, entraînera une suspension de la pension de retraite. Le cumul d'une pension de survie avec un revenu de remplacement, en ce compris les allocations pour interruption de carrière, crédit-temps ou congés thématiques, reste possible pendant 12 mois consécutifs ou non, éventuellement en combinaison avec une activité professionnelle autorisée pour laquelle montants limites sont d'application.

Analyse des articles.

Article 56

L'article 2 du présent projet reprend le champ d'application qui figure dans la loi du 5 avril 1994 régissant le cumul des pensions du secteur public avec des revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle ou avec un revenu de remplacement et se réfère également, comme c'était déjà le cas, expressément aux régimes décrétaux de pension.

Article 57

Dans un souci de clarté et de cohérence, l'article 57 du présent projet regroupe un certain nombre de définitions au sein d'un même article.

De plus, une définition de revenu professionnel est insérée. Il a été décidé, pour toutes les dispositions relatives à ce concept qui auparavant se trouvaient dans des articles différents, de les regrouper sous la définition de ce concept. Ainsi par exemple, les exceptions relatives aux revenus professionnels provenant d'une activité professionnelle qui consiste en la création d'œuvres scientifiques ou en la réalisation d'une création artistique ou de revenus provenant d'un mandat politique ou administratif, sont reprises dans cette définition.

Par ailleurs, les indemnités de départ accordées aux membres des parlements de l'État fédéral, des communautés et des régions, sont considérés comme revenus professionnels.

Le projet prévoit également que les indemnités de départ, de licenciement ou de préavis, donc y compris celles accor-

gebruikt. Dit is momenteel niet altijd het geval en geeft soms aanleiding tot problemen.

De vandaag bestaande uitzonderingsregels worden grotendeels overgenomen.

Zo blijven de gewone cumulatieregels niet van toepassing op inkomsten die voortkomen uit een wetenschappelijke of artistieke beroepsactiviteit. Hetzelfde geldt voor inkomsten die voortvloeien uit administratieve of politieke mandaten.

In de toekomst zal de cumulatie van een rustpensioen met een vervangingsinkomen, inclusief uitkeringen wegens loopbaanonderbreking of tijdscrediet en thematisch verlof, de schorsing van het rustpensioen meebrengen. De cumulatie van een overlevingspensioen met een vervangingsinkomen, inclusief uitkeringen wegens loopbaanonderbreking of tijdscrediet en thematisch verlof, blijft mogelijk gedurende 12 al dan niet opeenvolgende maanden, eventueel in combinatie met een toegelaten beroepsactiviteit waarvoor de grensbedragen van toepassing zijn.

Bespreking van de artikelen.

Artikel 56

Artikel 2 van dit ontwerp herneemt het toepassingsveld van de wet van 5 april 1994 houdende regeling van de cumulatie van pensioenen van de openbare sector met inkomsten voortvloeiend uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen en verwijst tevens, zoals dat reeds het geval was, uitdrukkelijk naar de decretale pensioenregelingen.

Artikel 57

Omwille van de duidelijkheid en de samenhang groepeerde artikel 57 van het ontwerp een aantal definities binnen hetzelfde artikel.

Bovendien wordt de definitie van beroepsinkomen verder uitgewerkt. Er werd voor geopteerd om alle bepalingen met betrekking tot dit begrip die voorheen vervat waren in verschillende artikelen onder de definitie van dit begrip onder te brengen. Aldus werden bijvoorbeeld de uitzonderingen met betrekking tot de beroepsinkomsten voortvloeiend uit een beroepsactiviteit die bestaat in het scheppen van wetenschappelijke werken of het tot stand brengen van een artistieke schepping of sommige inkomsten die voortvloeien uit een politiek of administratief mandaat onder deze definitie opgenomen.

Eveneens worden de afscheidsvergoedingen toegekend aan de leden van de parlementen van de Federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten geacht beroepsinkomsten te vormen.

Het ontwerp voorziet daarenboven dat de afscheids-, ontslag- of opzeggingsvergoedingen, dus ook deze toegekend

dées aux membres des parlements précités, sont censées se répartir uniformément sur la durée du préavis. Ce dernier terme est utilisé à l'article 57 du projet comme formulation générale et se rapporte donc également aux périodes couvertes par une indemnité de départ ou de licenciement.

Dans le projet, le double pécule de vacances n'est plus pris en compte à titre de revenu professionnel. C'est une conséquence incontournable de la décision de dorénavant exempter les pensionnés de la déclaration de leurs revenus professionnels (voir article 73); l'information concernant le double pécule de vacances ne peut pas être retrouvée dans les banques de données de la sécurité sociale.

Par ailleurs, pour la détermination des revenus professionnels, il n'est pas tenu compte des arriérés. Quant à la définition du concept d'arriérés, il est fait référence à la définition telle qu'utilisée dans le Code des impôts et notamment l'article 171, 5°, b), d) et e).

En général, il est à souligner que les concepts d'activité professionnelle et de revenus professionnels sont définis de manière précise en fonction de la législation fiscale.

En ce qui concerne la définition des revenus de remplacement, l'allocation accordée en cas d'interruption de carrière ou de réduction des prestations en vue d'assurer des soins palliatifs, pour congé parental ou pour l'assistance ou l'octroi de soins à un membre de son ménage ou à un membre de sa famille jusqu'au deuxième degré qui souffre d'une maladie grave, est dans le projet de loi également considérée comme un revenu de remplacement alors que cette allocation est exclue dans la loi du 5 avril 1994 précitée.

Article 58

L'article 58 du projet reprend la règle de base selon laquelle le cumul entre des pensions de retraite ou de survie et des revenus professionnels est en principe interdit.

Articles 59, 60 et 65

Les articles 59 et 60 du projet régissent le cumul d'une ou plusieurs pensions de retraite ou de survie avec des revenus professionnels pour les années civiles postérieures à celles durant laquelle l'âge de 65 ans est atteint, et l'article 11 pour celle durant laquelle l'âge de 65 ans est atteint.

Article 59

L'article 59 du projet fixe les nouvelles limites des revenus en dessous desquelles l'exercice d'une activité professionnelle est entièrement autorisé. Ces montants limites sont majorés et ils seront automatiquement indexés.

aan de leden van de voormelde parlementen, geacht worden gelijkmatig gespreid te zijn over de duur van de opzeggings-termijn. Deze laatste term wordt in artikel 57 van het ontwerp als algemene formulering gebruikt en slaat dus eveneens op de perioden die gedekt worden door een afscheids- of ontslagvergoeding.

In het ontwerp wordt het dubbel vakantiegeld niet meer in rekening gebracht als beroepsinkomsten. Dit is een onvermijdelijk gevolg van de beslissing om de gepensioneerden voortaan, behoudens enkele uitzonderingen, vrij te stellen van het aangeven van hun beroepsinkomsten (zie artikel 73); de informatie betreffende het dubbel vakantiegeld kan door de pensioeninstellingen niet opgespoord worden in de gegevensbanken van de sociale zekerheid.

Bovendien wordt voor de vaststelling van de beroepsinkomsten geen rekening gehouden met achterstallen. Wat de omschrijving van het begrip achterstallen betreft wordt verwezen naar de omschrijving zoals die gebruikt wordt in het Wetboek van de inkomstenbelastingen, en meer bepaald artikel 171, 5°, b), d) en e).

In het algemeen wordt erop gewezen dat de begrippen beroepsactiviteit en beroepsinkomsten nauwkeurig gedefinieerd worden in verhouding tot de fiscale wetgeving.

Wat de definitie van vervangingsinkomen betreft, wordt de vergoeding toegekend in geval van volledige of gedeeltelijke loopbaanonderbreking ten einde palliatieve zorg te verstrekken, voor ouderschapsverlof of voor het bijstaan of verzorgen van een lid van zijn gezin of van een familielid tot in de tweede graad, dat lijdt aan een ernstige ziekte, in het wetsontwerp eveneens beschouwd als een vervangingsinkomen terwijl deze vergoeding in voormelde wet van 5 april 1994 uitgesloten is.

Artikel 58

Artikel 58 van het ontwerp herhaalt de basisregel overeenkomstig dewelke de cumulatieve van rust- of overlevingspensioenen en beroepsinkomsten in principe verboden is.

Artikelen 59, 60 en 65.

De artikelen 59 en 60 van het ontwerp regelen de cumulatieve van één of meerdere rust- of overlevingspensioenen met beroepsinkomsten voor de kalenderjaren die volgen op dit waarin de leeftijd van 65 jaar wordt bereikt, en artikel 11 voor dit waarin de leeftijd van 65 jaar wordt bereikt.

Artikel 59

Artikel 59 van het ontwerp stelt de nieuwe inkomensgrenzen vast onder dewelke de uitoefening van een beroepsactiviteit volledig is toegelaten. Deze grensbedragen zijn verhoogd en zij zullen automatisch geïndexeerd worden.

En cas d'exercice d'une activité professionnelle comme travailleur salarié ou comme fonctionnaire, le nouvel article 5, alinéa 1er, 1° fixe la limite des revenus autorisés à 21 865,23 EUR par année civile (au lieu de 21 436,50 EUR). Il mentionne explicitement que les revenus professionnels à prendre en considération sont les revenus professionnels qui ont été payés durant l'année civile ce qui met fin aux problèmes d'interprétation relatifs à l'imputation de certains revenus.

Le rattachement des revenus à l'année du paiement permettra un contrôle plus rapide des dépassements par les organismes de pension et permettra au pensionné de calculer plus facilement son revenu total pour une année déterminée ce qui évitera un certain nombre de notifications de dettes.

Pour une année civile déterminée, seuls sont pris en compte les revenus payés au cours de cette année, même s'ils concernent des prestations d'années antérieures..

En ce qui concerne le pécule de vacances, comme cela est le cas depuis 2011, sur base d'une pratique administrative, il est pris en compte l'année pendant laquelle il a été payé.

En cas d'activité professionnelle comme travailleur indépendant, aidant ou conjoint aidant, le nouvel article 5, alinéa 1er, 2° fixe la limite des revenus autorisés à 17 492,17 EUR (au lieu de 17 149,19 EUR) par année civile.

En cas d'exercice de toute autre activité, mandat, charge ou office, le nouvel article 5, alinéa 1er, 3° fixe la limite des revenus bruts payés autorisés à 21 865,23 EUR (21 436,50 EUR) par année civile.

Les nouveaux montants limites sont des montants annuels qui valent pour toute l'année considérée.

Dans son avis n°53 433/2 du 3 juin 2013, le Conseil d'État signale que plusieurs dispositions de l'avant-projet établissent une différenciation de traitement ou traitent de la même manière des situations différentes et que ces différences doivent pouvoir être justifiées au regard des principes d'égalité et de non-discrimination. Bien que le projet comporte diverses dispositions opérant une distinction entre les catégories de pensionnés sur la base, entre autres, de l'âge, de la nature de la pension, de la durée de la carrière professionnelle ou de la nature de l'activité ou du revenu, il importe d'observer à cet égard que les critères distinctifs pris en considération se calquent essentiellement sur des paramètres déjà utilisés par la législation actuelle et qui n'ont entraîné aucune discrimination.

Le Conseil d'État fait référence, à cet égard, en particulier aux montants limites prévus à l'article 5, qui varient selon que l'activité professionnelle est exercée en tant qu'indépendant, travailleur salarié ou en toute autre qualité. Toutefois, les montants limites inférieurs pour les travailleurs indépendants se rapportent à des revenus nets imposables, tandis que les montants limites plus élevés se rapportent, pour les tra-

In geval van uitoefening van een beroepsactiviteit als werknemer of als ambtenaar, stelt het nieuwe artikel 5, eerste lid, 1° de grens van de toegelaten beroepsinkomsten vast op 21 865,23 EUR per kalenderjaar (in plaats van 21 436,50 EUR). Het vermeldt uitdrukkelijk dat de in aanmerking te nemen beroepsinkomsten de beroepsinkomsten zijn die betaald werden gedurende het kalenderjaar, wat een einde stelt aan de interpretatieproblemen met betrekking tot de toerekening van bepaalde inkomsten.

Het verbinden van inkomsten aan het jaar van betaling zal een snelle controle door de pensioeninstellingen op overschrijdingen mogelijk maken en zal de gepensioneerde gemakkelijker toelaten zijn totaal inkomen voor een bepaald jaar te berekenen, wat een aantal schuldnotificaties zal voorkomen.

Voor een bepaald kalenderjaar worden dus enkel de inkomsten in aanmerking genomen die werden betaald in de loop van dat jaar, zelfs indien ze betrekking hebben op prestaties van het voorgaande jaar.

Wat het vakantiegeld betreft, dit wordt reeds sinds 2011 op basis van een administratieve praktijk aangerekend op het jaar in de loop van hetwelk het werd betaald.

In geval van beroepsactiviteit als zelfstandige, helper of helpende echtgenoot, stelt het nieuwe artikel 5, eerste lid, 2° de toegelaten inkomensgrens vast op 17 492,17 EUR (in plaats van 17 149,19 EUR) per kalenderjaar.

In geval van uitoefening van elke andere activiteit, mandaat, ambt of post stelt het nieuwe artikel 5, eerste lid, 3° de grens van de toegelaten betaalde bruto inkomsten vast op 21 865,23 EUR (21 436,50 EUR) per kalenderjaar.

De nieuwe grensbedragen zijn jaarbedragen die gelden voor het volledige betrokken jaar.

In advies Nr. 53 433/2 van 3 juni 2013 wijst de Raad van State erop dat diverse bepalingen van het voorontwerp een verschil in behandeling instellen of verschillende situaties op gelijke wijze behandelen en dat deze verschillen moeten kunnen verantwoord worden in het licht van de beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie. Hoewel het ontwerp diverse bepalingen bevat waarin een onderscheid gemaakt wordt tussen categorieën van gepensioneerden op grond van, onder andere, de leeftijd, de aard van het pensioen, de duur van de beroepsloopbaan of de aard van de activiteit of het inkomen, is het in dit opzicht van belang op te merken dat de in aanmerking genomen criteria in wezen gebaseerd zijn op parameters die reeds gebruikt worden in de huidige wetgeving en die geen aanleiding hebben gegeven tot enige discriminatie.

De Raad van State verwijst in dit verband in het bijzonder naar de in artikel 5 bepaalde grensbedragen die verschillen naargelang de beroepsactiviteit werd uitgeoefend als zelfstandige dan wel als werknemer of in een andere hoedanigheid. De lagere grensbedragen voor zelfstandigen slaan evenwel op netto-belastbare inkomsten, terwijl de hogere grensbedragen voor werknemers en andere activiteiten, ambten, mandaten

vailleurs salariés et autres activités, charges et mandats ou offices, à des revenus professionnels bruts (voir article 3, 4° et 6° du projet). Le rapport (80 %) entre ces deux montants limites a été repris de la loi du 5 avril 1994 régissant le cumul des pensions du secteur public avec des revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle ou avec un revenu de remplacement.

Article 60

L'article 60 du projet déroge à l'article 5 du projet et supprime la limitation en matière de cumul pour les bénéficiaires d'une ou plusieurs pensions de retraite ou de survie qui atteignent l'âge de 65 ans et qui comptent, au moment du premier paiement d'une pension de retraite, une carrière d'au moins 42 années calculées conformément à la réglementation applicable dans le régime des travailleurs salariés.

A partir du 1er janvier de l'année postérieure à celle au cours de laquelle il atteint l'âge de 65 ans, le pensionné qui totalise 42 années de service, au moment du paiement du premier montant de sa pension de retraite, peut donc cumuler de manière illimitée les revenus professionnels avec sa ou ses pensions de retraite ou de survie. Etant donné que le paiement du premier montant d'une pension de retraite constitue le critère déterminant pour bénéficier des exceptions, les personnes qui bénéficient exclusivement de pensions de survie sont exclues du bénéfice de cette mesure.

La personne qui au moment du versement du premier montant d'une pension de retraite ne totalise pas 42 années de carrière, et entame une activité professionnelle ne pourra donc pas cumuler librement à partir du moment où elle totalise 42 années de carrière, sauf les dérogations prévues à l'alinéa 2 pour les personnes qui ont été mises d'office à la retraite quelle qu'en soit la raison.

Etant donné que les 42 de carrière étant calculées comme dans le régime des travailleurs salariés, la durée des services rendus dans le secteur public dans une fonction à laquelle la loi attache, pour le calcul de la pension, un tantième plus favorable que 1/60ème ne sera pas affectée d'un coefficient multiplicateur tel que prévu à l'article 46, § 3/1 et 3/2 de la loi du 15 mai 1984 pour calculer la durée minimum de carrière pour l'ouverture du droit à la pension anticipée.

Il est à noter que, conformément à l'article 71, § 3 de ce projet de loi, afin de déterminer si les conditions prévues à l'article 60 sont remplies, il faut aussi tenir compte des pensions de retraite qui sont octroyés dans un autre régime de pension.

Dans son avis n°53 433/2 du 3 juin 2013, le Conseil d'État s'interroge également sur la différence entre les articles 59 et 6a ayant pour conséquence qu'un pensionné qui a atteint l'âge de 65 ans, mais qui ne peut pas faire valoir une carrière professionnelle de 42 ans au moment de sa mise à la pension, disposera sur le plan du cumul de moins de possibilités qu'une personne de 65 ans ou plus, mais qui

of posten, betrekking hebben op bruto beroepsinkomsten (zie artikel 3, 4° en 6° van het ontwerp). De verhouding (80 %) tussen deze grensbedragen werd overgenomen uit de bestaande wet van 5 april 1994 houdende regeling van de cumulatie van pensioenen van de openbare sector met inkomsten voortvloeiend uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen.

Artikel 60

Artikel 60 van het ontwerp wijkt af van artikel 5 van het ontwerp en schaft de beperking inzake cumulatie af voor de gerechtigden op één of meerdere rust- of overlevingspensioenen die de leeftijd van 65 jaar bereiken en die, op het ogenblik van de eerste betaling van een rustpensioen, een loopbaan van ten minste 42 jaar tellen berekend overeenkomstig de in het stelsel van de werknemers van toepassing zijnde reglementering.

Vanaf het jaar dat volgt op dat waarin hij de leeftijd van 65 jaar bereikt, kan de gepensioneerde die 42 jaren dienst heeft op het ogenblik dat hem een eerste rustpensioenbedrag wordt uitbetaald, zijn beroepsinkomsten op onbeperkte wijze cumuleren met zijn rust- of overlevingspensioen(en). Aangezien de uitbetaling van een eerste rustpensioenbedrag het doorslaggevend criterium vormt om van de uitzonderingsmaatregel te genieten, zijn personen die uitsluitend overlevingspensioenen genieten uitgesloten van het voordeel van deze maatregel.

De persoon die op het ogenblik van de uitbetaling van een eerste rustpensioenbedrag geen 42 loopbaanjaren bereikt en een beroepsactiviteit begint of voortzet, zal dus niet vrij kunnen cumuleren vanaf het ogenblik waarop hij 42 loopbaanjaren bereikt, behalve in geval van de afwijkingen voorzien in het tweede lid voor de personeelsleden die, om welke reden dan ook, ambtshalve op rust gesteld werden.

Aangezien de 42 loopbaanjaren berekend worden zoals in het stelsel van de werknemers, zal de duur van de diensten geleverd in de overheidssector in een functie waaraan de we. voor de berekening van het pensioe. een gunstiger tantième dan 1/60 verbindt, niet beïnvloed worden door een verhogingscoëfficiënt zoals bedoeld in artikel 46, § 3/1 en 3/2 van de wet van 15 mei 1984 om de minimumduur van de loopbaan te berekenen voor de opening van het recht op het vervroegd pensioen.

Er wordt tenslotte op gewezen dat, overeenkomstig artikel 71, § 3 van dit ontwerp, om vast te stellen of de in artikel 6 bepaalde voorwaarden vervuld zijn, ook rekening wordt gehouden met rustpensioenen die betaald worden in andere pensioenregelingen.

In advies Nr. 53 433/2 van 3 juni 2013 stelt de Raad van State zich ook vragen bij het verschil tussen de artikelen 59 en 6a dat ertoe leidt dat een gepensioneerde die de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt maar geen beroepsloopbaan van 42 jaar kan laten gelden op het ogenblik van zijn oppensioenstelling, over minder mogelijkheden op het vlak van cumulatie zal beschikken dan een persoon die 65 jaar of ouder is maar

peut faire valoir une carrière professionnelle de 42 ans. Cette condition de carrière a été introduite, non seulement pour des raisons budgétaires, mais également parce que l'interdiction du cumul d'une pension avec des revenus professionnels reste le principe de base.

L'objectif de ce projet est d'assouplir certaines de ces restrictions concernant les activités professionnelles autorisées, afin de maîtriser le nombre d'emplois en pénurie et de remplacements à pourvoir. En effet, s'il est plus facile pour les pensionnés de rester au travail, il y aura moins d'emplois pour lesquels l'employeur devra rechercher un remplaçant adéquat à la suite d'un départ à la pension. De plus, le fait que les pensionnés pourront travailler plus peut aussi contribuer à faciliter le remplacement d'effectifs pour certaines professions où il y a pénurie de main d'œuvre. L'augmentation du nombre de personnes qui souhaitent cumuler une pension de retraite et des revenus professionnels peut en effet être de nature à accroître le nombre de candidats pour une profession en pénurie.

Cependant, le but n'est nullement de supprimer totalement les limites de cumul entre pensions et revenus professionnels. Le principe selon lequel une pension de retraite ne peut pas être combinée avec un revenu du travail doit demeurer la règle. Ce principe risque toutefois de devenir l'exception si, en matière de travail autorisé, il y avait uniquement une limite d'âge. Dans ce cas en effet, tous les pensionnés pourraient par exemple percevoir des revenus d'appoint illimités à partir de 65 ans. Il y a lieu, dès lors, de prévoir un critère d'application supplémentaire dans la législation outre une condition d'âge. Il n'est pas étonnant que le choix d'une condition d'application supplémentaire se soit porté sur une certaine durée de la carrière précédente, et plus précisément sur celle de 42 ans. Des conditions de carrière sont en effet déjà fréquemment utilisées dans la réglementation des pensions. En outre, on constate ces dernières années, dans la réglementation des pensions, une tendance à faire prévaloir les conditions de carrière sur les conditions d'âge. La condition de carrière requise pour prendre une pension légale anticipée a ainsi été augmentée de 35 ans pour les fonctionnaires pour être portée à 40 ans, tandis que la condition d'âge n'a été relevée que de 2 ans jusqu'à 62 ans.

En outre, une condition de carrière peut avoir un effet d'activation. Le fait de pouvoir percevoir des revenus d'appoint illimités peut en effet inciter les gens à rester actifs plus longtemps.

On retrouve la condition de carrière de 42 ans dans la pension anticipée à partir de l'âge de 60 ans: une très longue carrière permet encore exceptionnellement de prendre sa pension de retraite à l'âge de 60 ans. C'est cette condition de carrière très longue qui est également d'application en ce qui concerne le complément de revenu illimité. Celui qui a 42 ans de carrière derrière lui est réputé avoir versé des cotisations de pension suffisantes.

Pour le personnel peu qualifié, une condition de carrière de 42 ans est équitable. Ces personnes ont effet généralement

die wel een beroepsloopbaan van 42 jaar kan laten gelden. Deze loopbaanvoorwaarde werd niet alleen om budgettaire reden ingevoerd, maar ook omdat het principieel verbod op de cumulatie van een pensioen met beroepsinkomsten nog steeds de basisregel blijft.

De bedoeling van dit ontwerp bestaat erin om sommige van deze beperkingen inzake toegelaten beroepsactiviteiten te versoepelen. Deze versoepeling is ingegeven door een bekommernis om het aantal knelpuntvacatures en het aantal vervangingsvacatures in de hand te houden. Wanneer gepensioneerden gemakkelijker aan het werk kunnen blijven, zullen er immers minder banen zijn waarvoor een werkgever op zoek zal moeten gaan naar een geschikte vervanger voor een personeelslid dat op pensioen gaat. De omstandigheid dat gepensioneerden meer zullen mogen werken, kan eveneens ertoe bijdragen dat sommige knelpuntvacatures makkelijker ingevuld kunnen worden. Door een grotere instroom van personen die hun rustpensioen met beroepsinkomsten willen cumuleren, kan namelijk de pool aan kandidaten voor een knelpuntberoep worden vergroot.

Het is echter geenszins de bedoeling dat er totaal geen grenzen meer zouden zijn qua cumulatie van pensioenen met beroepsinkomsten. Het beginsel dat een rustpensioen niet kan worden gecumuleerd met een inkomen uit arbeid, dient de regel te blijven. Dit principe dreigt evenwel de uitzondering te worden indien er enkel een leeftijdsgrens qua toegelaten arbeid zou worden gehanteerd. In dat geval zouden immers alle gepensioneerden bijvoorbeeld vanaf de leeftijd van 65 jaar onbeperkt kunnen bijverdienen. Bijgevolg moet er, naast een leeftijdsvoorwaarde, nog een bijkomende toepassingsvereiste in de wetgeving worden vastgelegd. Dat de keuze voor een bijkomende toepassingsvoorwaarde viel op een bepaalde duur van de voorafgaande loopbaan, en meer bepaald deze van 42 loopbaanjaren, hoeft niet te verwonderen. Loopbaanvoorwaarden komen immers nu al frequent voor in de pensioenreglementering. Daarnaast is er de jongste jaren in de pensioenreglementering een tendens om de loopbaanvoorwaarden zwaarder te laten doorwegen dan de leeftijdsvoorwaarden. Zo werd de loopbaanvoorwaarde voor het opnemen van het vervroegd wettelijk pensioen voor ambtenaren met 35 jaar verhoogd en op 40 jaar gebracht, terwijl de leeftijdsvoorwaarde slechts met 2 jaar werd opgetrokken tot 62 jaar.

Daarnaast kan van een loopbaanvoorwaarde een activerende werking uitgaan. Het feit dat men onbeperkt kan bijverdienen, kan immers mensen ertoe aanzetten om langer aan het werk te blijven.

De loopbaanvoorwaarde van 42 jaar vinden we terug voor een vervroegde pensionering vanaf de leeftijd van 60 jaar: met een zeer lange loopbaan kan men uitzonderlijk nog steeds op 60-jarige leeftijd op pensioen. Het is deze voorwaarde van een zeer lange loopbaan die we ook voor het onbeperkt bijverdienen hanteren. Wie een loopbaan van 42 jaar achter de rug heeft, wordt geacht voldoende pensioenbijdragen te hebben betaald.

Voor laaggeschoolden is een loopbaanvoorwaarde van 42 jaar billijk. Laaggeschoolden zijn immers in de regel vroeg

commencé à travailler plus tôt. Pour la plupart d'entre elles, il sera aisé d'atteindre la condition des 42 ans de carrière à l'âge de 65 ans.

Pour le personnel hautement qualifié, une condition de carrière de 42 ans ne semble pas être déraisonnable. Bon nombre de ces personnes seront en effet en mesure d'avoir une carrière de 42 ans à leur actif à l'âge de 65 ans. Toutes les personnes qui ont suivi une formation académique normale de 4 ou 5 ans à partir de 18 ans auront le droit de percevoir un revenu d'appoint illimité à partir de l'âge de 65 ans.

Enfin, il ne semble pas opportun d'appliquer une condition de carrière différente pour les personnes dont la formation académique normale a durée plus de 5 ans, car il ne faut pas oublier que les coûts de cette longue formation sont en grande partie supportés par la société. En compensation de cette solidarité de la société, l'on peut attendre des intéressés qu'ils déploient une carrière suffisamment longue au profit de cette même société. En outre, de par leur formation subventionnée par les pouvoirs publics, ils sont déjà avantagés dans bon nombre d'autres domaines de la vie sociale. Prévoir une condition de carrière moins longue accentuerait encore ce privilège. De surcroît, l'application d'une condition de carrière différente selon la durée de la formation suivie compliquerait la réglementation et la rendrait moins compréhensible.

Article 65

La loi du 5 avril 1994 prévoit que lorsque le 65ème anniversaire du pensionné est atteint dans le courant d'une année civile, il convient de scinder ladite année civile en deux périodes, l'une comprise entre le 1er janvier de cette année et le dernier jour du mois au cours duquel le pensionné atteint l'âge de 65 ans, l'autre comprise entre le premier jour du mois qui suit son 65ème anniversaire et le 31 décembre de l'année concernée. Cette règle est maintenue avec quelques assouplissements, inspirés notamment du régime de pensions des travailleurs salariés.

Le paragraphe 3 de cet article prévoit les mêmes règles en matière de cumul illimité avec un revenu professionnel pour la période à partir de laquelle la personne concernée a atteint l'âge de 65 ans que celles qui sont prévues dans l'article 6 pour les années civiles postérieures à 65 ans.

Articles 61 et 62

Les articles 61 et 62 du projet régissent le cumul d'une ou plusieurs pensions de retraite ou d'une ou plusieurs pensions de retraite et de survie avec des revenus professionnels pour les années civiles antérieures à celle durant laquelle l'âge de 65 ans est atteint.

beginnen werken. Voor de overgrote meerderheid van hen zal het bereiken van een loopbaanvoorwaarde van 42 jaar op de leeftijd van 65 jaar geen probleem vormen.

Voor hogeschoolden lijkt een loopbaanvoorwaarde van 42 jaar niet onevenredig te zijn. Veel hogeschoolden zullen namelijk eveneens in staat zijn om op de leeftijd van 65 jaar een loopbaan van 42 jaar te hebben. In het bijzonder zullen alle personen die vanaf de leeftijd van 18 jaar een normale academische opleiding van 4 of 5 jaar hebben gevolgd, in aanmerking kunnen komen voor het onbeperkt bijverdienen vanaf de leeftijd van 65 jaar.

Ten slotte lijkt het niet opportuun om voor personen waarvan de normale academische opleiding langer dan 5 jaar duurt, een afwijkende loopbaanvoorwaarde te hanteren. Er mag immers niet uit het oog worden verloren dat de kosten voor deze lange opleiding voor een groot deel door de maatschappij worden gedragen. In ruil voor deze solidariteit vanwege de maatschappij mag van de betrokkenen worden verwacht dat ze een voldoende lange loopbaan ten voordele van dezelfde samenleving ontplooiën. Daarnaast worden ze juist door hun door de overheid gesubsidieerde opleiding reeds op vele andere domeinen van het maatschappelijk leven bevoordeligd. Door een minder lange loopbaanvoorwaarde te bepalen zou deze begunstiging nog meer worden geaccentueerd. Bovendien zou het hanteren van een verschillende loopbaanvoorwaarde naargelang de duur van de gevolgde opleiding, de eenvoud en de begrijpelijkheid van de regelgeving niet ten goede komen.

Artikel 65

De wet van 5 april 1994 voorziet dat wanneer de 65ste verjaardag van de gepensioneerde wordt bereikt in de loop van een kalenderjaar, dit kalenderjaar in twee periodes moet worden gesplitst, enerzijds de periode vanaf 1 januari van dit jaar tot de laatste dag van de maand in de loop van dewelke de gepensioneerde de leeftijd van 65 jaar bereikt, anderzijds de periode vanaf de eerste dag van de maand die volgt op zijn 65ste verjaardag tot 31 december van het betrokken jaar. Deze regel wordt behouden mits enkele versoepelingen die geïnspireerd zijn op de regeling van de werknemers.

Paragraaf 3 van dit artikel voorziet dezelfde regels inzake onbeperkte cumulatie met beroepsinkomsten voor de periode vanaf dewelke de betrokkene de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt als deze die in artikel 6 voorzien zijn voor de kalenderjaren na 65 jaar.

Artikelen 61 en 62

De artikelen 61 en 62 van het ontwerp regelen de cumulatie van één of meerdere rustpensioenen of één of meerdere rust- en overlevingspensioenen met beroepsinkomsten voor de kalenderjaren vóór dat waarin de leeftijd van 65 jaar wordt bereikt.

Article 61

En cas d'exercice d'une activité professionnelle comme travailleur salarié ou comme fonctionnaire, le nouvel article 7, alinéa 1er, 1° fixe la limite des revenus autorisés à 7 570 EUR (au lieu de 7 421,57 EUR) par année civile.

Il mentionne explicitement que les revenus professionnels à prendre en considération sont les revenus professionnels qui ont été payés durant l'année civile.

En cas d'activité professionnelle comme travailleur indépendant, aidant ou conjoint aidant, le nouvel article 7, alinéa 1er, 2° fixe la limite des revenus autorisés à 6 056,01 EUR (au lieu de 5 937,57 EUR) par année civile.

En cas d'exercice de toute autre activité, mandat, charge ou office, le nouvel article 7, alinéa 1er, 3° fixe la limite des revenus bruts autorisés à 7 570 EUR (au lieu de 7 421,57 EUR) par année civile.

Article 62

L'article 62 prévoit que les pensions de retraite accordées soit à une personne mise d'office à la retraite avant l'âge de 65 ans pour une raison autre que l'incapacité physique, soit à un ancien membre du personnel de carrière des cadres d'Afrique, ainsi que les pensions de retraite ayant pris cours avant le 1er juillet 1982, bénéficient d'un régime préférentiel en ce sens que les montants limites à prendre en compte sont ceux plus élevés visés à l'article 5 et qui s'appliquent aux bénéficiaires de pension de plus de 65 ans. De plus, ces pensions, dans des cas précis, tels que décrits à l'article 15, § 4, al 1 b), se voient appliquer des règles de diminution spécifiques en cas de dépassement des limites autorisées.

En ce qui concerne les militaires qui ont été mis à la pension de retraite d'office avant l'âge de 65 ans pour une autre raison que l'incapacité physique, les montants limites préférentiels déjà énoncés dans ladite loi du 5 avril 1994 sont donc maintenus, afin de tenir compte des limites d'âge inférieures spécifiques qui sont applicables à cette catégorie d'agents.

Il est à noter que les agents qui sont entrés volontairement dans un régime de fin de carrière et qui, dans ce cadre, se sont engagés envers leur employeur à prendre leur retraite à l'expiration de leur congé, de leur disponibilité préalable à la mise à la retraite ou d'une situation analogue, ne peuvent en aucun cas, pour l'application des articles 8 et 15, § 4, alinéa 1er, b), du présent projet de loi, être considérés comme des agents ayant été mis d'office à la retraite.

Article 63

L'article 63 du projet précise les nouvelles limites de revenus en dessous desquelles l'exercice d'une activité profes-

Artikel 61

In geval van uitoefening van een beroepsactiviteit als werknemer of als ambtenaar, stelt het nieuwe artikel 7, eerste lid, 1° de grens van de toegelaten beroepsinkomsten vast op 7 570 EUR (in plaats van 7 421,57 EUR) per kalenderjaar.

Het vermeldt uitdrukkelijk dat de in aanmerking te nemen beroepsinkomsten de beroepsinkomsten zijn die werden betaald gedurende het kalenderjaar.

In geval van beroepsactiviteit als zelfstandige, helper of meehelpende echtgenoot, stelt het nieuwe artikel 7, eerste lid, 2° de grens van de toegelaten inkomsten vast op 6 056,01 EUR (in plaats van 5 937,57 EUR) per kalenderjaar.

In geval van uitoefening van elke andere activiteit, mandaat, ambt of post, stelt het nieuwe artikel 7, eerste lid, 3° de grens van de toegelaten beroepsinkomsten vast op 7 570 EUR (in plaats van 7 421,57 EUR) per kalenderjaar.

Artikel 62

Artikel 62 bepaalt dat een rustpensioen toegekend aan een persoon die ambtshalve op rustpensioen werd gesteld vóór de leeftijd van 65 jaar omwille van een andere reden dan lichamelijke ongeschiktheid, een rustpensioen toegekend aan een gewezen lid van het beroepspersoneel van de kaders in Afrika alsook een vóór 1 juli 1982 ingegaan rustpensioen, een preferentieel stelsel genieten in die zin dat de in aanmerking te nemen grensbedragen de verhoogde grensbedragen zijn zoals bedoeld in artikel 5, namelijk deze die van toepassing zijn op de pensioengerechtigden van meer dan 65 jaar. Bovendien wordt op deze pensioenen in bepaalde gevallen, zoals omschreven in artikel 15 § 4, eerste lid, b), een specifieke verminderingsmaatregel toegepast in geval van overschrijding van de toegelaten grensbedragen.

Aldus worden, wat de militairen betreft die ambtshalve op rustpensioen werd gesteld vóór de leeftijd van 65 jaar omwille van een andere reden dan lichamelijke ongeschiktheid, de preferentiële grensbedragen die reeds vervat lagen in voormelde wet van 5 april 1994 verder behouden, teneinde rekening te houden met de specifieke, lagere leeftijdsgrenzen die op deze categorie van personeelsleden van toepassing zijn.

Hierbij dient opgemerkt dat de personeelsleden die vrijwillig in een eindeloopbaanregeling zijn gestapt en zich daarbij tegenover hun werkgever ertoe verbonden hebben om, na het verstrijken van hun verlof of beschikbaarheid voorafgaand aan het rustpensioen of een daarmee vergelijkbare situatie, met pensioen te gaan, voor de toepassing van de artikelen 8 en 15, § 4, eerste lid, b), van dit wetsontwerp, in geen geval kunnen beschouwd worden als personeelsleden die ambtshalve op rust gesteld werden.

Artikel 63

Artikel 63 van het ontwerp stelt de nieuwe inkomensgrenzen vast onder dewelke de uitoefening van een beroepsactivi-

sionnelle est autorisée. pour les personnes qui bénéficient exclusivement d'une seule ou de plusieurs pensions de survie et qui n'ont pas encore atteint l'âge de 65 ans Ces montants, pour une activité professionnelle comme travailleur indépendant s'élèvent à 14 100,48 EUR (au lieu de 13 824 EUR), 17 625,60 EUR (au lieu de 17 280 EUR)

De plus amples explications sont fournies à l'article 5.

Article 64

L'article 64 prévoit que la personne qui bénéficie exclusivement d'une ou plusieurs pensions de survie et qui dans le courant d'une année civile durant laquelle elle n'a pas encore atteint l'âge de 65 ans, a droit à une ou plusieurs pensions de retraite, bénéficie des limites plus favorables de l'article 9 jusqu'au 31 décembre de l'année civile de la date de prise de cours de la pension de retraite.

A partir du 1er janvier de l'année suivant l'année de prise de cours de la pension de retraite, les limites visées à l'article 7 sont appliquées.

Il n'y a donc plus de fractionnement des périodes et des montants limites l'année du cumul de plusieurs pensions.

Artikel 66

Cet article règle la situation du pensionné qui cumule sa pension avec divers types d'activités professionnelles. Compte tenu du fait que l'article est basé sur les mêmes principes que ceux qui sont actuellement prévus pour une telle situation par la loi du 5 avril 1994, un commentaire plus détaillé n'est pas nécessaire.

Article 67

L'article 13 précise les montants avec lesquels les limites, en cas de dépassement des revenus professionnels autorisés, doivent être augmentées dans les cas de charge d'enfant. Ces majorations doivent être appliquées en cas de bénéfice de charge d'enfant ou si les conditions tels que prévues dans le deuxième alinéa de cet article sont remplies. Ces conditions sont les mêmes qui s'appliquent actuellement et qui sont contenues dans la loi du 5 avril 1994.

Article 68

L'article 68 précise de quelle manière les limites annuelles doivent être fractionnées pour l'année de prise de cours de la pension.

En application du deuxième alinéa de l'article 14, en ce qui concerne le cumul d'une pension avec une activité professionnelle, il est considéré que la pension prend cours lors du premier paiement. Ce deuxième alinéa introduit une façon de travailler comparable à celle existante pour les pensions des

teit volledig is toegelaten voor de personen die uitsluitend één of meerdere overlevingspensioenen genieten en die nog niet de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt. Deze bedragen belopen voor een beroepsactiviteit als zelfstandige 14 100,48 (in plaats van 13 824 EUR) en voor elke overige beroepsactiviteit 17 625,60 EUR (in plaats van 17 280 EUR).

Meer verduidelijkingen worden verstrekt bij artikel 5.

Artikel 64

Artikel 64 bepaalt dat de persoon die uitsluitend één of meerdere overlevingspensioenen geniet en die in de loop van een kalenderjaar gedurende hetwelk hij de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt, gerechtigd wordt op één of meerdere rustpensioenen, de in artikel 9 bedoelde gunstigere grenzen geniet voor al zijn pensioenen tot 31 december van het kalenderjaar waarin het rustpensioen is ingegaan.

Vanaf 1 januari van het jaar volgend op het ingangsjaar van het rustpensioen, zullen de grenzen bedoeld in artikel 7 toegepast worden.

In het jaar waarin een cumulatie van meerdere pensioenen ingaat, is er dus geen fractionering meer van perioden en grensbedragen.

Artikel 66

Dit artikel regelt de situatie van de gepensioneerde die zijn pensioen cumuleert met verschillende soorten beroepsactiviteiten. Gezien het artikel gebaseerd is op dezelfde principes als deze die reeds bestonden in de wet van 5 april 1994 voor dergelijke situatie, is geen verdere uitleg nodig.

Artikel 67

Artikel 13 bevat de bedragen waarmee de grenzen inzake toegelaten beroepsinkomsten verhoogd worden in geval van kinderlast. Deze verhogingen worden toegekend in geval van het genot van kinderbeijslag of indien voldaan wordt aan de voorwaarden zoals gesteld in het tweede lid van dit artikel. Deze voorwaarden zijn dezelfde als deze die momenteel gelden in de in de wet van 5 april 1994 vervatte regeling.

Artikel 68

Artikel 68 regelt op welke wijze de jaargrenzen moeten worden gefractioneerd voor het jaar waarin het pensioen ingaat.

Met toepassing van het tweede lid van artikel 14 wordt, voor wat betreft de cumulatie van een pensioen met een beroepsactiviteit, het pensioen geacht in te gaan wanneer het de eerste maal wordt betaald. Door dit tweede lid wordt voor de pensioenen van de overheidssector een gelijk-

travailleurs salariés. Ceci permet d'éviter, en cas de carrière mixte, que la pension dans le régime des travailleurs salariés soit payable et pas celle du secteur public. Auparavant, en ce qui concerne les pensions du secteur public, la limite annuelle étaient fractionnée l'année pendant laquelle le droit à la pension naissait et pas l'année où elle était effectivement payée pour la première fois. Pour chacune des années suivantes, les pensions du secteur public étaient considérées comme des pensions en cours et les revenus professionnels de chaque année suivante devaient être comparés avec la limite annuelle autorisée. Par exemple, si un pensionné dépasse la limite annuelle avec ses revenus des six premiers mois de l'année, la pension sera suspendue pour l'année entière. Suite à la modification, une pension du secteur public pourra donc, le cas échéant, avoir pour ce qui concerne l'application des règles de cumul, une date de prise de cours différente de la date réelle de prise de cours.

Article 69

Cet article précise la sanction en cas de dépassement de la limite annuelle autorisée.

Dans la réglementation actuelle de cumul, la pension est suspendue si la limite de montant s'est dépassée de plus de 15 %. Cette limite de 15 % forme donc un tampon qui empêche qu'un petit dépassement des limites autorisées entraîne immédiatement une suspension de la pension. Selon les nouvelles règles ce pourcentage est porté de 15 % à 25 %. Donc, si les revenus professionnels dépassent de moins de 25 % le montant annuel autorisé, la pension est diminuée d'un certain pourcentage. Par contre, si les revenus professionnels dépassent d'au moins 25 % le montant annuel autorisé, la pension sera suspendue.

Le § 3 précise de quelle manière il faut arrondir le pourcentage de réduction.

Le § 4 contient un certain nombre d'exceptions aux principes de réduction ou de suspensions précités.

Une première exception concerne le cas dans lequel le titulaire bénéficie d'une pension de survie et dépasse les limites de revenus pour cette année. Si l'intéressé arrête, dans le courant de l'année calendrier, ses activités et qu'une pension de retraite prend cours, cela entraîne qu'il obtient — à partir du moment où il cesse ses activités — une pension de retraite mais sa pension de survie reste suspendue en raison des revenus dont il bénéficiait avant l'arrêt de son activité. Le littéra a), a comme conséquence que dans ce cas la pension de survie est elle aussi mise en paiement pour le reste de l'année civile si la pension de retraite a été mise en paiement. Une application similaire est prévue pour le cas dans lequel le pourcentage de diminution de la pension de retraite est moindre que celui de la pension de survie. Dans ce cas, pour le reste de l'année calendrier, le même pourcentage

aardige werkwijze ingevoerd als de werkwijze die bestaat voor de pensioenen van de werknemers. Dit voorkomt dat, in geval van een gemengde loopbaan, het pensioen in de werknemersregeling betaalbaar is en het pensioen van de overheidssector niet. Voorheen wer. voor wat de pensioenen van de overheidssector betref. de jaargrens gefractioneerd in het jaar waarin het recht op het pensioen inging en niet in het jaar waarin het voor de eerste maal effectief betaald werd. Voor ieder daaropvolgend kalenderjaar werd het pensioen van de overheidssector bijgevolg beschouwd als een lopend pensioen en moesten de beroepsinkomsten van elk kalenderjaar vergeleken worden met de toegelaten jaargrens. Indien de gepensioneerde bijvoorbeeld. met zijn inkomsten van de eerste zes maanden van een kalenderjaar reeds de jaargrens overschreed, dan moest het pensioen geschorst blijven voor het volledige kalenderjaar. Ingevolge de wijziging kan een pensioen van de overheidssector voortaan dus, in voorkomend geval, inzake de toepassing van de cumulatieve regels, een ingangsdatum hebben die verschillend is van de werkelijke ingangsdatum.

Artikel 69

Dit artikel bepaalt de sanctie in geval van overschrijding van de toegelaten jaargrens.

In de huidige cumulatieregeling wordt het pensioen geschorst indien het grensbedrag met ten minste 15 % overschreden wordt. Deze grens van 15 % vormde aldus een buffer die verhinderde dat een kleine overschrijding van de toegelaten grensbedragen onmiddellijk de schorsing met zich meebracht van het pensioen. In de nieuwe regeling wordt het percentage van 15 % opgetrokken tot 25 %. Aldus wordt, indien de beroepsinkomsten het toegelaten jaarbedrag overschrijden met minder dan 25 %, het pensioen verminderd met het percentage van de overschrijding. Daarentegen zal, indien de beroepsinkomsten het toegelaten jaarbedrag met minstens 25 % overschrijden, het pensioen geschorst worden.

Paragraaf drie regelt op welke wijze het percentage van de vermindering moet worden afgerond.

Paragraaf vier bevat een aantal uitzonderingen op voormelde verminderings- of schorsingsprincipes.

Een eerste uitzondering heeft betrekking op het geval waarin een titularis een overlevingspensioen geniet en de voor dat jaar toepasselijke inkomstengrenzen overschrijdt. Indien de betrokkene in de loop van dat kalenderjaar zijn activiteiten stopzet en een rustpensioen bekomt, zou dit meebrengen dat hi. vanaf het ogenblik dat hij zijn activiteiten gestopt heeft. een rustpensioen bekomt maar dat zijn overlevingspensioen geschorst blijft omwille van de inkomsten die hij genoot voor de stopzetting van zijn activiteit. Littera a), strekt ertoe om in dergelijk geval ook het overlevingspensioen voor de rest van dat kalenderjaar in betaling te stellen indien het rustpensioen in betaling gesteld wordt. In een gelijkaardige toepassing wordt voorzien voor het geval waarin het verminderspercentage van het rustpensioen minder bedraagt dan dat van het overlevingspensioen. In dit geval wordt voor het resterend

de diminution que celui appliqué à la pension de retraite est appliqué à la pension de survie.

Le littera b) reprend un certain nombre d'exceptions aux mécanismes de réduction ou de suspension généraux expliqués ci-dessus qui sont déjà prévus dans l'article 5 de la loi du 5 avril 1994.

Pour les pensions visées à l'article 8 (ce qui signifie pour une pension de retraite ayant pris cours avant le 1er juillet 1982, une pension de retraite accordée à une personne qui a été mise d'office à la retraite avant l'âge de 65 ans pour une raison autre que l'incapacité physique ainsi que pour une pension de retraite accordée à un ancien membre du personnel de carrière des cadres d'Afrique), reste applicable la règle selon laquelle ces pensions peuvent seulement être réduite de manière limitée, à savoir seulement de 20 ou 10 pc. - suivant que le limite des $\frac{3}{4}$ et atteint ou pas. dans le cas d'un dépassement des limites concernant les revenus professionnels autorisés.

Le dernier littera reprend les exceptions qui sont actuellement reprises à l'article 10 de la loi du 5 avril 1994, notamment que les pensions de survie qui sont entrées en vigueur avant le 1er juillet 1982 sont diminuées de 10 %.

Il est à noter que les exceptions précitées sont uniquement appliquées si cela aboutit à un résultat plus favorable pour le pensionné.

Pour les années civiles à partir du 1er janvier 2018, les littera b) et c) limitent toutefois ces exceptions aux titulaires des pensions qui ont pris cours avant le 1er janvier 2018 et qui exercent une activité professionnelle au 1er janvier 2018. Il n'est donc pas dérogé aux situations de cumul qui existaient au 1er janvier 2018.

Néanmoins, ces exceptions prévues dans ladite loi du 5 avril 1994 — notamment pour les militaires qui ont été mis à la pension de retraite d'office avant l'âge de 65 ans pour une autre raison que l'incapacité physique, sont totalement supprimées pour les pensions qui prennent cours à partir du 1er janvier 2018. Cette période de transition est suffisamment longue pour permettre de s'y préparer. Ils peuvent toutefois toujours compléter leur pension par des revenus issus d'une activité professionnelle en respectant certains montants limites préférentiels prévus à l'article 6 qui s'appliquent (aussi) aux pensionnés de plus de 65 ans. Il est ainsi tenu compte des limites d'âge inférieures spécifiques qui sont applicables à cette catégorie d'agents.

Il est à noter que les exceptions précitées doivent uniquement être appliquées si cela aboutit à un résultat plus favorable pour le pensionné.

Article 70

Conformément à l'article 70, les montants limites autorisés seront automatiquement indexés au 1er janvier, ce qui n'était pas le cas auparavant.

gedeelte van het kalenderjaar hetzelfde verminderingpercentage als datgene dat van toepassing is op het rustpensioen, toegepast op het overlevingspensioen.

Littera b) herneemt een aantal uitzonderingen op de hierboven uiteengezette algemene verminderings- of schorsingsmechanismen die momenteel ook reeds voorzien zijn in artikel 5 van de wet van 5 april 1994.

Voor de pensioenen bedoeld in artikel 8 (dit wil zeggen een vóór 1 juli 1982 ingegaan rustpensioen, een rustpensioen toegekend aan een persoon die om een andere reden dan lichamelijke ongeschiktheid vóór de leeftijd van 65 jaar ambtshalve op rust werd gesteld alsook voor een rustpensioen toegekend aan een gewezen lid van het beroepspersoneel van de kaders in Afrika) blijft de regel gelden dat deze pensioenen slechts in beperkte mate kunnen worden verminderd, namelijk slechts met 20 of 10 pct. naargelang de $\frac{3}{4}$ -grens al dan niet wordt bereikt. in geval van overschrijding van de grenzen inzake toegelaten beroepsinkomsten.

De laatste littera herneemt de uitzondering die momenteel is vervat in artikel 10 van de wet van 5 april 1994, met name dat de overlevingspensioenen die zijn ingegaan vóór 1 juli 1982 ten belope van 10 % verminderd worden.

Opgemerkt wordt dat voormelde uitzonderingsregels slechts toegepast worden indien zij aanleiding geven tot een voordeliger resultaat voor de gepensioneerde.

Voor de kalenderjaren vanaf 1 januari 2018, beperken de littera b) en c) deze uitzonderingsregels evenwel tot de titularissen van pensioenen die vóór 1 januari 2018 zijn ingegaan en die op 1 januari 2018 een beroepsactiviteit uitoefenen. Er wordt derhalve geen afbreuk gedaan aan de cumulatietoestanden die bestaan op 1 januari 2018.

Evenwel worden deze uitzonderingsregels, die vervat lagen in voormelde wet van 5 april 1994 — onder andere voor de militairen die ambtshalve op rustpensioen werden gesteld vóór de leeftijd van 65 jaar omwille van een andere reden dan lichamelijke ongeschiktheid, volledig afgeschaft voor de pensioenen die ingaan vanaf 1 januari 2018. Deze overgangperiode is voldoende ruim om alle betrokkenen de kans te geven om zich hierop voor te bereiden. Zij kunnen hun pensioen evenwel nog steeds aanvullen met inkomsten uit een beroepsactiviteit binnen de bij artikel 6 bepaalde preferentiële grensbedragen die (ook) van toepassing zijn op gepensioneerde ouder dan 65 jaar. Op die manier wordt rekening gehouden met de specifieke, lagere leeftijdsgrenzen die op deze categorie van personeelsleden van toepassing zijn.

Opgemerkt wordt dat voormelde uitzonderingsregels slechts toegepast worden indien zij aanleiding geven tot een voordeliger resultaat voor de gepensioneerde.

Artikel 70

Met toepassing van artikel 70 worden de toegelaten grensbedragen voortaan automatisch geïndexeerd op 1 januari, wat voorheen niet het geval was.

Article 71

L'article 71, paragraphe 1 et 2 reprend des principes déjà existants qui se trouvent aux articles 4, §§ 3 et 8 de la loi du 5 avril 1994. Dans un souci de cohérence, ces principes sont maintenant rassemblés dans un même article. Ces principes impliquent que pour déterminer les montants limites applicables, il faille aussi tenir compte des pensions qui sont accordées dans d'autres régimes de pension. Ainsi par exemple, le titulaire de moins de 65 ans qui bénéficie exclusivement de pensions de survie dans le secteur public mais qui bénéficie d'une pension de retraite dans le régime des travailleurs salariés, voit ses limites fixées non pas par celles de l'article 9 mais bien par celles de l'article 61.

Le paragraphe 3 de cet article prévoit que pour déterminer si une personne peut bénéficier d'un cumul illimité avec un revenu professionnel, il faut aussi tenir compte de la pension de retraite qui est mise en paiement dans un autre régime de pension.

Articles 72 et 73

Les articles 72 et 73 règlent le cumul d'une pension de retraite ou de survie du secteur public avec un revenu de remplacement.

Pour le moment, conformément à l'article 13 de la loi du 5 avril 1994, une pension de retraite du secteur public est uniquement suspendue en cas de cumul avec une allocation pour cause d'interruption de carrière, exception faite pour l'allocation en cas d'interruption de carrière thématique-, ou avec une indemnité complémentaire accordée dans le cadre d'une prépension conventionnelle. Dans le cas d'un cumul d'une pension de survie avec un autre revenu de remplacement (allocation de chômage, indemnité d'incapacité primaire ou indemnité d'invalidité), la pension de survie est payée et la suspension ou la réduction résultant du cumul est effectuée sur le revenu de remplacement.

Le nouvel article 72 prévoit une interdiction absolue de cumul d'une pension de retraite du secteur public avec un revenu de remplacement de sorte que désormais, la pension de retraite sera suspendue tous les mois calendriers pendant lesquels la personne concernée bénéficie d'un revenu de remplacement, à moins qu'elle ne renonce au paiement de son revenu de remplacement.

En ce qui concerne les pensions de survie, le régime actuellement prévu par la loi du 5 avril 1994 est en grande partie repris. L'interdiction de cumul est maintenue avec une exception pour 12 mois, consécutifs ou non, pendant lesquels une pension de survie est librement cumulée avec un revenu de remplacement. Toutefois, la limitation pendant ces douze mois de la pension de survie au montant de la garantie de revenus aux personnes âgées, reste maintenue. Contrairement au régime actuel, il n'y a plus de distinction suivant le fait que le revenu de remplacement est perçu ou non pour tous les jours ouvrables du mois.

Artikel 71

Artikel 71, paragrafen 1 en 2 hernemen de reeds bestaande principes die waren vervat in de artikelen 4, §§ 3 en 8 van de wet van 5 april 1994. Voor de goede samenhang worden deze principes nu opgenomen in één artikel. Deze principes houden in dat om de toepasselijke grensbedragen te bepalen ook rekening gehouden wordt met pensioenen die toegekend worden in andere pensioenregelingen. Aldus zal bijvoorbeeld op de titularis van minder dan 65 jaar die in de overheidssector uitsluitend overlevingspensioenen geniet maar in de werknemersregeling het genot heeft van een rustpensioen, niet de grenzen bepaald in artikel 9 toegepast worden maar wel deze van artikel 61.

Paragraaf 3 van dit artikel voorziet erin dat om te bepalen of een persoon kan genieten van een onbeperkte cumulatie met beroepsinkomsten, ook rekening dient gehouden te worden met rustpensioenen die in een andere pensioenregeling in betaling zijn gesteld.

Artikelen 72 en 73

Deze artikelen 72 en 73 regelen de cumulatie van een rust- of overlevingspensioen van de overheidssector met een vervangingsinkomen.

Momenteel wordt, overeenkomstig artikel 13 van de wet van 5 april 1994, een rustpensioen van de overheidssector enkel geschorst in geval van cumulatie met een uitkering wegens loopbaanonderbreking, met uitzondering van de uitkering wegens thematische loopbaanonderbreking, of een aanvullende vergoeding toegekend in het kader van een conventioneel brugpensioen. In geval van cumulatie van een rustpensioen met een ander vervangingsinkomen (werkloosheidsuitkering, primaire ongeschiktheidsuitkering en invaliditeitsuitkering) werd het rustpensioen uitbetaald en werd de schorsing of de vermindering ingevolge de cumulatie uitgevoerd op het vervangingsinkomen.

Het nieuwe artikel 72 bevat een volledig cumulatieverbod inzake rustpensioenen van de overheidssector met een vervangingsinkomen zodat voortaan het rustpensioen zal geschorst worden tijdens elke kalendermaand waarin de betrokkene een vervangingsinkomen geniet, tenzij hij aan de uitbetaling van zijn vervangingsinkomen verzaakt.

Inzake overlevingspensioenen wordt de regeling die momenteel in de wet van 5 april 1994 is vervat, grotendeels hernomen. Dit houdt een cumulatieverbod in, met een uitzondering voor twaalf al dan niet opeenvolgende kalendermaanden tijdens dewelke een overlevingspensioen vrij kan gecumuleerd worden met om het even welk vervangingsinkomen, met dien verstande dat het overlevingspensioen beperkt wordt tot het bedrag van de inkomensgarantie voor ouderen. In afwijking van de huidige regeling wordt er geen onderscheid meer gemaakt naar gelang het vervangingsinkomen al dan niet ontvangen wordt voor alle werkdagen van de maand.

Etant donn. comme cela a déjà été précis. que dans le régime de la loi du 5 avril 1994, une période de douze mois est également prévue pendant laquelle le cumul d'une pension de survie avec un revenu de remplacement est autorisé, il sera tenu compte des périodes d'exonération déjà accordées dans ce régime. Les périodes déjà prises seront déduites des douze mois qui sont accordées par le nouvel article 72.

L'exonération précitée de l'interdiction de cumul vaut uniquement dans le cas où seule la pension de survie est cumulée avec un revenu de remplacement et pas dans le cas où la personne concernée bénéficie, en plus de sa pension de survie, d'une pension de retraite. L'article 73 du projet de loi prévoit donc aussi que si la personne concernée cumule librement une ou plusieurs pensions de survie avec un revenu de remplacement, l'avantage de ce cumul autorisé est perdu à partir du moment où elle obtient une pension de retraite.

Articles 74 et 82

Ces articles 74 et 82 énoncent les formalités devant être respectées par le pensionné en cas de cumul.

L'article 74 pose comme règle générale que les pensionnés ne sont plus obligés, à l'exception du cas du premier paiement de la pension, de déclarer leur activité professionnelle comme salarié ou indépendant en Belgique à l'administration des pensions.

Une activité en Belgique dans un autre statut que celui de salarié ou d'indépendant (comme un mandataire,...), n'importe quelle activité à l'étranger ou le bénéfice d'un revenu de remplacement en Belgique ou à l'étranger, doivent par contre toujours être déclarés.

En outre, et par mesure temporaire, l'article 82 prévoit qu'une activité exercée en tant que salarié ou indépendant en Belgique, doit être déclarée si la pension n'est pas gérée par le Service des Pensions du Secteur public. Cette mesure transitoire sera superflue dès que les autres institutions qui gèrent des pensions du secteur public (SNCB, Ethias, ...) pourront disposer de l'information nécessaire par le biais d'un réseau secondaire pour la communication de données à caractère personnel géré par le Service des Pensions du Secteur public. Si ce réseau secondaire n'est pas opérationnel au 1er janvier 2015, cette date peut être reportée par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des ministres. Il s'agit d'une délégation de compétence au Roi limitée qui concerne une matière très spécifique. Des garanties complémentaires, comme le propose le Conseil d'État dans son avis n° 53 433/2 du 3 juin 2013, ne semblent dès lors pas nécessaires.

L'exercice d'une activité professionnelle qui consiste en la création d'œuvres scientifiques ou en la réalisation artistique (et n'ayant pas de répercussion sur le marché du travail pour autant que l'intéressé n'ait pas la qualité de commerçant au

Aangezie. zoals hiervoor reeds gesteld wer. ook in de in de wet van 5 april 1994 vervatte regeling een periode van twaalf maanden voorzien is gedurende dewelke de cumulatieve van het overlevingspensioen met een vervangingsinkomen wordt toegelaten, wordt rekening gehouden met de perioden van vrijstelling die reeds onder die regeling werden opgenomen. De aldus reeds opgenomen perioden zullen in mindering gebracht worden van de twaalf maanden die door het nieuwe artikel 72 worden toegekend.

Voormelde vrijstelling van het cumulatieverbod geldt enkel in het geval waarin uitsluitend overlevingspensioenen gecumuleerd worden met een vervangingsinkomen en niet in de gevallen waarin de betrokkene naast zijn overlevingspensioen ook nog een rustpensioen geniet. Artikel 73 van het ontwerp bepaalt dan ook dat indien de persoon die één of meerdere overlevingspensioenen vrij cumuleert met een vervangingsinkomen, het voordeel van deze vrije cumulatie verliest vanaf het ogenblik dat hij ook een rustpensioen bekomt.

Artikelen 74 en 82

Deze artikelen 74 en 82 bevatten de formaliteiten inzake cumulatie die door de gepensioneerd dienen nageleefd te worden.

Als algemene regel stelt artikel 74 dat de gepensioneerd, met uitzondering van het geval van de eerste uitbetaling van het pensioen, niet meer verplicht is zijn beroepsactiviteit als werknemer of zelfstandige in België aan te geven aan de pensioenadministratie.

Een activiteit in een andere hoedanigheid dan werknemer of zelfstandige (bijvoorbeeld als mandataris,...) in België, om het even welke activiteit in het buitenland of een vervangingsinkomen in België of het buitenland dienen daarentegen steeds te worden aangegeven.

Artikel 82 bepaalt bovendien dat bij wijze van tijdelijke maatregel ook een activiteit in de hoedanigheid van werknemer of zelfstandige in België dient te worden aangegeven indien het pensioen niet beheerd wordt door de Pensioendienst voor de overheidssector. Deze overgangsmaatregel zal overbodig worden van zodra de andere instellingen die pensioenen van de overheidssector beheren (NMBS, Ethias, ...) over de nodige informatie zullen kunnen beschikken via een secundair netwerk voor de mededeling van sociale gegevens van persoonlijke aard beheerd door de Pensioendienst voor de overheidssector. Indien dit secundair netwerk niet operationeel is op 1 januari 2015 kan deze datum door de Koning verlengd worden bij een in Ministerraad overlegd besluit. Dit betreft een beperkte delegatie van bevoegdheid aan de Koning betreffende een zeer specifieke aangelegenheid; bijkomende waarborgen zoals de Raad van State voorstelt in zijn advies Nr. 53 433/2 van 3 juni 2013 lijken dan ook niet noodzakelijk.

Een beroepsactiviteit die bestaat in het scheppen van wetenschappelijke werken of het tot stand brengen van een artistieke schepping (en die geen weerslag heeft op de arbeidsmarkt, voor zover de betrokkene geen handelaar is in de

sens du Code de commerce) doit, conformément à l'article 57, 2°, quatrième alinéa, toujours être déclaré pour que les revenus découlant de ces activités ne soient pas considérés comme des revenus professionnels dans le sens de ce projet de loi.

Le non accomplissement de cette déclaration précitée entraîne conformément au paragraphe 5 comme conséquence que le délai de prescription ne commence pas à courir.

Le paragraphe 2 de cet article prévoit une polyvalence de l'introduction d'une déclaration auprès de l'Office nationale des Pensions et auprès de l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants, à l'égard du Service des Pensions du Secteur public.

Le paragraphe 3 propose une polyvalence similaire entre les institutions de pension du secteur public.

Article 75

Cet article donne à l'institution de pension du secteur public la capacité de suspendre à titre préventif la pension et ce jusqu'à ce que le pensionné ait donné suite à la demande d'informations relatives à l'exercice d'une activité professionnelle ou l'existence d'un revenu de remplacement. Dès que l'institution de pension reçoit les informations demandées, elle paiera avec effet rétroactif les montants dus.

Articles 76 à 78

Ces articles reprennent des dispositions qui sont déjà actuellement contenues dans la loi du 5 avril 1994. Les articles 76 à 78 reprennent ce qui est contenu respectivement dans les articles 16 à 18 de cette loi.

Article 79

Conformément à la législation européenne, une pension d'invalidité étrangère doit être considérée comme une pension de retraite. L'article 79 transpose cette règle dans le régime belge de pension du secteur public. Cette règle est une disposition autonome et s'applique donc non seulement aux dispositions concernant le cumul, mais aussi pour l'application d'autres dispositions légales concernant les pensions du secteur public (cumul avec une pension de survie avec une pension de retraite, minimum garanti,...).

Article 80

Cet article abroge la loi du 5 avril 1994 étant donné que l'intégralité de la réglementation du cumul est reprise dans la présente loi.

zin van het Wetboek van koophandel), dient overeenkomstig artikel 57, 2°, vierde lid, c) steeds te worden aangegeven opdat de eruit voortvloeiende inkomsten niet als beroepsinkomsten in de zin van dit wetsontwerp zouden beschouwd worden.

Het niet-aflleggen van de hiervoor vermelde verklaringen heeft overeenkomstig paragraaf 5 voor gevolg dat de verjaaringstermijn niet begint te lopen.

Paragraaf 2 van dit artikel stelt een polyvalentie in van de verklaringen die zijn afgelegd bij de Rijksdienst voor Pensioenen en bij het Rijksinstituut voor de verzekeringen der zelfstandigen ten opzichte van de pensioeninstellingen van de overheidssector.

Paragraaf 3 stelt een gelijkaardige polyvalentie in tussen de pensioeninstellingen van de overheidssector.

Artikel 75

Dit artikel geeft de bevoegdheid aan een pensioeninstelling van de overheidssector om het pensioen preventief te schorsen zolang door de gepensioneerde geen gehoor gegeven wordt aan haar vraag tot inlichtingen in verband met zijn inkomsten uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of een vervangingsinkomen. Van zodra de pensioeninstelling de gevraagde inlichtingen ontvangt, zal zij met terugwerkende kracht de verschuldigde bedragen betalen.

Artikelen 76 tot 78

Deze artikelen hernemen bepalingen die momenteel ook reeds opgenomen zijn in de wet van 5 april 1994. Aldus hernemen de artikelen 76 tot 78 respectievelijk hetgeen vervat is in de artikelen 16 tot 18 van die wet.

Artikel 79

Overeenkomstig Europese wetgeving dient een buitenlands invaliditeitspensioen beschouwd te worden als een rustpensioen. Artikel 79 voert deze regel in in de Belgische pensioenregeling van de overheidssector. Deze regel wordt als een autonome bepaling opgenomen en geldt dus niet enkel inzake cumulatiebepalingen maar ook voor de toepassing van andere wettelijke bepalingen inzake pensioenen van de overheidssector (cumulatie van een overlevingspensioen met een rustpensioen, gewaarborgde minima,...).

Artikel 80

Dit artikel heft de wet van 5 april 1994 op aangezien de in die wet vervatte regeling integraal wordt vervangen door het huidige wetsontwerp.

Article 81

Les modifications proposées par ce projet de loi sont identiques à celles proposées dans le régime des pensions des travailleurs salariés et des indépendants. L'objectif est qu'à terme, cette réglementation identique pour les fonctionnaires, les travailleurs salariés et les indépendants en matière de cumul avec un revenu professionnel ou un revenu de remplacement soit maintenue. Le régime de cumul dans le régime des pensions du secteur public est déterminé par la loi, tandis qu'il est déterminé par arrêté royal pour les travailleurs salariés et les indépendants. Une adaptation identique de la réglementation dans les trois régimes de pension nécessiterait toujours que des ajustements soient effectués par loi dans le secteur public. Afin d'éventuellement procéder de manière simplifiée à l'adaptation des montants limites, l'article 81 permet d'effectuer ces modifications par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. Il s'agit d'une délégation de compétence au Roi précisément décrite qu, contrairement à la délégation prévue à l'article 19 de ladite loi du 5 avril 1994— reste limitée à l'uniformisation des montants limites. Des garanties complémentaires, comme le propose le Conseil d'État dans son avis n°53 433/2 du 3 juin 2013, ne semblent dès lors pas nécessaires.

Article 83

Cet article prévoit que ce projet de loi introduisant un régime de cumul sera d'application à partir du 1er janvier 2013 et qu'il vaudra aussi pour les pensions et cumuls en cours.

La disposition sanctionnatrice contenue dans l'article 74, § 5 produira ses effets uniquement pour l'avenir, quelle que soit la date de prise de cours de la pension.

Pour le surplus, il y a lieu de signaler que cet article reproduit la règle qui était contenue dans la loi du 5 avril 1994 concernant la façon dont les nouvelles règles de cumul contenues dans cette loi doivent être appliquées dans le cadre de la clause de garantie en matière de montants minimums garantis de pension prévue par l'article 140, § 3, de la loi du 26 juin 1992 portant des dispositions sociales et diverses.

Cet article 140, § 3, contient une clause de garantie permettant aux personnes qui, au 31 décembre 1992, bénéficiaient effectivement d'un supplément accordé au titre de montant minimum garanti (en application de la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pension), de continuer à bénéficier des dispositions légales applicables à cette date aussi longtemps qu'elles produisent un effet plus favorable que le nouveau régime minimums garantis.

Or, l'application du nouveau régime de cumul introduit par la loi du 5 avril 1994 aurait eu pour effet qu'un pensionné qui, pour l'année 1993, n'avait droit qu'à un minimum réduit dans le cadre de l'ancien régime de cumul, aurait retrouvé en 1994 un minimum garanti non réduit, ce qui ne se justifie pas. C'est la raison pour laquelle l'article 28 du projet reprend l'article 23 de la loi du 5 avril 1994; ainsi les nouvelles règles de cumul

Artikel 81

De door dit ontwerp voorgestelde wijzigingen zijn identiek aan deze die doorgevoerd worden in de pensioenregeling van de werknemers en van de zelfstandigen. Het is de bedoeling dat ook in de toekomst deze identieke behandeling van ambtenaren, werknemers en zelfstandigen inzake cumulatie met beroepsinkomsten of een vervangingsinkomen behouden blijft. De cumulatieregeling in de pensioenregeling van de overheidssector wordt bij wet vastgesteld terwijl die van de werknemers en van de zelfstandigen bij koninklijk besluit worden vastgesteld. Een identieke aanpassing van de regelgeving in de drie pensioenregelingen zou vereisen dat de aanpassingen in de overheidssector steeds bij wet zouden dienen te gebeuren. Ten einde een eventuele aanpassing van de grensbedragen op een soepele wijze te laten verlopen, biedt artikel 81 de mogelijkheid om deze wijzigingen door te voeren bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit. Het betreft een duidelijk omschreven delegatie van bevoegdheid aan de Koning di. in tegenstelling tot de delegatie die in artikel 19 van voormelde wet van 5 april 1994 was opgenomen. beperkt blijft tot het uniformiseren van de grensbedragen; bijkomende waarborgen zoals de Raad van State voorstelt in advies Nr. 53 433/2 van 3 juni 2013 lijken dan ook niet noodzakelijk.

Artikel 83

Dit artikel bepaalt dat de door dit ontwerp ingevoerde cumulatieregeling van toepassing is vanaf 1 januari 2013 en dat zij ook geldt voor de op die datum lopende pensioenen en cumulaties.

Aan de sanctionerende bepaling vervat in artikel 74, § 5 wordt uitsluitend uitwerking verleend voor de toekomst, ongeacht de ingangsdatum van het pensioen.

Voor het overige wordt opgemerkt dat dit artikel de regeling herneemt die vervat was in de wet van 5 april 1994 betreffende de wijze waarop de in die wet vervatte nieuwe cumulatieregels moesten toegepast worden in het kader van de waarborgclausule inzake gewaarborgde minimumpensioenbedragen die opgenomen is in artikel 140, § 3, van de wet van 26 juni 1992 houdende sociale en diverse bepalingen.

Dit artikel 140, § 3, bevat een waarborgclausule die de personen die op 31 december 1992 werkelijk een in het kader van het gewaarborgd minimumbedrag toegekend supplement genoten (met toepassing van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen), toelaat de op die datum toepasselijke wettelijke bepalingen te blijven genieten zolang zij gunstiger uitvallen dan de nieuwe regeling inzake gewaarborgde minimumpensioenbedragen.

De toepassing van de nieuwe cumulatieregelingen ingevoerd door de wet van 5 april 1994 zou tot gevolg hebben gehad dat een gepensioneerd die, in het kader van de vroegere cumulatieregeling, voor het jaar 1993 slechts recht had op een verminderd minimum in 1994 of later opnieuw een niet verminderd gewaarborgd minimum zou gekregen hebben, hetgeen niet gerechtvaardigd is. Daarom herneemt artikel

seront, dès 2013, applicables aux minimums garantis dans le cadre de la clause de garantie prévue par l'article 140, § 3, de la loi du 26 juin 1992 mais l'application du nouveau régime de cumul ne pourra procurer à l'intéressé un montant minimum garanti de pension supérieur à celui dont il bénéficiait au 31 décembre 2012, lequel ne peut être supérieur au montant dont il bénéficie au 31 décembre 1993.

L'exemple suivant permet d'illustrer la portée de l'article 23 de la loi du 5 avril 1994 et donc du présent article.

Dans le cas d'un pensionné sans enfant à charge, bénéficiaire d'un supplément en matière de montant minimum garanti de pension de retraite, et dont les revenus professionnels en qualité de travailleur salarié auraient évolué comme suit, l'article 23, de la loi du 5 avril 1994 compte tenu de la garantie prévue à l'article 140, § 3, entraînera les effets suivants:

En 1993: revenus de 6 321,30 EUR, c'est-à-dire un montant supérieur à 6 175,46 EUR, qui constitue l'ancienne limite autorisée applicable en 1993 dans le cadre de la garantie en matière de cumul avec une activité professionnelle; le minimum garanti doit être réduit d'un tiers.

En 1994: revenus de 6 693,14 EUR, c'est-à-dire un montant inférieur à la nouvelle limite autorisée 6 856,40 EUR pour 1994; il aurait fallu en l'absence de l'article 23 de la loi du 5 avril 1994, accorder à nouveau un minimum garanti non réduit, ce qui est certes contraire à l'esprit de la garantie contenue dans l'article 140, § 3.

L'article 23 de la loi du 5 avril 1994 a pour effet de maintenir en 1994 la réduction d'un tiers qui, sur ce minimum, doit être appliquée à partir de 1993.

En vertu de l'article 83 du projet, cette réduction d'un tiers du minimum garanti sera, le cas échéant, également maintenue en 2013. Ainsi l'objectif de l'article 140, § 3, de la loi du 26 juin 1992 portant des dispositions sociales et diverses, sera respecté.

Pour terminer, signalons que le troisième alinéa de l'article 83 contient une disposition transitoire qui a pour but d'éviter par l'effet des dispositions rétroactives de la présente loi, ne doivent être diminués des arrérages de pension qui sont relatifs à la période comprise entre le 31 décembre 2012 et le premier jour du deuxième mois durant lequel la présente loi sera publiée au *Moniteur belge*. Cette disposition répond aux objections qui pourraient, comme l'indique l'avis du Conseil d'État n°53 433/2 du 3 juin 2013, être émises en ce qui concerne la rétroactivité conférée au projet (à l'exception de l'article 20, § 5). L'article 29, troisième alinéa du projet limite en effet cette rétroactivité aux effets qui jouent en la faveur des pensionnés (par exemple à la suite de l'augmentation des montants limites, de l'augmentation de la marge qui passe de 15 % à 25 %, de la possibilité de percevoir des revenus d'appoint illimités à partir de l'âge de 65 ans moyennant 42 années de carrière, etc.). Dans les cas, plutôt exception-

28 van het ontwerp artikel 23 van de wet van 5 april 1994; aldus zullen de nieuwe cumulatieregels vanaf 2013 toepasselijk zijn op de gewaarborgde minima in het kader van de in artikel 140, § 3, van de wet van 26 juni 1992 bedoelde waarborgclausule, maar zal de toepassing van de nieuwe cumulatieregeling de betrokkene geen hoger gewaarborgd minimumpensioenbedrag mogen opleveren dan dat wat hij genoot op 31 december 2012, bedrag dat niet hoger kan zijn dan hetgeen hij genoot op 31 december 1993.

Het volgende voorbeeld illustreert de draagwijdte van artikel 23 van de wet van 5 april 1994 en aldus ook van deze bepaling.

In het geval van een gepensioneerd zonder kinderlast die een supplement geniet in het kader van de gewaarborgde minimumbedragen van de rustpensioenen en wiens beroepsinkomsten als werknemer, als volgt zouden geëvolueerd zijn, zal artikel 23 van de wet van 5 april 1994, rekening houdend met de in artikel 140, § 3 bedoelde waarborg, het volgende resultaat geven:

In 1993: inkomsten van 6 321,30 EUR, een bedrag dat hoger is dan 6 175,46 EUR, de toegelaten grens in 1993 in het kader van de waarborg inzake de cumulatie met een beroepsactiviteit; het gewaarborgd minimum moet worden verminderd met een derde.

In 1994: inkomsten van 6 693,14 EUR, een bedrag dat lager is dan de nieuwe toegelaten grens voor 1994 van 6 856,40 EUR; zonder artikel 23 van de wet van 5 april 1994 zou men opnieuw een niet verminderd gewaarborgd minimum hebben moeten toekennen, hetgeen zeker in strijd is met de geest van de bij artikel 140, § 3, ingestelde waarborg.

Artikel 23 van de wet van 5 april 1994 heeft tot gevolg dat de vermindering met een derde, die vanaf 1993 op dit minimum dient toegepast te worden, in 1994 behouden wordt.

Krachtens artikel 83 van het ontwerp zal deze vermindering van het gewaarborgd minimum met een derde, in voorkomend geval, ook in 2013 behouden blijven. Aldus zal de bedoeling van artikel 140, § 3, van de wet van 26 juni 1992 houdende sociale en diverse bepalingen gerespecteerd blijven.

Tot slot wordt erop gewezen dat het derde lid van artikel 83 een overgangsbepaling bevat die erover waakt dat de terugwerkende kracht die verleend wordt aan de bepalingen van deze wet niet tot gevolg heeft dat pensioenbedragen die betrekking hebben op de periode gelegen tussen 31 december 2012 en de eerste dag van de tweede maand na die waarin deze wet werd bekendgemaakt in het *Belgische Staatsblad*, dienen te worden verminderd. Met deze bepaling wordt tegemoet gekomen aan de bezwaren die er, zoals opgemerkt in het advies van de Raad van State Nr. 53 433/2 van 3 juni 2013, zouden kunnen rijzen m.b.t. de terugwerkende kracht die aan het ontwerp (met uitzondering van artikel 20, § 5) wordt verleend. Met artikel 29, derde lid, van het ontwerp wordt deze terugwerkende kracht immers beperkt tot de gevolgen die in het voordeel van de gepensioneerden spelen (bijvoorbeeld wegens het verhogen van de grensbedragen, het verhogen van de marge van 15 % naar 25 %, de moge-

nel. où les nouvelles dispositions seraient défavorables aux pensionnés (par exemple car à compter du 1er janvier 2013, l'allocation pour interruption de carrière en vue de fournir des soins palliatifs est aussi perçue comme un revenu de remplacement pour les personnes qui peuvent cumuler leur pension de survie avec un revenu de remplacement pendant 12 mois civils), ces nouvelles dispositions n'ont pas d'effet rétroactif.

Il a été tenu compte des remarques formulées dans l'avis n°53 433/2 du Conseil d'État du 3 juin 2013.

N° 3 DU GOUVERNEMENT

Art. 84 à 92 (*nouveaux*)

Dans le titre 8 précité, insérer un chapitre 2, comprenant les articles 84 à 92, rédigé comme suit:

“Chapitre 2. Bonus de pension dans les régimes de pension du secteur public

Section 1er. Le bonus de pension

Sous section 1: Champ d'application

Art. 84. La présente section s'applique:

1° aux pensions de retraite à charge du Trésor public;

2° aux pensions de retraite accordées au personnel statutaire:

a) des provinces, des administrations locales auxquelles les dispositions de la nouvelle loi communale en matière de pension sont applicables;

b) des organismes auxquels est applicable l'arrêté royal n° 117 du 27 février 1935 établissant le statut des pensions du personnel des établissements publics autonomes et des régies instituées par l'État;

c) des organismes auxquels est applicable la loi du 28 avril 1958 relative à la pension des membres du personnel de certains organismes d'intérêt public et de leurs ayants droit;

d) des entreprises publiques autonomes non visées ci-avant;

e) de la police intégrée;

lijkheid om onbeperkt bij te verdienen vanaf de leeftijd van 65 jaar mits 42 loopbaanjaren, enz.). In d. eerder uitzonderlijk. gevallen waarin de nieuwe bepalingen in het nadeel van de gepensioneerde zouden uitvallen (bijvoorbeeld omdat vanaf 1 januari 2013 ook de uitkering wegens loopbaanonderbreking voor het verstrekken van palliatieve zorgen als een vervangingsinkomen wordt beschouwd voor wie zijn overlevingspensioen gedurende 12 kalendermaanden mag cumuleren met een vervangingsinkomen), wordt aan deze nieuwe bepalingen geen terugwerkende kracht verleend.

Er werd rekening gehouden met de opmerkingen vervat in het advies van de Raad van State Nr. 53 433/2 van 3 juni 2013.

Nr. 3 VAN DE REGERING

Art. 84 tot 92 (*nieuw*)

In de voornoemde titel 8, een hoofdstuk 2 invoegen, dat de artikelen 84 tot 92 bevat, luidend als volgt:

“Hoofdstuk 2. Pensioenbonus in de pensioenregelingen van de overheidssector

Afdeling 1. De pensioenbonus

Onderafdeling 1: Toepassingsgebied

Art. 84. Deze afdeling is van toepassing:

1° op de rustpensioenen ten laste van de openbare schatkist;

2° op de rustpensioenen toegekend aan het statutair personeel:

a) van de provincies, alsook van de plaatselijke besturen waarop de bepalingen inzake pensioenen van de nieuwe gemeentewet toepasselijk zijn;

b) van de instellingen waarop het koninklijk besluit Nr. 117 van 27 februari 1935 tot vaststelling van het statuut der pensioenen van het personeel der zelfstandige openbare inrichtingen en der regieën ingesteld door de Staat, van toepassing is;

c) van de instellingen waarop de wet van 28 april 1958 betreffende het pensioen van het personeel van zekere organismen van openbaar nut alsmede van hun rechthebbenden, van toepassing is;

d) van de hiervoor nog niet bedoelde autonome overheidsbedrijven;

e) van de geïntegreerde politie;

3° aux pensions de retraite à charge du fonds de pension solidarisé de l'ONSSAPL.

Sous section 2: Définitions

Art. 85. Pour l'application du présent chapitre, il y a lieu d'entendre par:

1° "période de référence": la période qui, d'une part débute un an après le dernier jour du mois au cours duquel l'agent remplit les conditions d'âge et de durée de carrière requises pour l'octroi d'une pension de retraite anticipée avant 65 ans conformément à l'article 46 de la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pension, et qui d'autre part se termine le dernier jour de la carrière.

Par dérogation à l'alinéa 1er, la période de référence commence à partir du 1er jour du mois qui suit celui durant lequel l'agent remplit les deux conditions suivantes:

- être âgé de 65 ans;
- atteindre 40 années de services admissibles déterminés conformément à l'article 46 de la loi du 15 mai 1984 précitée.

2° "services réellement prestés": les services effectifs prestés, en ce compris les périodes de congé avec maintien de la rémunération, qui sont pris en compte pour le calcul d'une pension visée à l'article 2.

Sous section 3. Conditions d'octroi et montant du bonus de pension

Art. 86. Le montant de la pension de retraite est majoré d'un bonus de pension pour toute personne qui continue à exercer une fonction dans le secteur public au cours de la période de référence.

Le bonus de pension n'est pas accordé si pour le calcul de la pension un tantième autre que le 1/60, 1/55, 1/50 ou 1/48 a été pris en compte.

Art. 87. Le montant du bonus de pension s'élève, par jour de services réellement prestés, à:

- 1,1191 € pendant les 12 premiers mois de la période de référence;
- 1,2683 € à partir du 13ème mois jusqu'au 24ème mois;

3° op de rustpensioenen ten laste van het gesolidariseerd pensioenfonds van de RSZPPO.

Onderafdeling 2: Definities

Art. 85. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

1° "referteperiode": de periode die enerzijds aanvangt één jaar na de laatste dag van de maand tijdens dewelke het personeelslid, vóór de leeftijd van 65 jaar, de voorwaarden inzake leeftijd en loopbaanduur vervult voor de toekenning van een vervroegd rustpensioen overeenkomstig artikel 46 van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen en die anderzijds eindigt op de laatste dag van de loopbaan.

In afwijking van het eerste lid, begint de referteperiode te lopen vanaf de eerste dag van de maand volgend op deze waarin het personeelslid de twee volgende voorwaarden vervult:

- 65 jaar oud zijn;
- 40 jaar aanneembare dienstjaren bereiken, bepaald overeenkomstig artikel 46 van voormelde wet van 15 mei 1984.

2° "werkelijk gepresteerde diensten": de werkelijk gepresteerde diensten, met inbegrip van de perioden van verlof met behoud van bezoldiging, die in aanmerking genomen worden voor de berekening van een in artikel 2 bedoeld pensioen.

Onderafdeling 3. Toekenningsvoorwaarden en bedrag van de pensioenbonus

Art. 86. Het bedrag van het rustpensioen wordt verhoogd met een pensioenbonus voor elke persoon die zijn ambt in de overheidssector verderzet gedurende de referteperiode.

De pensioenbonus wordt niet toegekend als bij de berekening van het pensioen een ander tantième dan 1/60, 1/55, 1/50 of 1/48 in aanmerking werd genomen.

Art. 87. Het bedrag van de pensioenbonus bedraagt per dag van werkelijk gepresteerde diensten:

- 1,1191 € tijdens de eerste 12 maanden van de referteperiode;
- 1,2683 € vanaf de 13ste tot de 24ste maand;

— 1,4176 € à partir du 25ème mois jusqu'au 36ème mois;

— 1,5668 € à partir du 37ème mois jusqu'au 48ème mois;

— 1,7160 € à partir du 49ème mois jusqu'au 60ème mois;

— 1,8652 € à partir du 60ème mois.

Pour la détermination du montant du bonus de pension, seuls les services réellement prestés à partir du 1er janvier 2014 entrent en ligne de compte.

Art. 88. Le montant du bonus de pension est lié à l'indice 138,01 des prix à la consommation et varie de la manière prévue par la loi du 1er mars 1977 organisant un régime de liaison à l'indice des prix à la consommation du Royaume de certaines dépenses dans le secteur public.

Art. 89. § 1er. En cas de services à prestations complètes, tout mois civil de prolongation de la carrière est censé se composer de vingt-deux jours de services réellement prestés.

Des vingt-deux jours visés à l'alinéa 1er, sont déduits les jours d'absence non rémunérés, qu'ils soient assimilés ou non à de l'activité de service.

§ 2. En cas de services à prestations incomplètes, le nombre de jours résultant de l'application du § 1er est réduit à concurrence de la fraction que les services effectivement prestés représentent par rapport à ces mêmes services à prestations complètes.

Art. 90. § 1er. Le bonus de pension fait partie intégrante de la pension. Toutefois, l'augmentation découlant de l'application de l'article 12 de la loi du 9 juillet 1969 modifiant et complétant la législation relative aux pensions de retraite et de survie des agents du secteur public ne s'applique pas au bonus de pension.

§ 2. Par dérogation à l'article 39, alinéa 1er, de la loi du 5 août 1978 de réformes économiques et budgétaires, le bonus de pension peut produire ses effets dans la limite extrême des 9/10 du traitement ayant servi de base au calcul de la pension, le cas échéant réduite en vertu de l'article 4 de l'arrêté royal n° 206 du

— 1,4176 € vanaf de 25ste tot de 36ste maand;

— 1,5668 € vanaf de 37ste tot de 48ste maand;

— 1,7160 € vanaf de 49ste tot de 60ste maand;

— 1,8652 € vanaf de 60ste maand.

Voor het bepalen van het bedrag van de pensioenbonus worden enkel de werkelijk gepresteerde diensten vanaf 1 januari 2014 in aanmerking genomen.

Art. 88. Het bedrag van de pensioenbonus is gekoppeld aan het indexcijfer 138,01 van de consumptieprijzen en schommelt op de wijze vastgesteld door de wet van 1 maart 1977 houdende inrichting van een stelsel waarbij sommige uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk worden gekoppeld.

Art. 89. § 1. In geval van diensten met volledige opdracht wordt elke kalendermaand van verlenging van de loopbaan geacht samengesteld te zijn uit tweeëntwintig dagen van werkelijk gepresteerde diensten.

De in het eerste lid bedoelde tweeëntwintig dagen worden verminderd met de onbezoldigde afwezigheidsdagen, ongeacht of ze al dan niet gelijkgesteld zijn met dienstactiviteit.

§ 2. Ingeval van diensten met onvolledige opdracht, wordt het aantal dagen dat volgt uit de toepassing van § 1 verminderd ten belope van het gedeelte dat de werkelijk gepresteerde diensten vertegenwoordigen in verhouding tot dezelfde diensten met volledige opdracht.

Art. 90. § 1. De pensioenbonus maakt integraal deel uit van het pensioen. De verhoging voortvloeiend uit de toepassing van artikel 12 van de wet van 9 juli 1969 tot wijziging en aanvulling van de wetgeving betreffende de rust- en overlevingspensioenen van het personeel van de openbare sector is echter niet van toepassing op de pensioenbonus.

§ 2. In afwijking van artikel 39, eerste lid van de wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen mag de pensioenbonus uitwerking hebben tot de uiterste grens van 9/10 van de wedde die tot grondslag heeft gediend voor de berekening van het pensioen, in voorkomend geval verminderd

29 août 1983 réglant le calcul de la pension du secteur public pour les services à prestations incomplètes.

Section 2. Disposition modificative

Art. 91. Dans l'article 5, alinéa 1er, de la loi du 12 août 2000 portant des dispositions sociales, budgétaires et diverses, les mots "pour les services réellement prestés après le 31 décembre 2000" sont remplacés par les mots "pour les services réellement prestés après le 31 décembre 2000 et avant le 1er janvier 2014".

Section 3. Entrée en vigueur

Art. 92. La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 2014."

JUSTIFICATION

Introduction

La loi du 12 août 2000 portant des dispositions sociales, budgétaires et diverses accorde un complément pour âge aux agents du secteur public qui peuvent prendre une pension de retraite anticipée mais qui choisissent de prolonger leur carrière au-delà de l'âge de 60 ans.

La loi du 28 décembre 2011 portant des dispositions diverses, modifiée par la loi du 13 décembre 2012 portant diverses dispositions modificatives relatives aux pensions du secteur public, a instauré de nouvelles conditions d'âge et de durée de carrière pour avoir droit à cette pension de retraite anticipée. Ces conditions imposent dès lors de revoir dans sa globalité le système du complément pour âge qui est actuellement en place.

Dans le cadre d'une harmonisation entre les régimes de pensions, les règles relatives au bonus de pension dans les régimes différents ont été mises en concordance. Dès lors, la notion de complément pour âge est abandonnée pour celle du bonus de pension.

Analyse des articles.

Article 84

L'article 2 reprend pour le bonus de pension du secteur public, le même champ d'application que celui qui était applicable au complément pour âge.

Article 85

L'article 85 définit d'une part la période de référence pendant laquelle l'agent se constitue des droits au bonus de pension et, d'autre part, les services qui entrent en ligne de compte pour l'octroi de ce bonus.

krachtens artikel 4 van het koninklijk besluit Nr. 206 van 29 augustus 1983 tot regeling van de berekening van het pensioen van de openbare sector voor diensten met onvolledige opdracht.

Afdeling 2. Wijzigingsbepaling

Art. 91. In artikel 5, eerste lid, van de wet van 12 augustus 2000 houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen, worden de woorden "voor de werkelijk gepresteerde diensten na 31 december 2000" vervangen door de woorden "voor de werkelijk gepresteerde diensten na 31 december 2000 en vóór 1 januari 2014".

Afdeling 3. Inwerkingtreding

Art. 92. Deze wet treedt in werking op 1 januari 2014."

VERANTWOORDING

Inleiding

De wet van 12 augustus 2000 houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen kent een leeftijdscomplement toe aan de personeelsleden van de overheidssector die met vervroegd rustpensioen kunnen gaan, maar die hun loopbaan willen verlengen na de leeftijd van 60 jaar.

De wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen, gewijzigd door de wet van 13 december 2012 houdende diverse wijzigingsbepalingen betreffende de pensioenen van de overheidssector, heeft nieuwe leeftijds- en loopbaanvoorwaarden ingevoerd om recht te hebben op dat vervroegd rustpensioen. Deze voorwaarden nopen ertoe om het huidige systeem van het leeftijdscomplement in zijn geheel te herzien.

Door de harmonisering van de pensioenstelsels moeten de regels inzake de pensioenbonus binnen de verschillende stelsels op elkaar worden afgestemd. Daarom vervalt het begrip leeftijdscomplement zoals dit bestond in de overheidssector en wordt dit vervangen door het begrip pensioenbonus.

Bespreking van de artikelen.

Artikel 84

Voor de pensioenbonus van de overheidssector herneemt artikel 2 hetzelfde toepassingsgebied als datgene dat van toepassing was op het leeftijdscomplement.

Artikel 85

Artikel 85 definieert enerzijds de referentieperiode tijdens dewelke het personeelslid pensioenbonusrechten opbouwt en anderzijds de diensten welke in aanmerking genomen worden voor de toekenning van deze bonus.

Il est à noter que la période de référence débute un an après le moment où l'agent remplit les conditions pour pouvoir être admis à la pension de retraite anticipée avant l'âge de 65 ans conformément à la réglementation prévue à l'article 46 de la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pensions. Ceci a pour conséquence qu'une personne qui prend sa pension à 65 ans sans remplir la condition de 40 années de services admissibles pour avoir droit à une pension anticipée est exclue.

Dans le cadre de cet article 46 de la loi du 15 mai 1984 précitée, l'âge minimum prévu pour partir à la retraite anticipée est de 60 ans. Cela signifie donc que la période de référence ne pourra jamais débiter avant l'âge de 61 ans. Ainsi, les personnes qui peuvent bénéficier d'un régime de pension anticipée avec un âge préférentiel sont mises sur pied d'égalité avec celles qui ne bénéficient pas d'un régime préférentiel.

Le cas échéant, le bonus de pension pourra également être accordé en cas de pension pour cause d'incapacité physique si pour l'agent concerné, la période de référence a déjà commencé.

Le présent article prévoit également une période de référence moins stricte pour les personnes qui ne remplissent pas les conditions pour la pension de retraite anticipée, mais qui sont encore en service après avoir atteint l'âge de 65 ans. Elles pourront constituer un bonus de pension dès qu'elles comptent 40 ans de services admissibles visés à l'article 46, §§ 1 à 3/2 de la loi du 15 mai 1984 précitée; il s'agit des années de service admissibles pour l'ouverture du droit à la pension anticipée dans le secteur public, que ces années de service aient été prestées en tant que fonctionnaire, salarié ou indépendant. Dans cette situation, la période de référence n'est plus retardée d'un an, mais prend cours immédiatement.

En ce qui concerne la définition des services qui donnent droit au bonus de pension, on tient compte d'une part des services effectifs, c'est-à-dire des services prestés qui entrent en considération pour établir le montant de la pension, et d'autre part des périodes d'absence admissibles pour ce calcul pendant lesquelles la rémunération est intégralement maintenue telles que par exemple les périodes de congés annuels. Seront exclues par exemple, les périodes de disponibilité pour maladie parce que en principe, elles ne pas rémunérées à 100 % mais à 60 %.

Article 86

L'article 86 prévoit que le bonus est accordé pour des services exercés dans le secteur public au cours de la période de référence.

Par ailleurs, le bonus de pension ne sera accordé qu'aux agents dont la pension est calculée sur la base des tantièmes 1/60, 1/55, 1/50 ou 1/48.

En effet, pour les personnes bénéficiant encore d'une pension calculée à raison d'un tantième plus favorable que 1/48, l'octroi d'un bonus de pension ne se justifie pas car elles

Er dient opgemerkt te worden dat de referentieperiode een aanvang neemt één jaar na het ogenblik waarop het personeelslid de voorwaarden vervult om vóór de leeftijd van 65 jaar toegelaten te kunnen worden tot het vervroegd rustpensioen overeenkomstig het bepaalde in artikel 46 van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen. Dit heeft als gevolg dat een persoon die zijn pensioen opneemt op de leeftijd van 65 jaar zonder de voorwaarde te vervullen van 40 aanneembare dienstjaren om recht te hebben op een vervroegd pensioen, wordt uitgesloten.

In het kader van dat artikel 46 van voormelde wet van 15 mei 1984, ligt de minimumleeftijd om vervroegd met pensioen te kunnen op 60 jaar. Dit betekent dus dat de referentieperiode nooit zal kunnen aanvangen vóór de leeftijd van 61 jaar. Aldus worden de personen die van een vervroegd pensioen met preferentiële leeftijdsgrens kunnen genieten, op dezelfde manier behandeld als diegenen die geen preferentieel stelsel genieten.

In voorkomend geval zal de pensioenbonus eveneens toegekend kunnen worden in geval van een pensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid indien voor het betrokken personeelslid de referentieperiode al is aangevangen.

Dit artikel voorziet ook in een mindere strikte referentieperiode voor de personen die de voorwaarden voor het vervroegd rustpensioen niet vervullen maar die nog in dienst zijn na de leeftijd van 65 jaar te hebben bereikt. Zij kunnen een pensioenbonus opbouwen van zodra zij 40 aanneembare dienstjaren tellen zoals bedoeld in artikel 46, §§ 1 tot 3/2 van voormelde wet van 15 mei 1984; dit betreft de dienstjaren die aanneembaar zijn voor de opening van het vervroegd pensioen in de overheidssector, ongeacht of die diensten werden verstrekt als ambtenaar, werknemer of zelfstandige. In deze situatie wordt de referentieperiode niet meer uitgesteld met 1 jaar, maar neemt zij onmiddellijk een aanvang.

Wat de definitie betreft van de diensten die recht geven op de pensioenbonus, houdt men enerzijds rekening met de werkelijke diensten, te weten de gepresteerde diensten die in aanmerking komen om het pensioenbedrag vast te stellen, en anderzijds met de voor die berekening aanneembare afwezigheidsperiodes tijdens dewelke de bezoldiging volledig wordt behouden zoals bijvoorbeeld de periodes van jaarlijkse vakantie. Perioden van beschikbaarheid wegens ziekte worden bijvoorbeeld uitgesloten omdat zij in principe niet bezoldigd worden aan 100 % maar aan 60 %.

Artikel 86

Artikel 86 bepaalt dat de bonus wordt toegekend voor de diensten verricht binnen de overheidssector gedurende de referentieperiode.

Ook zal de pensioenbonus slechts toegekend worden aan de personeelsleden van wie het pensioen wordt berekend op basis van de tantièmes 1/60, 1/55, 1/50 of 1/48.

Voor de personen die een pensioen genieten dat berekend is op basis van een voordeliger tantième dan 1/48, rechtvaardigt de toekenning van een pensioenbonus zich namelijk niet

atteignent le maximum relatif de pension après une carrière beaucoup plus courte.

Il y a lieu de noter que l'article 8, § 4, de la loi du 21 juillet 1844 sur les pensions civiles et ecclésiastiques s'applique au bonus de pension parce que ce dernier fait partie intégrante de la pension. Ainsi, il pourra être fait abstraction, pour le calcul de la pension, des services et périodes auxquels est lié un tantième plus favorable que 1/48, si leur prise en considération aurait pour effet d'empêcher l'octroi du bonus de pension et causer de cette façon un préjudice à l'intéressé.

Articles 87 et 88

L'article 87 fixe les différents montants du bonus de pensions en fonction du nombre de mois de prolongation de la carrière. A la différence du complément pour âge, le bonus de pension est un montant forfaitaire accordé par jour de prestations effectives. Par ailleurs, ce montant augmente en fonction des tranches annuelles dans lesquelles l'on se situe.

Le membre du personnel qui à la date d'entrée en vigueur du présent projet, se trouve déjà dans sa période de référence, se construira à partir du 1er janvier 2014 un bonus de pension dont le montant correspondra au mois de la période de référence dans laquelle il se situe à ce moment-là.

Exemple:

Un agent peut prendre sa pension anticipée le 1er mai 2010 (premier jour du mois qui suit son 60ème anniversaire) car il remplit les conditions d'âge et de durée de carrière exigées. Il poursuit son activité jusqu'à l'âge de 65 ans. Son bonus de pension sera le suivant:

A partir du 1/5/2010 jusqu'au 31/12/2013, il se constitue un complément pour âge basé sur la loi du 12 août 2000 qui reste d'application jusque fin 2013;

Au 1/1/2014, le nouveau régime de bonus de pension débute.

Détermination de la période de référence:

date de prise de cours de la pension:

au plus tôt, le 1/05/2010;

début de la période de référence:

1/05/2010 + 12 mois = 1/05/2011.

Constitution du nouveau bonus de pension à partir du 1/01/2014:

— 01/05/2011-30/04/2012: 1,1191 EUR (non attribué, prestations avant 2014);

— 01/05/2012-30/04/2013: 1,2683 EUR (non attribué, prestations avant 2014);

omdat zij het relatief maximumpensioen na een veel kortere loopbaan bereiken.

Er wordt opgemerkt dat artikel 8, § 4, van de wet van 21 juli 1844 op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen van toepassing is op de pensioenbonus omdat deze integraal deel uitmaakt van het pensioen. Aldus kunnen, bij de berekening van het pensioen, diensten en perioden waaraan een voordeliger tantième dan 1/48 is verbonden, buiten beschouwing worden gelaten indien de inaanmerkingneming ervan de toekenning van de pensioenbonus zou verhinderen en op die manier schade zou berokkenen aan de betrokkene.

Artikelen 87 en 88

Artikel 87 legt de verschillende bedragen van de pensioenbonus vast in functie van het aantal maanden verlenging van de loopbaan. In tegenstelling tot het leeftijdscomplement is de pensioenbonus een forfaitair bedrag toegekend per dag van werkelijke prestaties. Bovendien stijgt dit bedrag in functie van de jaarlijkse schijven waarin men zich bevindt.

Het personeelslid dat zich op de datum van de inwerking-treding van dit ontwerp reeds in zijn referteperiode bevindt, zal vanaf 1 januari 2014 een pensioenbonus opbouwen waarvan het bedrag overeenstemt met de maand van de referteperiode waarin hij zich op dat ogenblik bevindt.

Voorbeeld:

Een personeelslid kan vervroegd op pensioen gaan op 1 mei 2010 (eerste dag van de maand die volgt op zijn 60ste verjaardag), want hij vervult de vereiste leeftijds- en loopbaanvoorwaarden. Hij werkt verder tot aan de leeftijd van 65 jaar. Zijn pensioenbonus zal de volgende zijn:

Vanaf 1/5/2010 tot 31/12/2013 bouwt hij een leeftijdscomplement op basis van de wet van 12 augustus 2000 op, die van toepassing blijft tot einde 2013;

Op 1/1/2014 vangt het nieuwe stelsel van de pensioenbonus aan.

Bepaling van de referteperiode:

ingangsdatum van het pensioen:

ten vroegste op 1/05/2010;

aanvang van de referteperiode:

1/05/2010 + 12 maanden = 1/05/2011.

Opbouw van de nieuwe pensioenbonus vanaf 1/01/2014:

— 01/05/2011-30/04/2012: 1,1191 EUR (niet toegekend, prestaties vóór 2014);

— 01/05/2012-30/04/2013: 1,2683 EUR (niet toegekend, prestaties vóór 2014);

— 01/05/2013-31/12/2013: 1,4176 EUR (non attribué, prestations avant 2014);

— 01/01/2014-30/04/2014: 1,4176 EUR;

— 01/05/2014-30/04/2015: 1,5668 EUR.

Même si les montants forfaitaires de bonus de pension paraissent inférieurs à ceux accordés dans la réglementation des travailleurs salariés, ils correspondent à ceux-ci sur une base hebdomadaire. Cette différence provient du fait d'une part que les montants dans la réglementation sur les pensions du secteur public ne sont pas présentés de façon indexée alors que dans la réglementation des travailleurs salariés les montants sont toujours présentés de façon indexée et d'autre part que le bonus est accordé dans le cadre d'une semaine de cinq jours dans le secteur public et de six jours dans le secteur des travailleurs salariés.

Pour obtenir dans la présente loi une correspondance au niveau hebdomadaire, on a pris le bonus forfaitaire lié à la période en cause des salariés, soit par exemple 1,50 EUR par jour pour les 12 premiers mois que l'on a multiplié par 6 ce qui donne 9,00 EUR par semaine pour un salarié. Pour qu'un fonctionnaire obtienne le même bonus hebdomadaire, on a divisé 9,00 EUR par 5, ce qui donne 1,80 EUR par jour. Les montants fixés dans la loi devant être des montants de base exprimés à l'indice pivot 138,01, il faut encore diviser les 1,80 EUR par l'index actuel de 1,6084, ce qui donne un montant forfaitaire de 1,1191 EUR par jour pendant les 12 premiers mois.

Les autres montants forfaitaires ont été fixés de la même manière.

Pour obtenir le montant réellement payé à l'intéressé, il y a donc lieu de multiplier les montants figurant à l'article 5 par l'index. Tel est l'objet de l'article 88.

Article 89

L'article 89, § 1er, alinéa 1er fixe forfaitairement à 22 le nombre maximum de jours ouvrables par mois civil pendant lequel un agent peut se constituer des droits au bonus de pension et ce, quel que soit le nombre de jours composant réellement ce mois.

L'alinéa 2 prévoit que les jours non prestés (voire les demi-jours) qui ne seront pas rémunérés, même s'ils sont assimilés à de l'activité de service, ne donnent pas droit au bonus de pension. Ces jours seront dès lors déduits du quota de 22 jours. Tel est par exemple le cas des jours de congé pour motifs impérieux d'ordre familial ou des jours de non-activité.

Le paragraphe 2 prévoit qu'en cas de prestations incomplètes, il y a lieu d'effectuer sur le nombre de jours résultant de l'application du paragraphe 1er, une réduction au prorata de la réduction des prestations.

— 01/05/2013-31/12/2013: 1,4176 EUR (niet toegekend, prestaties vóór 2014);

— 01/01/2014-30/04/2014: 1,4176 EUR;

— 01/05/2014-30/04/2015: 1,5668 EUR.

Zelfs indien de forfaitaire pensioenbonusbedragen lager lijken dan deze toegekend in de werknemersregeling, komen zij met deze overeen op weekbasis. Dit onderscheid komt enerzijds voort uit het feit dat in pensioenwetgeving van de overheidssector niet geïndexeerde bedragen worden weergegeven terwijl in de werknemersregeling de bedragen altijd geïndexeerd worden weergegeven en anderzijds uit het feit dat de bonus in de overheidssector wordt toegekend in het kader van een vijfdagenweek en in de werknemerssector in een zesdagenweek.

Om in deze wet een overeenstemming op weekbasis te bekomen, wordt de forfaitaire bonus verbonden aan de betrokken periode van de werknemers in aanmerking genomen. Zo wordt bijvoorbeeld het bedrag van 1,50 EUR per dag voor de eerste 12 maanden, vermenigvuldigd met 6 wat 9,00 EUR per week oplevert voor een werknemer. Opdat een ambtenaar dezelfde wekelijkse bonus zou bekomen, deelt men 9,00 EUR door 5 wat 1,80 EUR per dag geeft. Gezien de in de wet bepaalde bedragen, bedragen zijn die uitgedrukt worden aan de spilindex 138,01, moet 1,80 EUR nog gedeeld worden door de huidige index 1,6084, wat een forfaitair maandelijks bedrag van 1,1191 EUR per dag oplevert tijdens de eerste 12 maanden.

De andere forfaitaire bedragen werden op dezelfde wijze vastgesteld.

Om het aan de betrokkene werkelijk betaalde bedrag te bekomen, moeten de bedragen die voorkomen in artikel 5 vermenigvuldigd worden met de index. Dit maakt het voorwerp uit van artikel 88.

Artikel 89

Artikel 89, § 1, eerste lid legt het maximum aantal werkdagen per kalendermaand waarvoor een personeelslid pensioenbonusrechten kan opbouwen, forfaitair vast op 22, ongeacht het aantal dagen dat deze maand werkelijk vormt.

Het tweede lid voorziet dat de niet-gepresteerde dagen (of de halve dagen) die niet bezoldigd zullen worden, geen recht geven op een pensioenbonus, zelfs indien ze worden gelijkgesteld met dienstactiviteit. Deze dagen zullen derhalve worden afgetrokken van het quotum van 22 dagen. Dit is bijvoorbeeld het geval voor verlofdagen om dwingende redenen van familiaal belang of dagen van non-activiteit.

Paragraaf 2 voorziet dat, in geval van onvolledige prestaties, er een vermindering moet uitgevoerd worden op het aantal dagen dat voortvloeit uit de toepassing van paragraaf 1, in verhouding tot de vermindering van de prestaties.

Exemple:

Un agent qui travaille à 80 %, prend 3 jours de congé pour motifs impérieux, au cours d'un mois des 12 premiers mois de sa période de référence:

— Calcul des jours pour ce mois

22 jour . 3 jours = 19 jours.

19 jours x 80 % = 15,2 jours

— Calcul du bonus pour ce mois

Montant du bonus non indexé par jour pendant les 12 premiers mois de la période de référence= 1,1191 € (indice pivot 138,01)

$(15,2 \text{ jours} \times 1,1191 \text{ €}) = 17,0103 \text{ €}$ pour ce mois supplémentaire

Le montant indexé s'élève actuellement à: $(17,0103 \text{ €} \times 1,6084) = 27,3594 \text{ €}$.

Article 90

L'article 90, § 1er précise que le bonus de pension fait partie intégrante de la pension, avec toutes les conséquences qui en découlent. Toutefois, il ne donnera pas droit aux péréquations prévues par l'article 12 de la loi du 9 juillet 1969 modifiant et complétant la législation relative aux pensions de retraite et de survie des agents du secteur public.

En ce qui concerne l'application des plafonds limitant les pensions fixés par l'article 39, alinéa 1er de la loi du 5 août 1978 de réformes économiques et budgétaires, le § 2 de l'article 8 du présent projet prévoit une dérogation qui permet de pouvoir prendre en considération le bonus de pension au-delà de la limite des $\frac{3}{4}$ du traitement moyen pour autant que le montant de la pension majoré du bonus de pension ne dépasse pas la limite des $\frac{9}{10}$ de ce traitement de référence.

Il est à noter que pour déterminer si cette dernière limite est ou non atteinte, tant le montant du bonus de pension que celui de l'éventuel complément pour âge sont pris en compte.

La dérogation prévue par la présente disposition ne permet évidemment pas de dépasser le maximum absolu prévu à l'alinéa 2 de l'article 39 précité.

Article 91

Le présent projet ne porte pas atteinte aux droits que les agents ont pu se constituer dans le cadre de l'ancien complé-

Voorbeeld:

Een ambtenaar die 80 % werkt, neemt tijdens een maand binnen de eerste 12 maanden van zijn referteperiode 3 dagen verlof om dwingende redenen.

— Berekening van de dagen voor deze maand

22 dagen . 3 dagen = 19 dagen

19 dagen x 80 % = 15,2 dagen

— Berekening van de bonus voor deze maand

Niet geïndexeerd bonusbedrag per dag tijdens de eerste 12 maanden van de referteperiode= 1,1191 € (spilindex 138,01)

$(15,2 \text{ dagen} \times 1,1191 \text{ €}) = 17,0103 \text{ €}$ voor deze bijkomende maand

Het geïndexeerd bedrag bedraagt momenteel:

$(17,0103 \text{ €} \times 1,6084) = 27,3594 \text{ €}$.

Artikel 90

Artikel 90, § 1 bepaalt dat de pensioenbonus integraal deel uitmaakt van het pensioen, met alle gevolgen die er uit voortvloeien. De bonus zal echter geen recht geven op de péréquaties voorzien in artikel 12 van de wet van 9 juli 1969 tot wijziging en aanvulling van de wetgeving betreffende de rust- en overlevingspensioenen van het personeel van de openbare sector.

Wat de toepassing betreft van de in artikel 39, eerste lid van de wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen bepaalde grenzen waarbij de pensioenen worden beperkt, voorziet § 2 van artikel 8 een afwijking die toelaat om de pensioenbonus in aanmerking te nemen boven de grens van $\frac{3}{4}$ van de gemiddelde wedde voor zover dat het met de pensioenbonus vermeerderde pensioenbedrag de grens van $\frac{9}{10}$ van deze referentiewedde niet overschrijdt.

Er dient opgemerkt te worden dat om te bepalen of deze laatste grens al dan niet is bereikt, zowel het bedrag van de pensioenbonus als dat van het eventuele leeftijdscomplement in aanmerking worden genomen.

De door deze bepaling voorziene afwijking laat uiteraard niet toe het absoluut maximum bepaald in het tweede lid van het voormelde artikel 39 te overschrijden.

Artikel 91

Dit ontwerp tast de rechten niet aan die de personeelsleden hebben kunnen opbouwen in het kader van het voormalige

ment pour âge. Les articles de la loi du 12 août 2000 précitée y relatifs ne sont pas abrogés. Le cumul du complément pour âge et du bonus de pension sera donc possible. Toutefois, l'article 9 prévoit que le régime du complément pour âge ne portera dorénavant que sur les périodes de travail qui se situent avant le 1er janvier 2014, date d'entrée en vigueur de la présente loi. Une même période de travail ne pourra donc donner droit qu'à un seul de ces avantages.

Article 92

L'article 92 fixe au 1er janvier 2014 la date d'entrée en vigueur de la présente loi.

Le régime du bonus de pension s'applique donc à toutes les pensions qui prennent cours à partir de cette date.

N° 4 DU GOUVERNEMENT

Art. 93 et 94 (nouveaux)

Dans le titre 8 précité, insérer un chapitre 3, comprenant les articles 93 et 94, rédigés comme suit:

“Chapitre 3. Modification de la loi du 23 décembre 2005 relative au pacte de solidarité entre les générations, en ce qui concerne le bonus de pension des travailleurs salariés

Art. 93. Dans le titre III, chapitre 1er de la loi du 23 décembre 2005 relative au pacte de solidarité entre les générations, il est inséré un article 7bis rédigé comme suit:

“Art. 7bis. § 1er. Le montant de pension, fixé en application de l'article 5 de l'arrêté royal du 23 décembre 1996 portant exécution des articles 15, 16 et 17 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions, est majoré d'un bonus en faveur du travailleur salarié qui, selon le cas:

1° poursuit son activité professionnelle plus d'un an au-delà de la date à laquelle il aurait pu obtenir sa pension de retraite anticipée de travailleur salarié;

2° poursuit son activité professionnelle au-delà de l'âge visé à l'article 2, § 1er de l'arrêté royal du 23 décembre 1996 précité et prouve une carrière d'au moins 40 années civiles.

§ 2. Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres et après avis du Comité de Gestion de l'Office national des Pensions:

leeftijdscomplement. De desbetreffende artikelen van voormelde wet van 12 augustus 2000 worden niet opgeheven. De cumul van het leeftijdscomplement en de pensioenbonus zal dus mogelijk zijn. Artikel 9 voorziet echter dat het stelsel van het leeftijdscomplement voortaan slechts zal slaan op de arbeidsperioden die gelegen zijn vóór 1 januari 2014, de datum van inwerkingtreding van deze wet. Eenzelfde arbeidsperiode kan dus slechts recht geven op één van deze voordelen.

Artikel 92

Artikel 92 legt de inwerkingtredingsdatum van deze wet vast op 1 januari 2014.

Het stelsel van de pensioenbonus is dus van toepassing op alle pensioenen die een aanvang nemen vanaf deze datum.

Nr. 4 VAN DE REGERING

Art. 93 en 94 (nieuw)

In de voornoemde titel 8, een hoofdstuk 3 invoegen, dat de artikelen 93 en 94 bevat, luidend als volgt:

“Hoofdstuk 3. Wijziging van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact, wat de pensioenbonus voor de werknemers betreft

“Art. 93. In titel III, hoofdstuk 1 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact wordt een artikel 7bis ingevoegd, luidende:

“Art. 7bis. § 1. Het pensioenbedrag, vastgesteld in toepassing van artikel 5 van het koninklijk besluit van 23 december 1996 tot uitvoering van de artikelen 15, 16 en 17 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, wordt verhoogd met een bonus voor de werknemer die, naargelang het geval:

1° zijn beroepsbezigheden voortzet meer dan een jaar na de datum waarop hij zijn vervroegd rustpensioen als werknemer had kunnen verkrijgen;

2° zijn beroepsbezigheden voorzet na de leeftijd bedoeld in artikel 2, § 1, van het voormelde koninklijk besluit van 23 december 1996 en een loopbaan van minstens 40 kalenderjaren bewijst.

§ 2. De Koning bepaalt, na advies van het Beheerscomité van de Rijksdienst voor Pensioenen, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad:

1° le montant et la nature du bonus,

2° les conditions et modalités auxquelles l'octroi et le paiement du bonus sont soumis,

3° les conditions selon lesquelles le montant du bonus peut être proratisé.

§ 3. Le présent article s'applique aux pensions qui prennent cours effectivement et pour la première fois au plus tôt le 1er janvier 2014 et seulement aux périodes prestées à partir du 1er janvier 2014.

Par dérogation à l'alinéa 1er, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres et après avis du Comité de Gestion de l'Office national des Pensions, déterminer les conditions dans lesquelles les dispositions de l'article 7 de la présente loi continuent de régir des pensions qui prennent cours effectivement et pour la première fois après le 31 décembre 2013."

Art. 94. La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 2014."

JUSTIFICATION

Un nouveau système de bonus est instauré pour certaines pensions prenant cours à partir de janvier 2014. Il constitue ainsi un incitant à la poursuite d'une activité de travailleur salarié en Belgique au-delà de l'âge auquel le travailleur pourrait obtenir sa retraite.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Art. 93 procède à l'insertion d'un article 7bis au titre III, chapitre 1er de la loi du 23 décembre 2005 relative au pacte de solidarité entre les générations.

Le paragraphe 1er prévoit que le montant de pension fixé en application de l'article 5 de l'arrêté royal du 23 décembre 1996 portant exécution des articles 15, 16 et 17 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions est majoré d'un bonus en faveur du travailleur salarié qui, selon le cas, remplit les conditions fixées au point 1° ou au point 2°.

Est visé d'une part, le travailleur salarié qui poursuit son activité professionnelle plus d'un an au-delà de la date à laquelle il aurait pu obtenir sa pension de retraite anticipée et d'autre part, le travailleur salarié qui poursuit son activité professionnelle au-delà de l'âge de 65 ans, tel que visé à l'article 2, § 1er de l'arrêté royal du 23 décembre 1996 précité, pour autant qu'il prouve une carrière d'au moins 40 années civiles.

Le paragraphe 2 habilite le Roi à déterminer, après avis du Comité de Gestion de l'Office national des Pensions, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, le montant et la

1° het bedrag en de aard van de bonus,

2° de voorwaarden en de modaliteiten waaronder de bonus wordt toegekend en uitbetaald,

3° de voorwaarden waaronder het bedrag van de bonus kan worden geproratiseerd.

§ 3. Dit artikel is van toepassing op de pensioenen die daadwerkelijk en voor de eerste maal ten vroegste ingaan op 1 januari 2014 en enkel voor de tijdvakken gepresteerd vanaf 1 januari 2014.

In afwijking van het eerste lid, kan de Koning, na advies van het Beheerscomité van de Rijksdienst voor Pensioenen, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de voorwaarden bepalen waaronder de bepalingen van artikel 7 van deze wet op pensioenen die na 31 december 2013 daadwerkelijk en voor de eerste maal ingaan, van toepassing blijven."

Art. 94. Deze wet treedt in werking op 1 januari 2014."

VERANTWOORDING

Een nieuw bonussysteem wordt ingesteld voor bepaalde pensioenen die ingaan vanaf 1 januari 2014. Dit is bedoeld als stimulans voor de voorzetting van de activiteiten als werknemer in België na de leeftijd waarop de werknemer zijn rustpensioen zou kunnen verkrijgen.

COMMENTAAR VAN DE ARTIKELEN

Art. 93 voert de invoeging van een artikel 7bis in titel III, hoofdstuk 1 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact uit.

Paragraaf 1 voorziet in de verhoging van het pensioenbedrag vastgesteld in toepassing van artikel 5 van het koninklijk besluit van 23 december 1996 tot uitvoering van de artikelen 15, 16 en 17 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels met een bonus voor de werknemer die, naargelang het geval, voldoet aan de in punt 1° of punt 2° gestelde voorwaarden.

Het betreft enerzijds de werknemer die zijn beroepsbezigheden voorziet meer dan een jaar na de datum waarop hij zijn vervroegd rustpensioen had kunnen verkrijgen en anderzijds de werknemer die zijn beroepsbezigheden voortzet na het bereiken van de in artikel 2, § 1, van het voormelde koninklijk besluit van 23 december 1996, bedoelde leeftijd van 65 jaar, mits hij een loopbaan van minstens 40 kalenderjaren bewijst.

Paragraaf 2 machtigt de Koning om, na advies van het Beheerscomité van de Rijksdienst voor Pensioenen, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het bedrag

nature du bonus, les conditions et modalités auxquelles l'octroi et le paiement du bonus sont soumis ainsi que les conditions selon lesquelles le montant peut être proratisé.

Le paragraphe 3, alinéa 1er, précise que le nouveau système de bonus tel que prévu à l'article 7*bis* de la loi du 23 décembre 2005 précitée est d'application aux pensions qui prennent cours effectivement et pour la première fois au plus tôt le 1er janvier 2014 et seulement aux périodes prestées à partir du 1er janvier 2014.

L'alinéa 2 habilite toutefois le Roi à fixer, par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres et après avis du Comité de gestion de l'Office national des Pensions, les conditions dans lesquelles les règles régissant le système actuel de bonus peuvent continuer à régir des bonus allouables après le 31 décembre 2013.

Art. 94 fixe la date d'entrée en vigueur du présent chapitre.

UNE REPLIQUE A UNE REMARQUE DU CONSEIL D'ÉTAT

En ce qui concerne la remarque du Conseil d'État dans son avis n° 52 998/1 du 29 mars 2013 relative à la différence existant, sur le plan des conditions d'obtention du bonus, entre le texte de l'article 7*bis*, § 1er, de la loi du 23 décembre 2005 en projet relatif au bonus de pension des travailleurs salariés et le texte du nouvel article 3*bis*, § 1er de la même loi relatif au bonus de pension des travailleurs indépendants, il peut être répondu qu'en ce qui concerne les travailleurs salariés, il a été opté pour une description explicite dans l'article de loi concerné des principales conditions d'obtention du bonus.

Le ministre des Pensions,

Alexander DE CROO

en de aard van de bonus, de voorwaarden en modaliteiten waaronder de bonus wordt toegekend en uitbetaald en de voorwaarden waaronder het bedrag kan worden geproratieerd, te bepalen.

Paragraaf 3, eerste lid preciseert dat het nieuwe bonussysteem, zoals voorzien in artikel 7*bis* van de voormelde wet van 23 december 2005, van toepassing is op de pensioenen die daadwerkelijk en voor de eerste maal ingaan ten vroegste op 1 januari 2014 en enkel voor de tijdvakken gepresteerd vanaf 1 januari 2014.

Het tweede lid machtigt evenwel de Koning om, bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van het Beheerscomité van de Rijksdienst voor Pensioenen, de voorwaarden vast te leggen waaronder de regels van kracht voor het huidige bonussysteem ook na 31 december 2013 van toepassing kunnen blijven op toekenbare bonussen.

Art. 94 bepaalt de datum van inwerkingtreding van dit hoofdstuk.

REPLIEK OP EEN OPMERKING VAN DE RAAD VAN STATE

Op de opmerking van de Raad van State in haar advies Nr. 52 998/1 van 29 maart 2013 aangaande het onderscheid, op het vlak van de voorwaarden tot verkrijging van de bonus, tussen de tekst van het ontworpen artikel 7*bis*, § 1, van de wet van 23 december 2005 betreffende de pensioenbonus voor de werknemers en het nieuwe artikel 3*bis*, § 1 van dezelfde wet betreffende de pensioenbonus van de zelfstandigen, kan geantwoord worden dat er, voor de werknemers, voor gekozen werd de voornaamste voorwaarden tot verkrijging van de bonus expliciet te omschrijven in betrokken wetsartikel.

De minister van Pensioenen,

Alexander DE CROO

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 53 433/2
DU 3 JUIN 2013

sur un avant-projet de loi 'régissant le cumul des pensions du secteur public avec des revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle ou avec un revenu de remplacement'

Le 28 mai 2013, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Vice-Premier Ministre et Ministre des Pensions à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un avant-projet de loi 'régissant le cumul des pensions du secteur public avec des revenus provenant de l'exercice d'une activité professionnelle ou avec un revenu de remplacement'.

L'avant-projet de loi a été examiné par la deuxième chambre le 3 juin 2013. La chambre était composée de Yves Kreins, président de chambre, Pierre Vandernoot et Martine Baguet, conseillers d'État, Sébastien Van Drooghenbroeck et Jacques Englebert, assesseurs, et Bernadette Vigneron, greffier.

Le rapport a été présenté par Wanda Vogel, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Pierre Vandernoot.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 3 juin 2013.

*

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996, et remplacé par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes:

"De hoogdringendheid wordt gemotiveerd door het feit dat zo snel mogelijk rechtszekerheid moet verstrekt worden omtrent de exacte aard en draagwijdte van de bepalingen die betrekking hebben op de rust- en overlevingspensioenen in de overheidssector.

Het is immers noodzakelijk de maatregelen waarin het wetsontwerp voorziet, zo snel mogelijk ter kennis te brengen van de betrokken burgers opdat zij de gevolgen ervan voor hun persoonlijke pensioensituatie zouden kunnen inschatten. Het gaat immers om maatregelen die een invloed hebben op het bedrag van het rustpensioen of, in geval van cumulatie van een rust- of overlevingspensioen met beroeps- of vervan-

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 53 433/2
VAN 3 JUNI 2013

over een voorontwerp van wet 'houdende regeling van de cumulatie van pensioenen van de overheidssector met inkomsten voortvloeiend uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen'

Op 28 mei 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vice-Eerste Minister en minister van Pensioenen verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet 'houdende regeling van de cumulatie van pensioenen van de overheidssector met inkomsten voortvloeiend uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen'.

Het voorontwerp is door de tweede kamer onderzocht op 3 juni 2013. De kamer was samengesteld uit Yves Kreins, kamervoorzitter, Pierre Vandernoot en Martine Baguet, staatsraden, Sébastien Van Drooghenbroeck en Jacques Englebert, assessoren, en Bernadette Vigneron, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Wanda Vogel, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Pierre Vandernoot.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 3 juni 2013.

*

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en vervangen bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt die motivering in de brief met de adviesaanvraag aldus:

"De hoogdringendheid wordt gemotiveerd door het feit dat zo snel mogelijk rechtszekerheid moet verstrekt worden omtrent de exacte aard en draagwijdte van de bepalingen die betrekking hebben op de rust- en overlevingspensioenen in de overheidssector.

Het is immers noodzakelijk de maatregelen waarin het wetsontwerp voorziet, zo snel mogelijk ter kennis te brengen van de betrokken burgers opdat zij de gevolgen ervan voor hun persoonlijke pensioensituatie zouden kunnen inschatten. Het gaat immers om maatregelen die een invloed hebben op het bedrag van het rustpensioen of, in geval van cumulatie van een rust- of overlevingspensioen met beroeps- of vervan-

gingsinkomsten, op het globale inkomen na de ingangsdatum van het pensioen.

Bovendien kunnen de diverse pensioendiensten van de overheidssector pas een precies en volledig antwoord geven op concrete vragen van burgers zodra beide ontwerpen in het Belgisch Staatsblad zijn bekendgemaakt. Deze vragen kunnen zowel betrekking hebben op de berekening van het pensioenbedrag als op de mogelijkheid om een pensioen te cumuleren met en beroeps- of vervangingsinkomen.

Tevens is het van dat belang deze pensioendiensten zo snel mogelijk hun informaticaprogramma's aan de nieuwe pensioenbonus kunnen aanpassen om de pensioenaanvragen conform deze nieuwe bepalingen te kunnen onderzoeken, hun beslissing binnen de wettelijke termijnen aan de burger te kunnen betekenen en een correcte betaling van deze pensioenen vanaf 2014 te kunnen verzekeren".

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle les observations suivantes.

Eu égard à la complexité du texte soumis pour avis et vu la brièveté du délai dans lequel l'avis est demandé, la section de législation a nécessairement dû se limiter à un examen sommaire de l'avant-projet, même concernant les points énumérés à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État. La circonstance qu'une disposition du projet ne fasse l'objet d'aucune observation dans le présent avis ne peut nullement signifier qu'il n'y a rien à en dire et, si une observation est formulée, cela n'implique pas qu'elle est exhaustive.

Observation générale

Ainsi que l'a rappelé la section de législation du Conseil d'État dans l'avis 50 742/1/2 donné le 20 décembre 2011 sur des amendements à un projet devenu la loi du 28 décembre 2011 'portant des dispositions diverses', une législation en matière de pensions établit nécessairement des différences de traitement et la fixation des critères sur lesquels se fondent ces différences de traitement repose sur le large pouvoir d'opportunité reconnu au législateur.¹ Tant les dispo-

¹ Voir, dans l'avis 50 742/1/2, la première observation générale.

gingsinkomsten, op het globale inkomen na de ingangsdatum van het pensioen.

Bovendien kunnen de diverse pensioendiensten van de overheidssector pas een precies en volledig antwoord geven op concrete vragen van burgers zodra beide ontwerpen in het Belgisch Staatsblad zijn bekendgemaakt. Deze vragen kunnen zowel betrekking hebben op de berekening van het pensioenbedrag als op de mogelijkheid om een pensioen te cumuleren met en beroeps- of vervangingsinkomen.

Tevens is het van dat belang deze pensioendiensten zo snel mogelijk hun informaticaprogramma's aan de nieuwe pensioenbonus kunnen aanpassen om de pensioenaanvragen conform deze nieuwe bepalingen te kunnen onderzoeken, hun beslissing binnen de wettelijke termijnen aan de burger te kunnen betekenen en een correcte betaling van deze pensioenen vanaf 2014 te kunnen verzekeren".

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Gelet op de complexiteit van de regeling die om advies is voorgelegd en op de korte termijn die de afdeling Wetgeving is toegemeten om een advies uit te brengen, heeft deze zich noodgedwongen moeten beperken tot een summier onderzoek van het voorontwerp, zelfs wat betreft de punten opgesomd in artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. Uit de vaststelling dat over een bepaling in dit advies niets wordt gezegd, mag niet zonder meer worden afgeleid dat er niets over gezegd kan worden, en, indien er wel iets over wordt gezegd, dat er niets méér over te zeggen valt.

Algemene opmerking

Zoals de afdeling Wetgeving van de Raad van State heeft opgemerkt in advies 50 742/1/2, op 20 december 2011 verstrekt over amendementen op een ontwerp dat de wet van 28 december 2011 'houdende diverse bepalingen' is geworden, brengt een wetgeving inzake pensioenen noodzakelijkerwijs verschillen in behandeling met zich mee en kunnen de criteria waarop die verschillen in behandeling berusten vastgesteld worden krachtens de ruime opportuniteitsbevoegdheid die aan de wetgever is toegekend.¹ Zowel de bepalingen waarbij die verschillen in behandeling in het leven

¹ Zie de eerste algemene opmerking in advies 50 742/1/2.

sitions établissant des différences de traitement ² que celles qui traitent de manière identique des situations différentes ³ doivent toutefois être susceptibles de justification objective et raisonnable au regard des articles 10 et 11 de la Constitution.

L'auteur de l'avant-projet doit dès lors être en mesure de justifier, au regard des principes d'égalité et de non-discrimination, toutes les dispositions du projet qui établissent une différenciation de traitement ou qui traitent de manière égale des situations différentes⁴.

OBSERVATIONS PARTICULIÈRES

DISPOSITIF

Article 3

À l'article 3, 2° en projet, il est question "d'une organisation internationale ou *supranationale*". Les articles 3, 10°, alinéa 2, et 25 en projet parlent pour leur part d'institutions de droit international public.

Le Conseil d'État se demande s'il s'agit là de désigner des réalités différentes. À défaut, la même terminologie sera utilisée.

Article 15

À l'article 15, § 2, alinéa 2, première phrase, dans la version française du texte, il convient de chaque fois écrire "numérateur" au lieu de "nominateur".

Article 20

Ainsi qu'il ressort de l'exposé des motifs joint à la demande d'avis, la règle générale sera que les pensionnés ne seront pas obligés, à l'exception du cas du premier paiement de la pension, de déclarer leur activité professionnelle comme salarié ou indépendant en Belgique à l'administration des pensions.

L'article 20, § 1er, du projet, devrait être précisé de manière à mieux faire ressortir que le principe est l'absence d'obligation de déclaration, et que l'obligation de déclaration en vue du premier paiement d'une pension de retraite ou de survie est l'exception.

² ar exemple les articles 5, 7 et 9 du projet, qui prévoient des limites de revenus professionnels admissibles différentes selon que l'activité est exercée en tant que travailleur salarié, comme travailleur indépendant ou à un autre titre; l'article 6, qui prévoit une possibilité de cumul illimité, alors que l'article 5 prévoit des limites.

³ Le traitement identique de situations différentes a été critiqué lors de la négociation au sein du comité de négociation du personnel militaire.

⁴ Voir, dans le même sens, l'observation générale formulée dans l'avis 51 665/2/V donné le 16 juillet 2012 sur un projet devenu la loi du 13 décembre 2012 'portant diverses dispositions modificatives relatives aux pensions du secteur public'.

worden geroepen² als die waarin verschillende situaties op dezelfde manier behandeld worden³ moeten evenwel objectief en redelijk verantwoord kunnen worden in het licht van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

De steller van het voorontwerp moet bijgevolg in staat zijn alle bepalingen van het ontwerp waarbij een verschil in behandeling tot stand wordt gebracht of die verschillende situaties op dezelfde wijze behandelen, te verantwoorden in het licht van het gelijkheids- en het non-discriminatiebeginsel.⁴

BIJZONDERE OPMERKINGEN

DISPOSITIEF

Artikel 3

In het ontworpen artikel 3, 2°, is er sprake van "een internationale of *supranationale* organisatie". In de ontworpen artikelen 3, 10°, tweede lid, en 25 is er dan weer sprake van instellingen van internationaal publiek recht.

De Raad van State vraagt zich af of daarmee naar twee verschillende zaken wordt verwezen. Zo niet moet dezelfde terminologie worden gebruikt.

Artikel 15

In de Franse versie van de tekst moet in artikel 15, § 2, tweede lid, eerste zin, telkens "numérateur" worden geschreven in plaats van "nominateur".

Artikel 20

Zoals blijkt uit de memorie van toelichting die bij de adviesaanvraag gevoegd is, zal als algemene regel gelden dat gepensioneerden niet verplicht zullen zijn om hun beroepsactiviteit als werknemer of zelfstandige in België aan te geven aan de pensioenadministratie, met uitzondering van het geval van de eerste uitbetaling van het pensioen.

Artikel 20, § 1, van het ontwerp, zou nauwkeuriger moeten worden gesteld, zodat beter tot uiting komt dat als beginsel geldt dat er geen aangifteplicht is, en doet de aangifteplicht met het oog op de eerste uitbetaling van een rust- of overlevingspensioen de uitzondering is.

² Bij voorbeeld de artikelen 5, 7 en 9 van het ontwerp, die verschillende grensbedragen vaststellen wat betreft de toegestane beroepsinkomsten naargelang de activiteit uitgeoefend wordt als werknemer, als zelfstandige of in een andere hoedanigheid; artikel 6, dat voorziet in een mogelijkheid van onbeperkte cumulatie, terwijl artikel 5 beperkingen oplegt.

³ Op de gelijke behandeling van verschillende situaties is kritiek uitgeoefend tijdens de onderhandelingen in het onderhandelingscomité van het militair personeel.

⁴ Zie in dezelfde zin de algemene opmerking gemaakt in advies 51 665/2/V, op 16 juli 2012 verstrekt over een ontwerp dat de wet van 13 december 2012 'houdende diverse wijzigingsbepalingen betreffende de pensioenen van de overheidssector' is geworden.

Article 21

La portée des mots “à titre préventif”, figurant à l’article 21, n’est pas claire. Ces mots signifient-ils que les montants dont le paiement est tenu en suspens seront payés rétroactivement au bénéficiaire qui finit par fournir les renseignements demandés?

Si tel est le cas, cette précision devrait être apportée, de préférence dans le texte même de l’article 21 ou à tout le moins dans l’exposé des motifs.

Article 25

L’exposé des motifs décrit comme suit le champ d’application de l’article 25:

“[...] Cette règle est une disposition autonome et s’applique donc non seulement aux dispositions concernant le cumul, mais aussi pour l’application d’autres dispositions légales concernant les pensions du secteur public (cumul avec une pension de survie, avec une pension de retraite, minimum garanti,...)”.

Cette idée pourrait être traduite dans le projet en écrivant, à l’article 25, “Pour l’application de toute législation applicable aux pensions visées à l’article 2” (au lieu de: “Pour l’application de la législation applicable aux pensions visées à l’article 2”).

Articles 27 et 28

1. L’article 27 habilite le Roi à modifier, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les montants annuels visés aux articles 5, 7, 9, 12 et 13, et ce “en vue de maintenir, en matière de cumul de pensions de retraite ou de survie avec des revenus provenant de l’exercice d’une activité professionnelle ou avec un revenu de remplacement, l’uniformité des règles prévues dans les différents régimes de pensions”.

Par ailleurs, l’article 28, alinéa 3, permet au Roi de postposer la date de fin de vigueur de l’alinéa 1er de cette disposition, date qui est fixée en principe au 1er janvier 2015 par l’alinéa 2 de la même disposition.

Compte tenu de ce que la matière des pensions relève à divers égards des pouvoirs réservés à la loi par la Constitution, il y a lieu de préciser les articles 27 et 28 en indiquant que les arrêtés royaux qui seront pris en vertu de ces deux habilitations devront être confirmés ultérieurement par le législateur dans le délai que ces deux dispositions préciseront et qu’à défaut de confirmation dans le délai prescrit, ces arrêtés royaux seront rétroactivement mis à néant⁵.

⁵ Voir en ce sens l’avis 50 742/1/2, précité, la deuxième observation générale.

Artikel 21

De strekking van het woord “preventief” in artikel 21 is niet duidelijk. Betekent die term dat de bedragen waarvan de uitbetaling geschorst is met terugwerkende kracht worden uitbetaald aan de pensioengerechtigde wanneer hij uiteindelijk de gevraagde inlichtingen verstrekt?

Indien dat het geval is, moet die precisering worden aangebracht, bij voorkeur in artikel 21 zelf of op zijn minst in de memorie van toelichting.

Artikel 25

In de memorie van toelichting wordt de werkingssfeer van artikel 25 als volgt omschreven:

“[...] Deze regel wordt als een autonome bepaling opgenomen en geldt dus niet enkel inzake cumulatiebepalingen maar ook voor de toepassing van andere wettelijke bepalingen inzake pensioenen van de overheidssector (cumulatie van een overlevingspensioen met een rustpensioen, gewaarborgde minima, ...).”

Dat kan in het ontwerp weergegeven worden door in artikel 25 te schrijven: “Voor de toepassing van alle wetgeving die van toepassing is op de in artikel 2 bedoelde pensioenen” (in plaats van “Voor de toepassing van de wetgeving die van toepassing is op de in artikel 2 bedoelde pensioenen”).

Artikelen 27 en 28

1. Artikel 27 machtigt de Koning om bij besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de jaarbedragen te wijzigen bedoeld in de artikelen 5, 7, 9, 12 en 13, en dit “teneinde de uniformiteit te behouden van de regels die inzake de cumulatie van rust- of overlevingspensioenen met inkomsten voortvloeiend uit de uitoefening van een beroepsactiviteit of met een vervangingsinkomen bepaald zijn in de verschillende pensioenregelingen”.

Artikel 28, derde lid, biedt de Koning voorts de mogelijkheid om de datum van buitenwerkingtreding van het eerste lid van die bepaling, welke datum luidens het tweede lid van dezelfde bepaling in principe 1 januari 2015 is, uit te stellen.

Aangezien de pensioenaangelegenheid in verscheidene opzichten behoort tot de bevoegdheden die volgens de Grondwet alleen door de wetgever uitgeoefend mogen worden, moet in de artikelen 27 en 28 de precisering worden opgenomen dat de koninklijk besluiten die krachtens die twee machtigingen uitgevaardigd worden, later door de wetgever bekrachtigd moeten worden binnen de termijn die in die twee bepalingen moet worden opgegeven, en dat die koninklijk besluiten, indien er binnen de gestelde termijn geen bekrachtiging plaatsvindt, met terugwerkende kracht vervallen.⁵

⁵ Zie in die zin het voornoemde advies 50 742/1/2, tweede algemene opmerking.

2. Il convient en outre de clarifier si l'article 20, § 7, est applicable en cas de violation de l'obligation énoncée à l'article 28, alinéa 1er.

Article 29

1. Dans l'avis 51 665/2/V précité, la section de législation a rappelé ce qui suit⁶:

“Suivant la jurisprudence de la Cour constitutionnelle⁷,

‘la non-rétroactivité des lois est une garantie ayant pour but de prévenir l'insécurité juridique. Cette garantie exige que le contenu du droit soit prévisible et accessible, de sorte que chacun puisse prévoir, à un degré raisonnable, les conséquences d'un acte déterminé au moment où cet acte se réalise’⁸.

Une disposition rétroactive ne peut dès lors se justifier

‘que lorsqu'elle est indispensable à la réalisation d'un objectif d'intérêt général, tel que le bon fonctionnement ou la continuité du service public’⁹.

Par ailleurs, si la rétroactivité a pour but

‘d'influencer dans un sens déterminé l'issue de procédures judiciaires ou d'empêcher les juridictions de se prononcer sur une question de droit dont elles sont saisies, la nature du principe en cause exige que des circonstances exceptionnelles justifient cette intervention du législateur qui porte atteinte, au détriment d'une catégorie de citoyens, aux garanties juridictionnelles offertes à tous’¹⁰.

Invité à justifier si la rétroactivité envisagée à l'article 29 du projet satisfaisait aux exigences de la sécurité juridique, le délégué du ministre a répondu ce qui suit:

“Artikel 28, derde lid ¹¹, [...] sluit uit dat er pensioenbedragen zouden worden teruggevorderd wegens de terugwerkende kracht van de nieuwe bepalingen tot 1 januari 2013. Eventuele verminderingen van het pensioenbedrag op basis van de door de nieuwe bepalingen aangebrachte wijzigingen in de cumulatierегeling zullen alleen mogelijk zijn voor pensioenbedragen die betrekking hebben op de periode vanaf de eerste dag van de maand volgend op de publicatie van het ontwerp in het Belgisch Staatsblad”.

⁶ Voir, dans cet avis, l'observation relative à l'article 23 du projet sur lequel cet avis est donné.

⁷ Note de bas de page 5 de l'avis cité: *Principes de technique législative — Guide de rédaction des textes législatifs et réglementaires*, www.raadvst-consetat.be, onglet “Technique législative”, recommandation n° 211.

⁸ Note de bas de page 6 de l'avis cité: C.C., n° 189/2002, B.12.2; n° 193/2004, B.8.2.; n° 25/2005, B.8.2; n° 177/2005, B.12.2.

⁹ Note de bas de page 7 de l'avis cité: C.C., n° 189/2002, B.12.4; n° 193/2004, B.8.4; n° 25/2005, B.8.4; n° 177/2005, B.18.1.

¹⁰ Note de bas de page 8 de l'avis cité: C.C., n° 189/2002, B.12.4; n° 193/2004, B.8.4; n° 25/2005, B.8.4; n° 177/2005, B.18.1.

¹¹ Lire: Artikel 29, derde lid.

2. Bovendien moet verduidelijkt worden of artikel 20, § 7, van toepassing is ingeval de in artikel 28, eerste lid, genoemde verplichting niet is nagekomen.

Artikel 29

1. In het voornoemde advies 51 665/2/V, heeft de afdeling Wetgeving op het volgende gewezen:⁶

“De jurisprudentie van het Grondwettelijk Hof⁷ stelt dat

‘de niet-retroactiviteit van wetten [...] een waarborg [is] ter voorkoming van rechtsonzekerheid. Die waarborg vereist dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat eenieder in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling wordt verricht’⁸.

Een terugwerkende bepaling is dan ook enkel verantwoord

‘wanneer zij onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang, zoals de goede werking of de continuïteit van de openbare dienst’⁹.

Indien de terugwerkende kracht bovendien tot doel heeft

“dat de afloop van gerechtelijke procedures in een welbepaalde zin wordt beïnvloed of dat rechtscollages verhinderd worden zich uit te spreken over een aanhangig gemaakte rechtsvraag, vergt de aard van het in het geding zijnde beginsel dat uitzonderlijke omstandigheden een verantwoording bieden voor het optreden van de wetgever, dat ten nadele van een categorie van burgers inbreuk maakt op de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden”¹⁰.

Op de vraag of de terugwerkende kracht waarvan sprake is in artikel 29 van het ontwerp voldoet aan de vereisten inzake rechtszekerheid, heeft de gemachtigde van de minister het volgende geantwoord:

“Artikel 28, derde lid ¹¹, [...] sluit uit dat er pensioenbedragen zouden worden teruggevorderd wegens de terugwerkende kracht van de nieuwe bepalingen tot 1 januari 2013. Eventuele verminderingen van het pensioenbedrag op basis van de door de nieuwe bepalingen aangebrachte wijzigingen in de cumulatierегeling zullen alleen mogelijk zijn voor pensioenbedragen die betrekking hebben op de periode vanaf de eerste dag van de maand volgend op de publicatie van het ontwerp in het Belgisch Staatsblad”.

⁶ Zie, in dat advies, de opmerking over artikel 23 van het ontwerp waarover dat advies is uitgebracht.

⁷ Voetnoot 5 van het geciteerde advies: *Beginnelsen van de wetgevingstechniek — Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, www.raadvst-consetat.be, tab Wetgevingstechniek, aanbeveling 211.

⁸ Voetnoot 6 van het geciteerde advies: GwH, 189/2002, B.12.2; 193/2004, B.8.2; 25/2005, B.8.2; 177/2005, B.12.2.

⁹ Voetnoot 7 van het geciteerde advies: GwH, 189/2002, B.12.4; 193/2004, B.8.4; 25/2005, B.8.4; 177/2005, B.18.1.

¹⁰ Voetnoot 8 van het geciteerde advies: GwH, 189/2002, B.12.4; 193/2004, B.8.4; 25/2005, B.8.4; 177/2005, B.18.1.

¹¹ Lees: Artikel 29, derde lid.

L'article 29, alinéa 3, du projet, évite en effet une rétroactivité préjudiciable aux particuliers concernés pour les hypothèses visées par cette disposition.

Il n'en reste pas moins que l'exposé des motifs est muet sur les motifs d'intérêt général qui justifient la rétroactivité du projet. L'exposé des motifs sera complété sur ce point.

2. L'article 29, alinéa 2, du projet prévoit que:

"Par dérogation à l'alinéa 1er, l'article 20, § 7, entre en vigueur le premier jour du mois qui suit celui de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*".

Pareille règle d'entrée en vigueur présente toutefois l'inconvénient que, si la loi est publiée à la fin du mois, ses destinataires ne disposeront pas du délai normal de dix jours pour s'y conformer.

La question se pose dès lors de savoir s'il ne serait pas préférable de remplacer l'article 29, alinéa 2, par une autre disposition d'entrée en vigueur.

*

Le greffier,

Bernadette VIGNERON

Le président,

Yves KREINS

Artikel 29, derde lid, van het ontwerp voorkomt inderdaad een terugwerking die nadelig zou zijn voor de betrokken particulieren in de gevallen genoemd in die bepaling.

Dat neemt evenwel niet weg dat in de memorie van toelichting niets wordt gezegd over de redenen van algemeen belang die de terugwerking van het ontwerp rechtvaardigen. De memorie van toelichting moet wat dat betreft worden aangevuld.

2. Artikel 29, tweede lid, van het ontwerp bepaalt:

"In afwijking van het eerste lid, treedt artikel 20, § 7, in werking op de eerste dag van de maand na die waarin deze wet is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*."

Zulk een regel van inwerkingtreding heeft evenwel het nadeel dat, indien de wet aan het einde van de maand bekendgemaakt wordt, de adressaten ervan niet over de normale termijn van tien dagen zullen beschikken om zich aan de nieuwe voorschriften aan te passen.

De vraag rijst derhalve of het niet beter zou zijn artikel 29, tweede lid, te vervangen door een andere bepaling van de inwerkingtreding.

*

De griffier,

Bernadette VIGNERON

De voorzitter,

Yves KREINS

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 53 432/2
DU 3 JUIN 2013

**sur un avant-projet de loi 'sur le bonus de pension
dans les régimes de pension du secteur public'**

Le 28 mai 2013, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Vice-Premier Ministre et Ministre des Pensions à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un avant-projet de loi 'sur le bonus de pension dans les régimes de pension du secteur public'.

L'avant-projet de loi a été examiné par la deuxième chambre le 3 juin 2013. La chambre était composée de Yves Kreins, président de chambre, Pierre Vandernoot et Martine Baguet, conseillers d'État, Sébastien Van Drooghenbroeck et Jacques Englebert, assesseurs, et Bernadette Vigneron, greffier.

Le rapport a été présenté par Wanda Vogel, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Martine Baguet.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 3 juin 2013.

*

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996, et remplacé par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes:

"De hoogdringendheid wordt gemotiveerd door het feit dat zo snel mogelijk rechtszekerheid moet verstrekt worden omtrent de exacte aard en draagwijdte van de bepalingen die betrekking hebben op de rust- en overlevingspensioenen in de overheidssector.

Het is immers noodzakelijk de maatregelen waarin het wetsontwerp voorziet, zo snel mogelijk ter kennis te brengen van de betrokken burgers opdat zij de gevolgen ervan voor hun persoonlijke pensioensituatie zouden kunnen inschatten. Het gaat immers om maatregelen die een invloed hebben op het bedrag van het rustpensioen of, in geval van cumulatie van een rust- of overlevingspensioen met beroeps- of vervangingsinkomsten, op het globale inkomen na de ingangsdatum van het pensioen.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 53 432/2
VAN 3 JUNI 2013

**over een voorontwerp van wet 'betreffende de
pensioenbonus in de pensioenregelingen van de
overheidssector'**

Op 28 mei 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vice-Eerste minister en minister van Pensioenen verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet 'betreffende de pensioenbonus in de pensioenregelingen van de overheidssector'.

Het voorontwerp is door de tweede kamer onderzocht op 3 juni 2013. De kamer was samengesteld uit, Yves Kreins, kamervoorzitter, Pierre Vandernoot en Martine Baguet, staatsraden, Sébastien Van Drooghenbroeck en Jacques Englebert, assessoren, en Bernadette Vigneron, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Wanda Vogel, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Martine Baguet.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 3 juni 2013.

*

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en vervangen bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

De motivering in de brief luidt als volgt:

"De hoogdringendheid wordt gemotiveerd door het feit dat zo snel mogelijk rechtszekerheid moet verstrekt worden omtrent de exacte aard en draagwijdte van de bepalingen die betrekking hebben op de rust- en overlevingspensioenen in de overheidssector.

Het is immers noodzakelijk de maatregelen waarin het wetsontwerp voorziet, zo snel mogelijk ter kennis te brengen van de betrokken burgers opdat zij de gevolgen ervan voor hun persoonlijke pensioensituatie zouden kunnen inschatten. Het gaat immers om maatregelen die een invloed hebben op het bedrag van het rustpensioen of, in geval van cumulatie van een rust- of overlevingspensioen met beroeps- of vervangingsinkomsten, op het globale inkomen na de ingangsdatum van het pensioen.

Bovendien kunnen de diverse pensioendiensten van de overheidssector pas een precies en volledig antwoord geven op concrete vragen van burgers zodra beide ontwerpen in het Belgisch Staatsblad zijn bekendgemaakt. Deze vragen kunnen zowel betrekking hebben op de berekening van het pensioenbedrag als op de mogelijkheid om een pensioen te cumuleren met en beroeps- of vervangingsinkomen.

Tevens is het van dat belang deze pensioendiensten zo snel mogelijk hun informaticaprogramma's aan de nieuwe pensioenbonus kunnen aanpassen om de pensioenaanvragen conform deze nieuwe bepalingen te kunnen onderzoeken, hun beslissing binnen de wettelijke termijnen aan de burger te kunnen betekenen en een correcte betaling van deze pensioenen vanaf 2014 te kunnen verzekeren".

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet n'appelle aucune observation.

*

Le greffier,

Bernadette VIGNERON

Le président,

Yves KREINS

Bovendien kunnen de diverse pensioendiensten van de overheidssector pas een precies en volledig antwoord geven op concrete vragen van burgers zodra beide ontwerpen in het Belgisch Staatsblad zijn bekendgemaakt. Deze vragen kunnen zowel betrekking hebben op de berekening van het pensioenbedrag als op de mogelijkheid om een pensioen te cumuleren met en beroeps- of vervangingsinkomen.

Tevens is het van dat belang deze pensioendiensten zo snel mogelijk hun informaticaprogramma's aan de nieuwe pensioenbonus kunnen aanpassen om de pensioenaanvragen conform deze nieuwe bepalingen te kunnen onderzoeken, hun beslissing binnen de wettelijke termijnen aan de burger te kunnen betekenen en een correcte betaling van deze pensioenen vanaf 2014 te kunnen verzekeren".

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten, haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Op die drie punten behoeft over het ontwerp geen enkele opmerking te worden gemaakt.

*

De griffier,

Bernadette VIGNERON

De voorzitter,

Yves KREINS

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 52 998/1
DU 29 MARS 2013

**sur un avant-projet de loi 'modifiant la loi du
 23 décembre 2005 relative au pacte de solidarité entre
 les générations'**

Le 5 mars 2013, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Pensions à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi 'modifiant la loi du 23 décembre 2005 relative au pacte de solidarité entre les générations'.

Le projet a été examiné par la première chambre le 21 mars 2013. La chambre était composée de Marnix Van Damme, président de chambre, Wilfried Van Vaerenbergh et Jeroen Van Nieuwenhove, conseillers d'État, Michel Tison, assesseur, et Wim Geurts, greffier.

Le rapport a été présenté par Brecht Steen, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wilfried Van Vaerenbergh, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 29 mars 2013.

*

En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation s'est essentiellement limitée à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique¹² ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET

2.1. L'avant-projet de loi soumis pour avis vise à instaurer en faveur des travailleurs salariés un nouveau régime concernant le bonus de pension, applicable aux pensions qui prennent cours pour la première fois au plus tôt le 1er janvier 2014 et uniquement pour les périodes prestées à partir de cette date. À cette fin, un nouvel article 7bis est inséré dans la loi du 23 décembre 2005 'relative au pacte de solidarité entre les générations'.

2.2. Le régime en projet revient à majorer d'un bonus le montant de la pension de certaines catégories de travailleurs salariés, à la condition qu'ils poursuivent leur activité professionnelle en Belgique au-delà de la date à laquelle ils auraient pu obtenir leur pension de retraite. Le Roi est habilité

¹² S'agissant d'un avant-projet de loi, il y a lieu d'entendre par "fondement juridique", la conformité aux normes supérieures.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 52 998/1
VAN 29 MARS 2013

**over een voorontwerp van wet 'tot wijziging van de wet
 van 23 december 2005 betreffende het generatiepact'**

Op 5 maart 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister van Pensioenen verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet 'tot wijziging van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact'.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 21 maart 2013. De kamer was samengesteld uit Marnix Van Damme, kamervoorzitter, Wilfried Van Vaerenbergh en Jeroen Van Nieuwenhove, staatsraden, Michel Tison, assessor, en Wim Geurts, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht Steen, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wilfried Van Vaerenbergh, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 29 maart 2013.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich in hoofdzaak beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹² alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2.1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt ertoe om voor de werknemers een nieuwe regeling in te voeren inzake de pensioenbonus, voor de pensioenen die de eerste maal ten vroegste ingaan op 1 januari 2014 en enkel voor de tijdvakken gepresteerd vanaf die datum. Daartoe wordt een nieuw artikel 7bis ingevoegd in de wet van 23 december 2005 'betreffende het generatiepact'.

2.2. De ontworpen regeling komt er op neer dat het pensioenbedrag voor bepaalde categorieën van werknemers wordt verhoogd met een bonus, op voorwaarde dat ze hun beroepsbezigheden in België voortzetten na de datum waarop ze hun rustpensioen hadden kunnen verkrijgen. De Koning

¹² Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

à préciser un certain nombre d'aspects du bonus de pension, notamment le montant et la nature du bonus, les conditions et les modalités auxquelles l'octroi et le paiement du bonus sont soumis, et les conditions selon lesquelles le montant du bonus peut être adapté.

EXAMEN DU TEXTE

OBSERVATIONS GÉNÉRALES

3. Le nouveau dispositif en projet relatif au bonus de pension pour les travailleurs indépendants¹³ ne précise pas que le bonus ne peut être octroyé qu'à "certaines catégories" de travailleurs indépendants, et il ne prévoit pas la condition selon laquelle l'activité professionnelle doit être poursuivie "au-delà de la date à laquelle ils auraient pu obtenir leur pension de retraite", comme c'est le cas dans le dispositif en projet pour les travailleurs salariés, mais bien "plus d'un an au-delà de la date à laquelle ils auraient pu obtenir leur pension de retraite".

Interrogé à ce sujet par l'auditeur-rapporteur, le délégué a déclaré, qu'en ce qui concerne ces aspects, l'intention n'était nullement de prévoir des règles différentes pour les travailleurs indépendants et pour les travailleurs salariés, et que le dispositif en projet pour les travailleurs indépendants s'appliquait en principe également aux travailleurs salariés.

En conséquence, à l'article 7bis, § 1er, en projet, de la loi du 23 décembre 2005, on remplacera le membre de phrase "en faveur de certaines catégories de travailleurs salariés" par "en faveur des travailleurs salariés" et à la fin de celui-ci, on écrira "plus d'un an au-delà de la date à laquelle ils auraient pu obtenir leur pension de retraite".

4. L'article 7bis, § 1er, en projet, de la loi du 23 décembre 2005 énonce comme condition que l'activité professionnelle soit poursuivie "en Belgique".

Interrogé sur la justification de cette règle au regard du principe constitutionnel d'égalité et de non-discrimination, ainsi que sur sa compatibilité avec certains principes du droit européen¹⁴, le délégué a déclaré que la condition requérant que l'activité professionnelle soit poursuivie "en Belgique" sera de toute façon supprimée. Il s'impose dès lors d'adapter le projet en ce sens.

¹³ Voir l'avant-projet 'modifiant la loi du 23 décembre 2005 relative au pacte de solidarité entre les générations' sur lequel le Conseil d'État, section de législation, donne ce jour l'avis 53.011/1. On peut au demeurant envisager de joindre cet avant-projet au projet à l'examen, dès lors qu'ils visent tous les deux à modifier formellement la même loi et ont, en substance, le même objet.

¹⁴ Sont visés les articles 45 (libre circulation des travailleurs) et 49 (liberté d'établissement) du traité sur le fonctionnement de l'Union européenne.

wordt gemachtigd om een aantal aspecten van de pensioenbonus nader te bepalen, met name het bedrag en de aard van de bonus, de voorwaarden en de modaliteiten (lees: nadere regels) waaronder de bonus wordt toegekend en uitbetaald, en de voorwaarden waaronder het bedrag van de bonus kan worden geproratiseerd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

ALGEMENE OPMERKINGEN

3. In de ontworpen nieuwe regeling van de pensioenbonus voor de zelfstandigen¹³ is niet bepaald dat de bonus slechts kan worden toegekend aan "bepaalde categorieën" van zelfstandigen, en wordt niet als voorwaarde gesteld dat de beroepsbezigheden worden voortgezet "na de datum waarop ze hun rustpensioen hadden kunnen verkrijgen", zoals in de ontworpen regeling voor de werknemers het geval is, maar wel "meer dan een jaar na de datum waarop ze hun rustpensioen hadden kunnen verkrijgen".

Hierover ondervraagd door de auditeur-verslaggever, heeft de gemachtigde verklaard dat, wat deze aspecten betreft, geenszins de bedoeling voorligt om een verschillende regeling voor zelfstandigen en werknemers in te voeren, en dat de ontworpen regeling voor de zelfstandigen in beginsel ook geldt voor de werknemers.

Gelet hierop, zal in het ontworpen artikel 7bis, § 1, van de wet van 23 december 2005, de zinsnede "wordt, voor bepaalde categorieën van werknemers," moeten worden vervangen door "wordt voor de werknemers" en zal aan het einde ervan moeten worden geschreven "meer dan een jaar na de datum waarop ze hun rustpensioen hadden kunnen verkrijgen".

4. In het ontworpen artikel 7bis, § 1, van de wet van 23 december 2005 wordt als voorwaarde bepaald dat de beroepsbezigheden moeten worden voortgezet "in België".

Gevraagd naar een verantwoording voor dergelijke regeling vanuit het oogpunt van de grondwettelijke beginselen van de gelijkheid en niet-discriminatie, alsook naar de bestaanbaarheid van die regeling met bepaalde Europeesrechtelijke beginselen¹⁴, heeft de gemachtigde verklaard dat de voorwaarde dat de beroepsbezigheden "in België" moeten worden voortgezet, in elk geval zal worden geschrapt. Het ontwerp dient dan ook in die zin te worden aangepast.

¹³ Zie het voorontwerp van wet 'tot wijziging van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact' waarover de Raad van State, afdeling Wetgeving, heden advies 53.011/1 uitbrengt. Er kan overigens worden overwogen om dat voorontwerp samen te voegen met het voorliggende voorontwerp, aangezien ze beiden strekken tot het formeel wijzigen van dezelfde wet en inhoudelijk hetzelfde voorwerp hebben.

¹⁴ Zo valt te denken aan de artikelen 45 (vrije verkeer van werknemers) en 49 (vrije vestiging) van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

INTITULÉ

5. L'intitulé du projet serait plus explicite s'il était rédigé comme suit:

“Avant-projet de loi modifiant la loi du 23 décembre 2005 relative au pacte de solidarité entre les générations, en ce qui concerne le bonus de pension en faveur des travailleurs salariés”.

Le greffier,

Wim GEURTS

Le président,

Marnix VAN DAMME

OPSCHRIFT

5. Het opschrift van het ontwerp zou aan zeggingskracht winnen indien het zou worden geredigeerd als volgt:

“Voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact, wat de pensioenbonus voor de werknemers betreft.”

De griffier,

Wim GEURTS

De voorzitter,

Marnix VAN DAMME